Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Dekkingsplannen 2013

Onderzoek naar de stand van zaken van de dekkingsplannen brandweer in de veiligheidsregio's



Dekkingsplannen 2013

Onderzoek naar de stand van zaken van de dekkingsplannen brandweer in de veiligheidsregio's

Inspectie Veiligheid en Justitie
Juli 2013

Inhoud

Klik op het onderdeel van uw keuze om direkt bij de bijbehorende tekst te komen.

Voorwoord

Brandveiligheid begint voor de burger met het zoveel mogelijk voorkomen van brand. Daarin heeft deze vooral zelf een taak en verantwoordelijkheid, maar de brandweer kan de burger zich daarvan wel meer bewust maken. Als toch brand uitbreekt moet de burger zo snel mogelijk gewaarschuwd worden. Ook daarin heeft de burger zelf een taak en verantwoordelijkheid, maar de brandweer kan hem daarin stimuleren en voorlichten.
Bouwkundige voorzieningen zorgen voor het beperken van de omvang van een brand en als sluitstuk tracht de brandweer door mens en dier te redden, uitbreiding te voorkomen en te blussen nog te redden wat er te redden valt.

De mate waarin de brandweer deze repressieve taak uit kan voeren hebben de veiligheidsregio's vastgelegd in hun dekkingsplannen brandweer. Daarin is vastgelegd waar brandweerposten zich bevinden, welke bezetting daar vandaan uitrukt en hoe snel de brandweer ergens kan zijn.

De Inspectie Veiligheid en Justitie heeft in 2012 al onderzoek gedaan naar een deel van het feitelijke niveau van deze repressieve brandveiligheid en daarover het rapport 'Ter Plaatse!' gepubliceerd. Het huidige onderzoek gaat over de geplande repressieve brandveiligheid zoals die door de veiligheidsregio's in hun dekkingsplannen brandweer is vastgelegd.
Het onderzoek is inventariserend van aard en biedt vooral informatie over de mate waarin de veiligheidsregio's hun dekkingsplannen op orde hebben en welke aanvullende stappen zij daarin nog zetten, conform het verzoek daartoe van de minister van Veiligheid en Justitie.

De Wet- en het Besluit veiligheidsregio's hebben een sterke focus op de repressieve brandveiligheid. Voor de burger is echter de hierboven geschetste samenhang tussen enerzijds het voorkomen van brand en het preventief beperken van de effecten daarvan en anderzijds het repressieve optreden van de brandweer veel belangrijker dan feitelijke opkomsttijden en dekkingsplannen. Het is daarom van wezenlijk belang de repressieve brandveiligheid meer in evenwicht te brengen met de preventieve brandveiligheid.
Ik vertrouw erop dat dit onderzoek daaraan een bijdrage kan leveren, want het oude adagium 'Voorkomen is beter dan blussen' is nog onverkort van kracht.

Hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie
J.G. Bos

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

1. Aanleiding

In juni 2012 heeft de Inspectie Veiligheid en Justitie (Inspectie VenJ) in het rapport 'Ter Plaatse!' een onderzoek gepubliceerd naar feitelijk gerealiseerde opkomsttijden en dekkingsplannen van de brandweer. Dekkingsplannen geven aan waar de brandweer in een regio 'op tijd'[1,2] bij een brand kan zijn. Deze dekkingsplannen bleken in een aanzienlijk aantal regio's niet op orde te zijn. De plannen waren gedateerd of voldeden niet aan de wettelijke bepalingen[3] uit het Besluit veiligheidsregio's (Bvr). De minister van Veiligheid en Justitie (minister van VenJ) heeft in het najaar van 2012 de veiligheidsregio's verzocht hun dekkingsplannen brandweer voor het einde van dat jaar op orde te brengen en hem daarover te informeren. 'Op orde' betekent volgens de minister van VenJ dat in ieder geval de risico-inventarisatie is geactualiseerd, dat de operationele prestaties zijn omschreven en dat afwijkende tijdnormen inzichtelijk zijn gemaakt, zijn onderbouwd en bestuurlijk zijn vastgesteld.

De minister van VenJ vindt dit belangrijk omdat 'het vaststellen van de risico's in een regio en een beeld van de huidige mate van brandweer-dekking een eerste en noodzakelijke stap is voor het vaststellen van toekomstig brandweerbeleid en om bestuurlijke afwegingen te kunnen maken'. Dat inzicht ontbreekt volgens de minister van VenJ nu in een groot aantal gevallen. En, indien het bestuur van een veiligheidsregio vindt dat het gebruik moet maken van de mogelijkheid om af te wijken van de tijdnormen uit het Bvr, moet dat inzichtelijk en gemotiveerd gebeuren. De veiligheid van zowel de burger als het brandweerpersoneel zijn daarin voor de minister van VenJ belangrijke overwegingen. Hij vindt het dan ook

1 Met 'op tijd' wordt in dit rapport verstaan: Binnen de tijdnormen van het Bvr.
2 De hierop van toepassing zijnde tijdnormen uit het Bvr zijn opgenomen in bijlage 1.
3 De betreffende bepalingen uit het Bvr zijn opgenomen in bijlage 1.

noodzakelijk dat al die overwegingen in een volledig en actueel dekkingsplan samengevoegd zijn.

Naar aanleiding van het inspectierapport 'Ter Plaatse!' heeft het Veiligheidsberaad de minister van VenJ verzocht om een ruimere uitleg van de mogelijkheden tot 'gemotiveerd afwijken' van de tijdnormen uit het Bvr. Dit zou de regio's helpen bij het op orde brengen van hun dekkingsplannen. De minister van VenJ is de veiligheidsregio's daarin eind 2012 tegemoet gekomen met een handreiking[4] (hierna: de Handreiking) waarin deze verruimde uitleg is beschreven.

Eind 2012 heeft de minister van VenJ in toezeggingen aan de Tweede Kamer en in beantwoording van Kamervragen aangegeven dat hij de Inspectie VenJ zou vragen om begin 2013 opnieuw onderzoek te verrichten naar de mate waarin de veiligheidsregio's hun dekkingsplannen brandweer op orde hebben gebracht.

2. Hoofdvraag en deelvragen

De hoofdvraag van dit onderzoek is in hoeverre de veiligheidsregio's hun dekkingsplannen brandweer 'op orde' hebben. Om deze vraag te kunnen beantwoorden, zijn de volgende deelvragen van belang:
1. Welke maatregelen hebben de veiligheidsregio's genomen om hun dekkingsplannen op orde te brengen?
2. Bevatten de dekkingsplannen brandweer de volgende door de minister van VenJ met het Veiligheidsberaad afgesproken componenten:
   - een actueel brandrisicoprofiel[5];
   - inzicht in de afwijkingen op de wettelijke tijdnormen voor de opkomsttijd van de brandweer;
   - motivering van de afwijkingen waarbij eventuele extra maatregelen (zoals preventieve) een rol kunnen spelen;
   - bestuurlijke vaststelling van het plan?

3. Onderzoeksmethode en afbakeningen

De Inspectie VenJ heeft bij de veiligheidsregio's de meest actuele dekkingsplannen opgevraagd en aanvullende documenten die betrekking hebben op het dekkingsplan of het cyclische proces dat de regio in het

4 De Handreiking is integraal opgenomen in bijlage 2.
5 In een brandrisicoprofiel zijn de risicovolle situaties die tot een brand kunnen leiden, de soorten branden die zich in een veiligheidsregio kunnen voordoen en een analyse van de weging en schatting van de gevolgen van deze mogelijke soorten branden opgenomen.

opstellen daarvan doorloopt. Deze plannen en documenten zijn bestudeerd en geanalyseerd. Waar nodig zijn aanvullende vragen gesteld aan de regio's. De Inspectie VenJ heeft van elke regio een regiobeeld opgesteld. Hierin zijn de stand van zaken per peildatum 30 april 2013 en een overzicht van de reeds geplande activiteiten voor de periode daarna beschreven. Deze regiobeelden zijn voorgelegd aan de veiligheidsregio's en hebben vervolgens als bron gediend voor de bevindingen, conclusies en aanbevelingen in dit rapport.

Het onderzoek richt zich op de 'eerste uitruk', omdat deze de basis vormt van het brandweeroptreden (en ook als eerste ter plaatse is). Er is niet gekeken is naar de noodzaak en dekkingsoverzichten van opvolgende blusvoertuigen, redvoertuigen of andere specialistische voertuigen. In het onderzoek is de Inspectie VenJ uitgegaan van een standaardbezetting[6] van het blusvoertuig met zes personen. In sommige regiobeelden is vermeld dat de betreffende regio in bepaalde gevallen gebruik maakt van een afwijkende voertuigbezetting.

4. Conclusies

1. De veiligheidsregio's hebben hun dekkingsplannen brandweer beter op orde dan ten tijde van het onderzoek 'Ter Plaatse!'.
   - De brandrisicoprofielen en daarop gebaseerde dekkingsplannen zijn actueler en er is inzicht in de afwijkingen op de tijdnormen uit het Bvr.
   - Eenentwintig regio's hanteren nu de tijdnormen uit het Bvr. Dit zijn er elf meer dan in 'Ter Plaatse!'.
   - Negentien regio's benutten momenteel de mogelijkheden tot gemotiveerd afwijken uit het Bvr. Zeventien daarvan passen de Handreiking van de minister van VenJ over verruiming van de mogelijkheden tot 'gemotiveerd afwijken' van de tijdnormen uit het Bvr al toe of hebben voornemens daarin.
   - Alle dekkingsplannen zijn bestuurlijk vastgesteld en daarmee ook de afwijkingen op de tijdnormen uit het Bvr.
   - Vrijwel alle regio's zetten ook in de komende tijd stappen om de dekkingsplannen brandweer verder op orde te brengen. Hiervoor hebben de regio's meer tijd nodig dan hen door de minister van VenJ was gegeven (tot eind december 2012).
2. In de motiveringen voor afwijkende tijdnormen noemen de regio's vooral aanvullende maatregelen aan de voorkant van de veiligheidsketen (in pro-actie en preventie). Deze maatregelen worden echter maar zelden

[6] De bepalingen uit het Bvr over de bezetting van basisbrandweereenheden staan in bijlage 1.

in het dekkingsplan verwerkt. Hierdoor wordt het onlosmakelijke verband tussen de afwijkende tijdnormen en de motivering daarvan verbroken.

3. Het baart de Inspectie VenJ zorgen dat de te nemen maatregelen om afwijkende tijdnormen toe te staan bij meer dan 90% van de regio's die dat doen, pas in een planningsstadium verkeren terwijl de afwijkende tijdnormen al realiteit zijn. Ook zijn de regio's voor de uitvoering van de maatregelen soms afhankelijk van gemeenten en andere partijen (bijvoorbeeld woningbouwcorporaties). Een onvoldoende uitvoering aldaar zet de houdbaarheid van de motivering om afwijkende tijdnormen toe te staan onder druk.
4. Veel regio's geven slechts voorlichting over het voorkomen van brand en het tijdig waarschuwen van brand op die plaatsen waar de repressieve organisatie niet 'op tijd' kan zijn.
5. De aanbeveling die de Inspectie VenJ medio 2012 in het rapport 'Ter Plaatse!' deed aan de minister van VenJ, het Veiligheidsberaad en de veiligheidsregio's om te komen tot een evenwichtige balans tussen preventieve en repressieve brandweerzorg is tot op heden nog niet opgevolgd.

5. Aanbevelingen

Aan de veiligheidsregio's:

a. Neem de te nemen maatregelen bij afwijkende tijdnormen integraal op in het dekkingsplan zodat het onlosmakelijke verband tussen de afwijkende tijdnormen en de bijbehorende motivering niet wordt verbroken.
b. Adresseer de te nemen maatregelen bij afwijkende tijdnormen nadrukkelijk en borg deze effectief in de betreffende organisaties. Evalueer de effecten van de genomen maatregelen periodiek en stel zo nodig bij om ook op de lange termijn de motivering van de afwijkende tijdnormen te continueren.
c. Verstrek ook aan de burgers waar de brandweer wel 'op tijd' kan zijn informatie over het voorkomen van brand en mogelijkheden om tijdig te worden gewaarschuwd bij brand.

Aan de minister van VenJ, het Veiligheidsberaad en de veiligheidsregio's:

d. Beschouw en moderniseer de brandweerzorg als geheel met een evenwichtige balans tussen preventieve en repressieve brandweerzorg. Doe dit voor alle regio's uniform.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

In 2010 en 2011 onderzocht de Inspectie Veiligheid en Justitie (Inspectie VenJ) de opkomsttijden en dekkingsplannen van de brandweer in de veiligheidsregio's. De Inspectie VenJ bood het rapport 'Ter Plaatse!' medio 2012 aan de minister van Veiligheid en Justitie (minister van VenJ) aan. Deze bood het rapport, voorzien van een beleidsreactie, aan de Tweede Kamer aan.

In zijn beleidsreactie, maar ook daarna in de beantwoording van Kamervragen over de sluiting van brandweerposten in Limburg-Noord, deed de minister van VenJ een aantal toezeggingen. Deze hebben betrekking op:

1. overleg met het Veiligheidsberaad over het verruimen van de mogelijkheden tot motivering van afwijkingen op de wettelijk vastgestelde opkomsttijden in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr);
2. onderzoek door de Inspectie VenJ naar dekkingsplannen en opkomsttijden begin 2013.

De minister van VenJ stuurde op 5 september 2012 aan alle veiligheidsregio's een brief met het dringende verzoek de dekkingsplannen brandweer vóór het einde van dat jaar op orde te hebben en hem daarover te informeren. Hij verzocht de zes regio's waarvan in 'Ter Plaatse!' bleek dat de brandweer in minder dan 50 procent van de gevallen 'op tijd'[7] bij een brand was, vóór 1 oktober 2012 maatregelen te nemen om de opkomsttijden in de regio te verbeteren.

Naar aanleiding van het inspectierapport 'Ter Plaatse!' hebben de veiligheidsregio's de minister van VenJ verzocht om een ruimere uitleg van de mogelijkheden tot 'gemotiveerd afwijken' van de tijdnormen uit het Bvr. Dit zou de regio's helpen bij het op orde brengen van hun dekkingsplannen. In oktober 2012 stelde de minister van VenJ een handreiking[8] (hierna: de Handreiking) op waarin de mogelijkheden tot 'afwijking per locatie' zijn verruimd en waarin een pragmatisch advies is opgenomen voor het inzichtelijk maken van afwijkingen (van de wettelijke tijdnormen) in de dekkingsplannen. De Handreiking kwam tot stand in overleg tussen vertegenwoordigers van het ministerie van VenJ, het Veiligheidsberaad, de toenmalige Raad van Regionaal Commandanten, de Vakvereniging Brandweervrijwilligers, Ingenieursbureau Save en de Inspectie VenJ.

---

7 Met 'op tijd' wordt in dit rapport verstaan: Binnen de tijdnormen van het Bvr.

8 De Handreiking van de minister van VenJ is integraal opgenomen in bijlage 2.

De minister van VenJ stuurde de Handreiking op 15 november 2012 mee met een brief aan alle veiligheidsregio's waarin hij nogmaals het verzoek deed hem vóór het einde van het jaar te informeren over de actualisering (het op orde brengen) van de dekkingsplannen. De regio's kunnen daarbij - met name in het motiveren van de afwijkingen op de wettelijke tijdnormen - gebruik maken van de Handreiking van de minister van VenJ.

In het onderzoek 'Ter Plaatse!' onderzocht de Inspectie VenJ de dekkingsplannen en de feitelijke opkomsttijden in 2010 en 2011. Het huidige onderzoek biedt vooral inzicht in de mate waarin de veiligheids-regio's hun dekkingsplannen brandweer op orde hebben gebracht en in hoeverre de door de minister van VenJ ter beschikking gestelde Handreiking daarbij is gebruikt.

1.2 Vraagstelling

De hoofdvraag van dit onderzoek is in hoeverre de veiligheidsregio's hun dekkingsplannen brandweer 'op orde' hebben. Om deze vraag te kunnen beantwoorden, zijn de volgende deelvragen van belang:

1. Welke maatregelen hebben de veiligheidsregio's genomen om hun dekkingsplannen op orde te brengen?
2. Bevatten de dekkingsplannen brandweer de volgende door de minister van VenJ met het Veiligheidsberaad afgesproken componenten:
   - een actueel brandrisicoprofiel[9];
   - inzicht in de afwijkingen op de wettelijke tijdnormen voor de opkomsttijd van de brandweer;
   - motivering van de afwijkingen waarbij eventuele extra maatregelen (zoals preventieve) een rol kunnen spelen;
   - bestuurlijke vaststelling van het plan?

1.3 Onderzoeksmethode en afbakeningen

De Inspectie VenJ heeft bij de veiligheidsregio's de meest actuele dekkingsplannen opgevraagd en aanvullende documenten die betrekking hebben op het dekkingsplan of het cyclische proces dat de regio in het opstellen daarvan doorloopt. Deze dekkingsplannen en documenten zijn, in samenhang met de eerdergenoemde Handreiking van de minister van

9 In een brandrisicoprofiel zijn de risicovolle situaties die tot een brand kunnen leiden, de soorten branden die zich in een veiligheidsregio kunnen voordoen en een analyse van de weging en schatting van de gevolgen van deze mogelijke soorten branden opgenomen.

VenJ, onderzocht en geanalyseerd. De Inspectie VenJ heeft daarbij gekeken naar:

- de aanwezigheid van een actueel risicoprofiel;
- de gehanteerde tijdnormen in het dekkingsplan;
- of en in welke mate er wordt afgeweken van de tijdnormen uit het Bvr;
- welke motivering het bestuur daarvoor hanteert;
- of daarbij aanvullende maatregelen een rol spelen;
- of het dekkingsplan bestuurlijk is vastgesteld?

Waar nodig zijn aan de veiligheidsregio's aanvullende vragen gesteld over de al geplande activiteiten die tot verdere verbetering van de dekkingsplannen moeten leiden. Van elke veiligheidsregio is een regiobeeld opgesteld waarin de situatie per peildatum 30 april 2013 is beschreven en een overzicht van de geplande activiteiten in de periode daarna. Deze regiobeelden zijn voorgelegd aan de veiligheidsregio's en hebben vervolgens als bron gediend voor de bevindingen, conclusies en aanbevelingen in dit rapport.

Het onderzoek richt zich op de 'eerste uitruk', omdat deze de basis vormt van het brandweeroptreden (en ook als eerste ter plaatse is). Er is niet gekeken is naar de noodzaak en dekkingsoverzichten van opvolgende blusvoertuigen, redvoertuigen of andere specialistische voertuigen. Deze voertuigen en de regionale spreiding daarvan komen wel in alle dekkingsplannen aan de orde, maar zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.
De Inspectie VenJ is in het onderzoek uitgegaan van een standaardbezetting van een blusvoertuig van 6 personen[10].

In het onderzoek zijn de feitelijke opkomsttijden van de brandweer (het statistische deel van 'Ter Plaatse!') niet onderzocht. Uit de dekkingsplannen blijkt dat de brandweer in Nederland, sinds het vorige onderzoek naar opkomsttijden van de Inspectie VenJ, maar zeer geringe aanpassingen heeft gedaan aan de 'repressieve infrastructuur' (plaats en bezetting van brandweerkazernes). Daardoor zullen de feitelijke opkomsttijden nauwelijks afwijken van die uit het eerdere onderzoek.

[10] Conform artikel 3.1.2, lid 1 van het Bvr.

2. Bevindingen

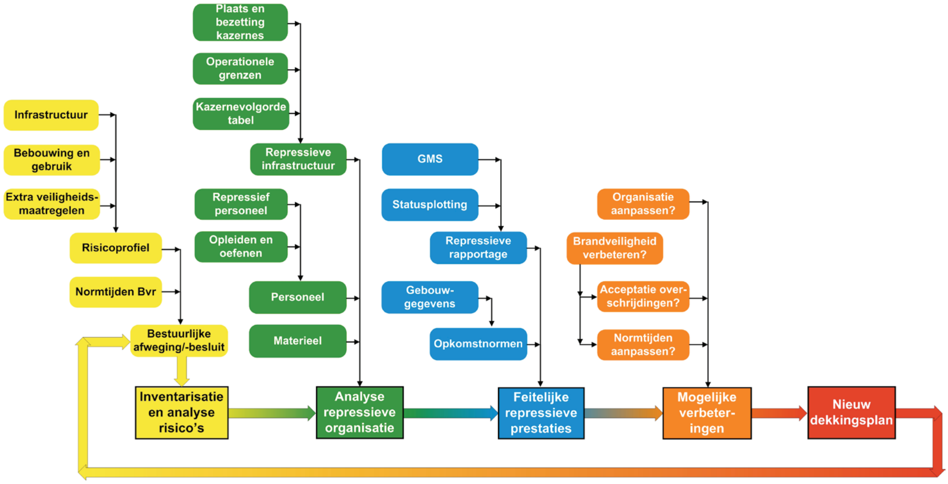
Door bestudering van de dekkingsplannen en de aanvullende documenten heeft de Inspectie VenJ inzicht gekregen in de processen die de regio's doorlopen bij het opstellen of herijken van een dekkingsplan en in de inhoud van die dekkingsplannen. In hoofdstuk 2.1 zijn de bevindingen over het dekkingsplanproces en de wijze waarop de regio's komen tot acceptatie van brandrisico's beschreven. De bevindingen uit de inhoud van de dekkingsplannen zijn beschreven in hoofdstuk 2.2.

2.1 Algemeen

Het dekkingsplanproces

De Inspectie VenJ constateert dat alle veiligheidsregio's in Nederland het dekkingsplan als een cyclisch proces beschouwen waarbinnen dit plan periodiek herijkt, bijgesteld of geheel opnieuw opgesteld wordt. Hoewel het dekkingsplan formeel deel uitmaakt van het regionaal beleidsplan dat eens per vier jaar vastgesteld moet worden, loopt het proces van het dekkingsplan maar in enkele regio's daarmee synchroon. In praktische zin levert dit echter geen problemen op en gelet op de door de minister van VenJ gewenste actualiteit van het dekkingsplan is dat ook niet bezwaarlijk.

In het dekkingsplanproces spelen veel factoren een rol, zoals de (wegen)infrastructuur in de regio, het beschikbare potentieel aan brandweer-mensen en -middelen, de soorten objecten in de regio met de (opkomst)tijdnormen die het Bvr daaraan verbindt, enzovoorts. Over het geheel genomen doorlopen de regio's allemaal in dezelfde volgorde de fasen uit volgende figuur bij het maken van het dekkingsplan. De diepgang varieert echter sterk per regio.



Figuur 1: Het cyclisch proces van het dekkingsplan

Deze fasen die de regio's doorlopen zijn:

1. **Inventarisatie en analyse risico's:** De brandrisico's worden geïnventariseerd en geanalyseerd. Dit begint met het opstellen van een brandrisicoprofiel[11] aan de hand van de aanwezige objecten uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en (wegen)infrastructuur, afgezet tegen de tijdnormen uit het Bvr. Soms vinden de regio's de BAG onvoldoende betrouwbaar om de aanwezige objecten uit te destilleren. Dan wordt gebruik gemaakt van WOZ-bestanden. De regio's zijn hiervoor afhankelijk van de gemeenten. Een enkele regio brengt in het brandrisicoprofiel ook de soorten branden en een weging en schatting van de gevolgen daarvan in beeld.

2. **Analyse repressieve organisatie:** De regio omschrijft de huidige repressieve organisatie bestaande uit de repressieve infrastructuur (plaats en soort bezetting van de brandweerposten) en het beschikbare personeel en materieel. Hieruit kunnen de repressieve mogelijkheden van de bestaande organisatie (waar kan deze organisatie al dan niet 'op tijd' aanwezig zijn) worden berekend. Deze stap wordt vrijwel in alle regio's ondersteund door een extern adviesbureau dat over software beschikt om de benodigde berekeningen te kunnen maken. De plaatsen waar de brandweer in een regio al dan niet 'op tijd' aanwezig kan zijn worden zowel beschreven als grafisch in beeld gebracht.

[11] Voor de wettelijke plaats van het brandrisicoprofiel, zie bijlage 1.

3. **Feitelijke repressieve prestaties:** Om een analyse van de feitelijke prestaties van de bestaande repressieve organisatie te kunnen maken is het nodig dat de regio beschikt over een registratiesysteem van de feitelijke opkomsttijden[12]. Een vergelijking tussen deze feitelijke prestaties en de berekende (mogelijke) prestaties uit fase 2 maakt het realiteitsgehalte van het dekkingsplan zichtbaar. Als de regio's ook de koppeling tussen de feitelijke opkomsttijden en de betreffende tijdnormen uit het Bvr aanbrengen, kan een analyse gemaakt worden van de mate waarin de brandweer al dan niet 'op tijd' was. Slechts zeven van de vijfentwintig regio's doen dit.

4. **Mogelijke verbeteringen:** Daar waar de (berekende of feitelijke) prestaties achterblijven bij de wettelijke eisen uit het Bvr kunnen besturen kiezen voor het verbeteren van de repressieve organisatie òf afwijkende opkomsttijden vaststellen.

   De Inspectie VenJ constateert dat het fundamenteel verbeteren van de repressieve organisatie een uitzondering is. De regio's geven vrijwel allemaal aan dat investeren in de repressieve organisatie forse financiële inspanningen vereisen en dat het effect op de brandveiligheid voor de burgers maar gering is. Wel treffen veertien regio's verschillende maatregelen om de repressieve organisatie te optimaliseren.

   Negentien regio's kiezen voor het in meer of mindere mate vaststellen van afwijkende opkomsttijden, conform artikel 3.2.1, lid 2 van het Bvr. Daarbij stelt het bestuur voor de betreffende objecten een haalbare opkomsttijd vast met een daaraan gekoppelde motivering waarom het bestuur dit niveau van repressieve brandveiligheid accepteert. Hieraan kan het bestuur aanvullende maatregelen verbinden die de brandveiligheid voor de betreffende burgers weer op een vergelijkbaar peil brengt als met het Bvr is beoogd. Veelal kiezen besturen daarbij voor maatregelen in de preventieve sfeer.
   Soms kiezen besturen voor een variant op het vaststellen van afwijkende opkomsttijden. Zij accepteren de overschrijdingen van de Bvr-tijdnormen en motiveren dat met vrijwel dezelfde argumenten als bij het vaststellen van een afwijkende opkomsttijd worden gehanteerd.

   In de dekkingsplannen van de regio's worden de te nemen maatregelen bij overschrijdingen van de Bvr-tijdnormen kort benoemd, maar de verdere uitwerking daarvan wordt meestal in andere plannen geregeld.

[12] De veiligheidsregio's zijn dit conform artikel 3.2.2 van het Bvr ook verplicht.

5. **Nieuw dekkingsplan:** Het bestuur van de veiligheidsregio stelt het dekkingsplan vast. Daarmee legt het bestuur de repressieve organisatie voor de komende periode vast en geeft het de burgers inzicht in het niveau van repressieve brandveiligheid (hoe snel kan de brandweer ter plaatse zijn?) dat van deze organisatie verwacht mag worden. Waar niet kan worden voldaan aan de Bvr-tijdnormen geeft het bestuur een onderbouwing van de bestuurlijke acceptatie daarvan en van de eventueel te nemen maatregelen om de brandveiligheid voor de burgers op een andere manier te realiseren.

Nadat een dekkingsplan is vastgesteld, wordt dit periodiek bijgesteld of herijkt op de ontwikkelingen die zich in genoemde factoren hebben voorgedaan of inmiddels zijn gepland. Dit kunnen ruimtelijke en/of personele ontwikkelingen zijn, maar ook een andere kijk op te behalen opkomsttijden. Alle regio's hebben in de afgelopen 10 à 15 jaar het dekkingsplanproces inmiddels een aantal malen op deze wijze doorlopen.

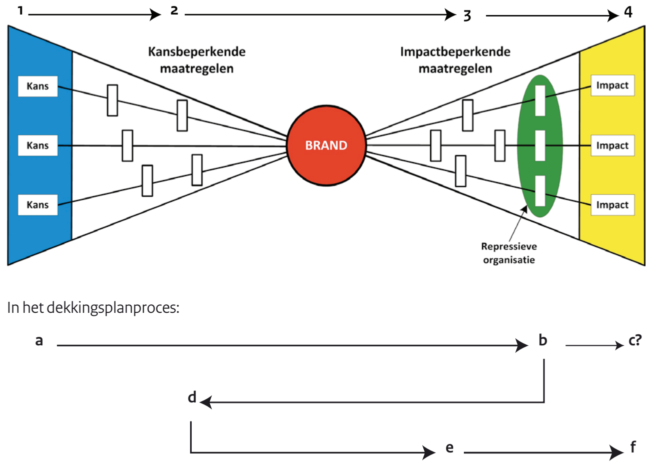
Acceptatie van brandrisico's

Hoewel enigszins terzijde van de vraagstelling in dit onderzoek, valt het de Inspectie VenJ op dat in het dekkingsplanproces de regio's niet de gebruikelijke wijze volgen om tot beoordeling en acceptatie van (brand)risico's te komen. De gebruikelijke stappen bij (brand)risicobeoordeling en -acceptatie zijn:

1. inventariseren van de kans op een brand en de weging van de impact daarvan;
2. beperken van de kans op het ontstaan van brand door het toepassen van kansbeperkende maatregelen;
3. het effect van een tóch optredende brand beperken door impactbeperkende maatregelen;
4. accepteren van de resterende impact.

Het bekende vlinderdasmodel is een grafische weergave van dit proces dat normaal van links naar rechts wordt doorlopen. Daarbij zijn de maatregelen om de kans op een brand te verkleinen belangrijker en eerder aan de orde dan impactbeperkende maatregelen. Voorkomen is immers beter dan blussen.

Normaal:



Figuur 2: Vlinderdasmodel

In het dekkingsplanproces doorlopen de regio's het vlinderdasmodel in een andere volgorde dan van links naar rechts, namelijk:

a. inventariseren van de kans op een brand en de weging van de impact daarvan;
b. vaststellen of de brandweer 'op tijd' bij een object kan zijn, zo ja dan accepteert men de resterende impact (bij c), zo nee dan treft men aanvullende maatregelen (bij d en e);
c. accepteren van de resterende impact na optreden van de repressieve organisatie;
d. treffen van kansbeperkende maatregelen;
e. treffen van overige impactbeperkende maatregelen;
f. accepteren van de overblijvende impact.

De te treffen kans- of impactbeperkende maatregelen worden op deze manier afhankelijk gemaakt van de (on)mogelijkheden van de repressieve organisatie. In plaats van het zoveel mogelijk voorkomen van brand voor alle burgers (bijvoorbeeld door het stimuleren van brandveilig gedrag door voorlichting) of beperken van de impact van een brand (bijvoorbeeld door te zorgen dat burgers sneller gewaarschuwd worden bij brand), treffen de regio's deze maatregelen pas als de repressieve organisatie tekort schiet.

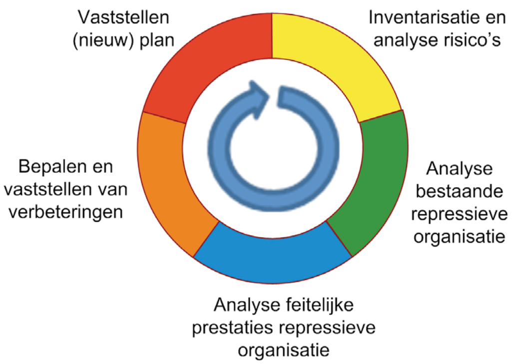
De sterke focus in het Bvr op opkomsttijden en tijdnormen draagt volgens de Inspectie VenJ zeker bij aan deze omslachtige en ongebruikelijke wijze van risicobeoordeling en -acceptatie. De Inspectie VenJ pleitte in de aanbevelingen van 'Ter Plaatse!' al voor een meer evenwichtige balans tussen preventieve en repressieve brandweerzorg. De aanbeveling hiertoe is tot op heden nog niet opgevolgd.

2.2 Dekkingsplannen in de veiligheidsregio's

De Inspectie VenJ heeft de dekkingsplannen brandweer van alle veiligheidsregio's bestudeerd en geanalyseerd. Van elke veiligheidsregio is een regiobeeld opgesteld waarin in elk geval is opgenomen:
- een aantal 'harde' gegevens (zoals de datum van vaststelling van het meest recente dekkingsplan en of dit is gebaseerd op een actueel brandrisicoprofiel);
- een duiding van de fase van het dekkingsplanproces waarin de regio zich bevindt;
- de situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per peildatum 30 april 2013;
- de voorgenomen activiteiten met, indien bekend, de planning daarvan.

Deze regiobeelden zijn opgenomen in bijlage 3.

Uit de regiobeelden blijkt dat de veiligheidsregio's zich momenteel in verschillende fasen van het cyclisch proces van het dekkingsplan bevinden. De fase waarin een regio zich bevindt is in het regiobeeld inzichtelijk gemaakt middels het uitlichten van de betreffende fase uit onderstaande figuur.



Figuur 3: Stadia van het cyclisch proces van het dekkingsplan

Niet alleen doordat regio's zich in verschillende fasen van het dekkings-planproces bevinden, maar ook omdat de regio's binnen die fasen

verschillende stappen zetten en met verschillende diepgang, is een onderlinge vergelijking tussen de regio's onmogelijk. Voor dit onderzoek is dat echter ook niet noodzakelijk. De vijfentwintig regiobeelden als geheel geven wel antwoord op de vraagstelling van dit onderzoek. De regiobeelden laten ook enige onderlinge verschillen zien in lay-out en informatie als gevolg van de fase waarin de regio zich bevindt.

Op basis van de vijfentwintig regiobeelden stelt de Inspectie VenJ het volgende vast, gerangschikt op de deelvragen uit de vraagstelling en 'overige' constateringen:

Genomen maatregelen om het dekkingsplan op orde te brengen

1. Alle regio's zetten momenteel stappen in het op orde brengen van hun dekkingsplan brandweer. De stappen die de regio's zetten variëren, afhankelijk van de fase van het dekkingsplanproces waarin een regio zich bevindt. Vijf van de zes regio's die in het onderzoek 'Ter Plaatse!' een 'lage score' hadden (daar was de brandweer in minder dan 50 procent van de gevallen 'op tijd' bij een brand), zetten momenteel de grootste en meest innovatieve stappen. De regio's die in 'Ter Plaatse!' een 'hoge score' hadden, zetten maar relatief kleine stappen.
2. Zeventien van de vijfentwintig regio's gebruiken de Handreiking van de minister van VenJ (of gaan deze binnenkort nog gebruiken) bij de afwegingen om gemotiveerd af te wijken van de tijdnormen uit het Bvr. Twee regio's hebben bij de motivering van afwijkingen een methode gehanteerd die sterk lijkt op de Handreiking.
3. De regio's geven aan dat het volledig hanteren van de Handreiking van de minister van VenJ (vaststellen gebieden en markante objecten, bepalen geëigende maatregelen en implementeren daarvan) een doorlooptijd vergt van minstens anderhalf jaar. Nog geen enkele regio heeft dit daarom al volledig kunnen uitvoeren.

Actueel risicoprofiel

4. De brandrisicoprofielen waarop de dekkingsplannen gebaseerd zijn, zijn uiteenlopend van aard en diepgang. Het merendeel van de regio's maakt slechts een inventarisatie van de objecten en infrastructuur om als input te dienen voor de berekeningen die uiteindelijk aangeven waar de brandweer al dan niet 'op tijd' kan zijn. Deze berekeningen vormen de basis voor het dekkingsplan. Een enkele regio analyseert deze gegevens ook dieper en krijgt op basis daarvan een beter inzicht in de noodzakelijke repressieve organisatie of aanvullende maatregelen indien de brandweer in bepaalde gebieden niet 'op tijd' kan zijn.

Inzicht in afwijkingen op de wettelijke tijdnormen

5. Eenentwintig van de vijfentwintig veiligheidsregio's hanteren de tijdnormen uit het Bvr als de maatstaf waaraan getoetst wordt of de brandweer 'op tijd' kan zijn. Dit zijn er elf meer dan in 'Ter Plaatse!' Drie regio's hanteren de Bvr-tijdnormen met een beperkte (en gemotiveerde afwijking) en één regio past nog een geheel van het Bvr afwijkende tijdnorm toe, maar heeft hiervoor wel een uitgebreide motivering.

Motivering van de afwijkingen en genomen extra maatregelen

6. Bij vaststelling van het dekkingsplan stelt het bestuur feitelijk ook de status quo van de repressieve organisatie vast, soms zelfs expliciet. Indien daarin geen veranderingen zijn voorzien, stelt het bestuur daarmee ook impliciet de overschrijdingen van de tijdnormen uit het Bvr vast. De besturen van zes regio's accepteren deze overschrijdingen nadrukkelijk. Een analyse van de aard en ernst van deze overschrijdingen ontbreekt echter bij de overgrote meerderheid van de regio's. De besturen van deze regio's nemen daarmee een besluit waarvan zij op dat moment de implicaties niet kunnen overzien en stellen daarmee in feite afwijkende tijdnormen vast zonder deugdelijke motivering.
   Meestal geven besturen daarbij wel gelijktijdig een opdracht aan de brandweerorganisatie om de aard en ernst van de overschrijdingen in beeld te brengen en daarop aanvullende maatregelen voor te stellen. Omdat de uitvoering van die maatregelen niet alleen door de brandweer maar ook door gemeenten of andere partijen uitgevoerd moet worden, is de adressering van die maatregelen en borging van de effecten daarvan een belangrijk aandachtspunt in de motivering om af te wijken van de Bvr-tijdnormen.
7. De veiligheidsregio's geven aan dat investeren aan de voorkant van de veiligheidsketen (in pro-actie of preventie) branden kan voorkomen of de gevolgen daarvan kan beperken en daarom te verkiezen valt boven investeren in de repressieve organisatie. Daarnaast geven de regio's aan dat investeren in de voorkant van de veiligheidsketen overduidelijk kostenefficiënter is dan investeren in de repressieve organisatie. Het is daarom begrijpelijk dat veel van de voorgestelde aanvullende maatregelen zich aan de voorkant van de veiligheidsketen bevinden en dat besturen juist deze maatregelen inzetten om de onmogelijkheden van de repressieve organisatie te 'compenseren'. De meest genoemde maatregelen hebben betrekking op voorlichting om brandveilig gedrag te bewerkstellingen of om burgers te laten inzien wat te doen bij brand. Ook maatregelen om burgers in een beginstadium van een brand te waarschuwen zodat zij een grotere kans hebben om het pand veilig te verlaten worden veelvuldig ingezet.
8. De door de regio's genoemde aanvullende maatregelen (veelal verpakt in benamingen als 'maatregelpakketten' en 'toolboxinstrumenten')

bevinden zich in meer dan 90% van de regio's die deze maatregelen nemen pas in de planningsfase. De maatregelen zijn wel benoemd, maar nog niet in de organisatie als te verrichten werkzaamheden weggezet en/of geadresseerd. Ook de effecten worden nog niet gemeten. Gelet op de financiële taakstellingen waaraan ook veiligheidsregio's momenteel onderworpen zijn, vraagt de Inspectie VenJ zich af in hoeverre deze maatregelen ook daadwerkelijk tot uitvoering kunnen worden gebracht. Aangezien het effect van deze maatregelen door de besturen nodig wordt geacht in hun motivering bij het vaststellen van afwijkende tijdnormen, zet de Inspectie VenJ een vraagteken bij de houdbaarheid van die motivering.

9. Verschillende regio's treffen slechts 'aanvullende maatregelen' op die plaatsen waar de repressieve organisatie niet 'op tijd' kan zijn. Zij treffen de maatregelen niet als de repressieve organisatie wel 'op tijd' is. Het effect van dat beleid is bijvoorbeeld dat de burgers in die gebieden geen rookmelders krijgen uitgereikt of geen voorlichting krijgen hoe brand te voorkomen terwijl het voor hen ook van belang is vroegtijdig gewaarschuwd te worden en/of te weten wat te doen bij brand.

Bestuurlijke vaststelling

10. Dertien regio's beschikken nog over een dekkingsplan van vóór 2012. Daarvan hebben tien regio's concrete voornemens om in de loop van 2013 een nieuw dekkingsplan vast te stellen. De plannen van de overige drie regio's zijn nog onvoldoende concreet om hier te benoemen.
11. Acht regio's hebben in 2012 een nieuw dekkingsplan vastgesteld. Van hen gaan er vijf in de loop van 2013 nogmaals een nieuw dekkingsplan of een aanvulling op het plan vaststellen. Eén regio heeft in 2012 een dekkingsplan vastgesteld met een methode om afwijkende tijdnormen vast te stellen en te motiveren die sterk lijkt op de werkwijze in de Handreiking van de minister van VenJ.
12. Drie regio's hebben in 2013 een nieuw dekkingsplan vastgesteld en één regio heeft het oude plan in 2013 herbevestigd.

Overige constateringen

13. Dertien van de vijfentwintig regio's geven aan de BAG te hanteren als bron voor de bepaling van de objectcategorieën. Vier regio's gebruiken nog gegevens uit de bestanden van de Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Deze regio's geven aan dat de BAG in hun regio nog onvoldoende op orde is om als betrouwbare bron te kunnen dienen. De overige regio's geven niet expliciet aan welk bronbestand zij hanteren.
14. Alle regio's hanteren operationele grenzen in hun dekkingsplannen. Het blusvoertuig dat het eerste bij een brand aanwezig kan zijn, wordt daarvoor gealarmeerd ongeacht de gemeentegrenzen. Het merendeel van de regio's hanteert ook interregionale operationele grenzen of heeft dat in voorbereiding.

Bijlagen

Bijlage 1 Relevante regelgeving

Ten aanzien van de context van het dekkingsplan

- Wvr, artikel 14, lid 2 onder f: 'de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen' maken deel uit van het beleidsplan. In de praktijk heet dit het 'dekkingsplan'.
- Wvr, artikel 15, lid 1: Het beleidsplan is gebaseerd op een door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld risicoprofiel.
- Wvr, artikel 15, lid 2: Het risicoprofiel bestaat uit:
  - Een overzicht van de risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio die tot een brand, ramp of crisis kunnen leiden,
  - Een overzicht van de soort branden, rampen en crises die zich in een veiligheidsregio kunnen voordoen, en
  - Een analyse waarin de weging en schatting van de gevolgen van de soorten branden, rampen en crises zijn opgenomen.

Hierbij maakt de Inspectie VenJ een kanttekening. Het overzicht en analyse van de rampen en crises die een regio kunnen treffen, is van een geheel ander abstractieniveau dat dat van de branden die in een regio kunnen optreden. Het overzicht van de rampen en crises kenmerkt zich door een kleine kans en grote impact terwijl het overzicht van de branden zich kenmerkt door grote kans en geringere impact (op regionaal niveau). Vanwege dit verschil is het dus raadzaam in een regio beide overzichten los van elkaar op te stellen en te beoordelen, een risicoprofiel voor de rampen en crises en een brandrisicoprofiel voor de mogelijke branden en hun effecten.

Ten aanzien van de opkomsttijden van basisbrandweereenheden

- Bvr, artikel 3.2.1, lid 1: Het bestuur van de veiligheidsregio hanteert bij het vaststellen van de opkomsttijden van een basisbrandweereenheid de volgende tijdnormen:
  a. vijf minuten bij een winkelfunctie met gesloten constructie, gebouwen met een woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie of gebouwen met een celfunctie;
  b. zes minuten bij portiekwoningen, portiekflats of gebouwen met een woonfunctie voor verminderd zelfredzamen;
  c. acht minuten bij gebouwen met een andere woonfunctie dan bedoeld onder a en b, of met een winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie, en
  d. tien minuten bij gebouwen met een kantoorfunctie, industriefunctie, sportfunctie, bijeenkomstfunctie of een overige gebruiksfunctie.

- Bvr, artikel 3.2.1, lid 2: Indien het bestuur van een veiligheidsregio voor bepaalde locaties opkomsttijden vaststelt die afwijken van de tijdnormen, motiveert het de keuze van de locatie en de mate van de afwijking.
- Bvr, artikel 3.2.1, lid 3: Het bestuur van de veiligheidsregio stelt geen opkomsttijd vast die hoger is dan achttien minuten.

Ten aanzien van de samenstelling en taken van basisbrandweereenheden

- Bvr, artikel 3.1.2, lid 1: Een basisbrandweereenheid bestaat uit:
  - Een bevelvoerder
  - Een chauffeur, tevens voertuigbediener, en
  - Twee ploegen van twee manschappen.
- Bvr, artikel 3.1.2, lid 2: De eenheid is belast met:
  - Brandbestrijding en redding
  - Technische hulpverlening
  - Basishandelingen bij de bestrijding van gevaarlijke stoffen
  - Ondersteuning bij waterongevallen.
- Bvr, artikel 3.1.2, lid 3: De eenheid beschikt over een tankautospuit met uitrusting.
- Bvr, artikel 3.1.5, lid 1: In afwijking van artikel 3.1.2, eerste lid, kan het bestuur van een veiligheidsregio dan wel het college van burgemeester en wethouders besluiten tot een andere samenstelling van basisbrandweereenheden, mits daarmee wordt voorzien in een gelijkwaardig niveau van brandweerzorg en geen afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel.

Bijlage 2 Handreiking van de minister van VenJ

Integrale tekst van de Handreiking opkomsttijden registratie van afwijkingen en motivering in dekkingsplannen

Samenvattend:
In het Besluit veiligheidsregio's zijn de tijdnormen opgenomen en is ook bepaald dat daar onder bepaalde voorwaarden vanaf mag worden geweken indien het bestuur de keuze van de locatie en de mate van afwijking motiveert. In deze handreiking is de afwijking 'per locatie' geherdefinieerd en is een pragmatisch advies opgesteld voor het inzichtelijk maken van overschrijdingen (afwijkingen), in de dekkingsplannen, met daaraan gekoppeld een motivering voor die afwijkingen. Uitgangspunt blijft dat alle veiligheidsregio's hun dekkingsplannen voor het eind van 2012 op orde hebben.

Per gemeente(deel) worden alle opkomsttijden grafisch weergegeven. Voor alle 'markante objecten' waarvan de tijdnormen wordt overschreden, moet de afwijking per object gemotiveerd worden. Per gemeente(deel) moeten daar bovenop per objectsoort (gebruiksfunctie) de afwijkingen en motivering worden gemeld.

Scope van de handreiking:
Op verzoek van de veiligheidsregio's is gezocht naar een vereenvoudiging van het registreren van (de mate van) afwijkingen van de tijdnormen en de daaraan gekoppelde motivering **binnen de huidige wettelijke kaders.**
Het is niet zozeer een probleem voor regio's om vast te leggen waar wordt afgeweken van de tijdnormen en hoe groot die afwijking is. Het probleem ligt met name in het motiveren van de afwijking en het aangeven van eventuele extra getroffen maatregelen die in de motivering van de afwijking een rol hebben gespeeld.
De voorliggende handreiking bestaat uit 3 elementen:
1. Een herdefiniëring van het begrip "per locatie";
2. Motivatie: In de motivering is ruimte voor toelichting, bijvoorbeeld kosten- en batenafweging;
3. Eventueel aanvullende maatregelen.

Uitgangspunten:
- Generiek afwijken van de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's is niet toegestaan.
- In het dekkingsplan worden zowel geprognosticeerde overschrijdingen als de motivering van de afwijking inzichtelijk gemaakt.

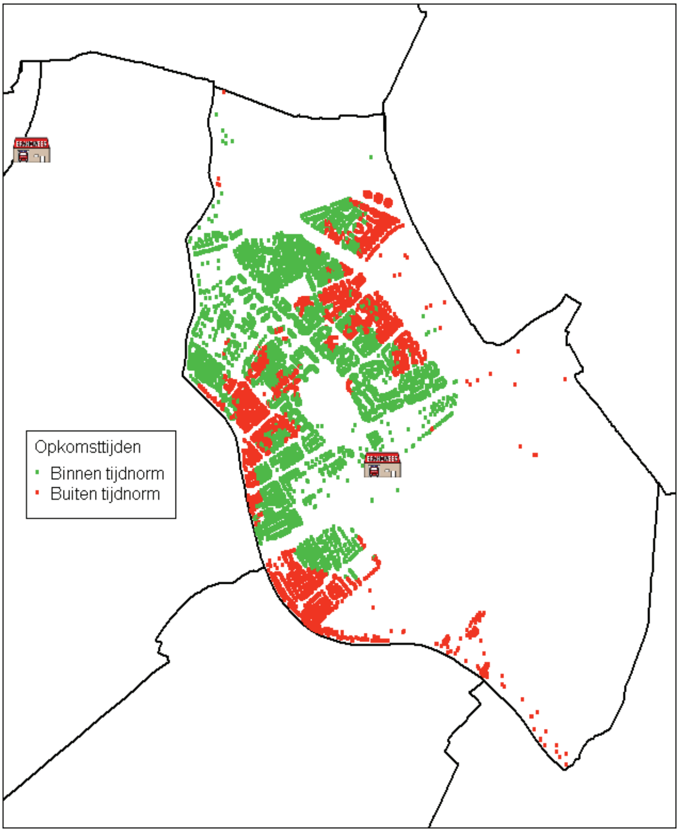
1. Herdefiniëren van 'per locatie' naar 'per gebied'

Vertrekpunt is dat alle benodigde informatie over (prognose van) opkomsttijden in het dekkingsplan reeds beschikbaar is bij de veiligheidsregio's. In het dekkingsplan wordt per individueel verblijfsobject uit de BAG de opkomsttijd berekend. Met deze berekende opkomsttijd is daarmee ook de mate van de eventuele overschrijding bekend.

- **Stap 1:** Per regio vindt een nadere analyse plaats van de beschikbare informatie. De schaal waarop dit gebeurt is een deel van een gemeente (wijk, stadsdeel, kern en maximaal op schaal van een gemeente in het geval van een kleine gemeente). Dit wordt geduid als 'gebied'.
- **Stap 2:** Per 'gebied' worden de afwijkingen (overschrijdingen) worden geregistreerd en grafisch worden weergegeven.
- **Stap 3:** Volgende stap is om de 'markante objecten' in dat betreffende gebied, waarvan de opkomsttijd wordt overschreden (tijd die hoger is dan de tijdnorm), nader individueel onder de loep te nemen. Per 'markant object' moet de afwijking worden gemotiveerd (zie hieronder bij punt 2). Onder 'markante objecten' worden in ieder geval alle BRZO-bedrijven en de objecten die gebruiksvergunningplichtig zijn, verstaan.
  Dit is geen limitatieve kwalificering.
- **Stap 4:** Ook de minder 'markante objecten' in dat betreffende gebied worden vervolgens nader bekeken, maar hierbij kan binnen een objectsoort worden geclusterd per objectcategorie (Bvr). Per cluster (objectsoort) moet de afwijking worden gemotiveerd.

Het inzichtelijk maken van de afwijking kan op basis van de dekkingsplansoftware geautomatiseerd plaats vinden en dit hoeft voor een regio die al een dekkingsplan heeft geen bezwaar op te leveren. Toon de overschrijdingen en de locaties van de overschrijdingen per object. Dat kan in een grafische weergave, zie onderstaand voorbeeld.

Figuur 1: Voorbeeld van weergave overschrijdingen in een gebied



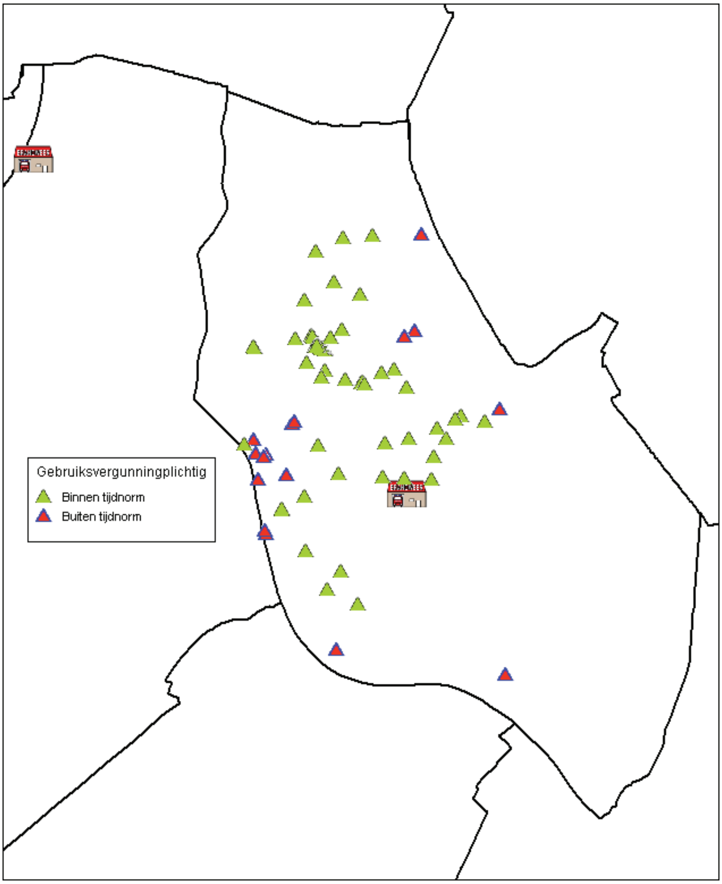
Nota bene:

Vanuit regio's wordt opgemerkt dat interpretatieverschillen bestaan tussen de indeling van objecten in de BAG en de omzetting van objecten naar de normen uit het Besluit veiligheidsregio's. Het advies in deze handreiking is om aan te sluiten bij de interpretatie van de Inspectie VenJ en de 'vertaaltabel' van de Inspectie. Die is te vinden in het rapport 'Ter Plaatse!' dat alle regio's hebben ontvangen.

2. Motivatie

- **Stap 5:** Op basis van het concept dekkingsplan, waarin de afwijkingen zijn gemotiveerd, kan het bestuur een oordeel uitspreken:
  - Aanvaardbaar.
    Acht het bestuur de afwijkingen aanvaardbaar op basis van bijvoorbeeld een kosten baten analyse, status quo, veiligheid, eerdere tevredenheid, etc.? Dit laat uiteraard onverlet dat zowel brandweer als bestuur altijd blijven streven naar verbeteringen als de kans zich hiervoor voordoet. Deze verbeteringen kunnen heel divers zijn en hoeven verder niet nader geduid te worden.
  - Niet aanvaardbaar.
    Acht het bestuur bepaalde afwijkingen in het dekkingsplan onaanvaardbaar? Welke verbetermaatregelen kunnen worden aangebracht, waardoor een aanvaardbare toestand ontstaat.
- Om tot een goed en transparant democratisch besluit te komen, kunnen in de motivering (overweging) voor de afwijkingen bijvoorbeeld aspecten worden betrokken als:
  - Kosten- en batenafweging (daarin kan bijvoorbeeld worden afgewogen hoe vaak een brand in een gebied plaatsvindt)
  - De invloed op de veiligheid van personen
  - De invloed op de veiligheid van het brandweerpersoneel
  - De invloed van variabele voertuig bezetting
  - Deze lijst van aspecten is niet limitatief.
- De afwegingen worden opgenomen in het dekkingsplan.

Figuur 2: Voorbeeld van weergave overschrijdingen 'markante objecten'



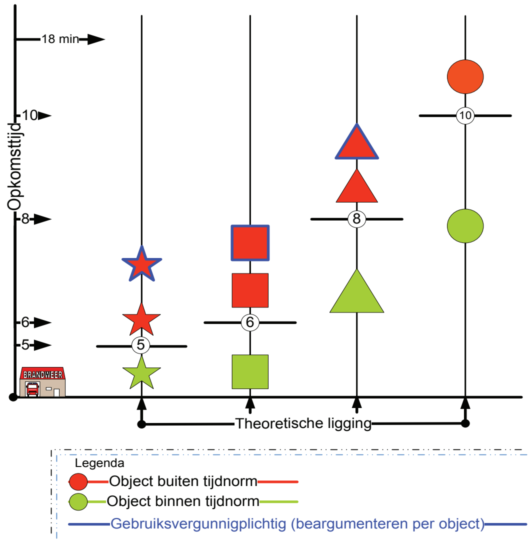
3. Maatregelen

- **Stap 6:** Het bestuur van de veiligheidsregio kan ertoe besluiten om daar waar opkomsttijden worden overschreden in een bepaald gebied of bij een bepaald soort objecten, extra maatregelen te treffen.
  Dat zijn maatregelen in bijvoorbeeld:
  - preventieve sfeer (waaronder rookmelders, extra voorlichting, sprinklers, etc).
  - preparatieve sfeer (aangepaste inzetvoorstellen, specifieke aanvalsplannen, ect).
  - repressieve sfeer (nieuwe kazerne, verplaatsen van een kazerne, etc.).

Er ligt vanzelfsprekend ook een eigen verantwoordelijkheid voor eigenaren / beheerders voor het treffen van brandveilige maatregelen.

Figuur 3: Model overschrijdingen: In onderstaande figuur zijn per objectsoort de overschrijdingen weergegeven.

Groen: alle objecten binnen norm.
Rood: alle objecten van 1 soort waarvan normen worden overschreden en die per objectsoort inzichtelijk worden gemaakt en gemotiveerd.
Rood+blauwe omlijsting: markante objecten binnen objectsoort die op objectniveau worden beschouwd.



Figuur 3: Model overschrijdingen

Bijlage 3 Regiobeelden

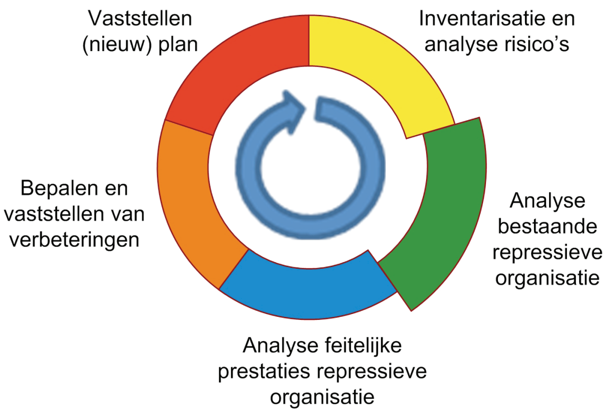
Klik op de regionaam om naar het bijbehorende beeld te gaan.

Veiligheidsregio Groningen

Dekkingsplan veiligheidsregio Groningen			
Vastgesteld dd.	18-03-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Nee	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Nee
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het analyseren van de bestaande repressieve organisatie bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerende dekkingsplan

In de Veiligheidsregio Groningen hanteert men het in 2011 herbevestigde dekkingsplan van 2005.
In haar brieven van 27 september 2012 en 20 december 2012 aan de minister van VenJ geeft het bestuur van de regio aan niet op korte termijn in staat te zijn om het regionale dekkingsplan aan te passen. Wel geeft het bestuur in haar brief van 20 december 2012 aan dat de regio met de Handreiking van de minister van VenJ aan de slag gaat.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
De opkomsttijden maken geen deel uit van het beleidsplan van de veiligheidsregio, maar zijn opgenomen in het Regionaal Repressief Dekkingsplan (RRDP) van de brandweer van de veiligheidsregio Groningen.

Gehanteerde tijdnormen
De opkomsttijden die de regio hanteert zijn gebaseerd op de Handleiding Brandweerzorg van het Ministerie van Binnenlandse Zaken[13]. In een convenant in het kader van het Project Versterking Brandweer (PVB) tussen het ministerie en de regio is dit kwaliteitsniveau vastgelegd. Inmiddels is een nieuwe kazernevolgordetabel opgesteld en ingevoerd op basis van operationele (provinciegrens overschrijdende) grenzen.

Voorgenomen activiteiten vanaf 1 mei 2013

Brandrisicoprofiel
In november 2012 is de regio gestart met het opstellen van een brandrisicoprofiel. In dit brandrisicoprofiel worden een aantal categorieën van objecten (onder andere gebaseerd op het Bvr en BAG) inzichtelijk gemaakt. Vervolgens wordt per object aangegeven in hoeverre wordt voldaan aan de normtijden. Dit laatste gebeurt aan de hand van een theoretische berekening.

De uitkomsten van dit onderzoek worden geanalyseerd en leiden tot een samenhangende beschrijving van de (verbeter-)prestaties die de regio levert om incidenten te voorkomen, te beperken en te bestrijden. In juli 2013 moet dit proces klaar zijn en zal het brandrisicoprofiel, als aanvulling op het huidige dekkingsplan, ter vaststelling aan het bestuur worden aangeboden.

[13] Handleiding Brandweerzorg, Ministerie van Binnenlandse zaken, 1992

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden
Sinds 2013 beschikken alle korpsen in de veiligheidsregio over het bedrijfsinformatiesysteem AG5 waarmee de lokaal gerealiseerde opkomsttijden in beeld kunnen worden gebracht. Dit systeem stelt de regio in staat om regiobreed inzicht te krijgen in de feitelijke opkomsttijden.

Vanaf 1 januari 2014 zal de brandweer geregionaliseerd zijn en is de regio in staat de gerealiseerde opkomsttijden regionaal in beeld te brengen. In het formatieplan wordt capaciteit ter beschikking gesteld om de opkomsttijden te monitoren. Dit zal in de toekomst leiden tot een repressief dekkingsplan waarvan het brandrisicoprofiel integraal deel uitmaakt.

Brandveilig leven
Het beleid op andere onderdelen van de veiligheidsketen zal in gaan op preventieve maatregelen zoals het stimuleren van de zelfredzaamheid en het vergroten van het risicobewustzijn. Het is op dit moment voor de Inspectie VenJ nog niet duidelijk hoe de regio dit gaat uitvoeren. Activiteiten die de regio (in het kader van Brandveilig Leven) al uitvoert zijn:
- het uitvoeren van brandveiligheidschecks in studentenpanden in de stad Groningen;
- het geven van voorlichting aan basisschoolleerlingen over brandveiligheid;
- het stimuleren van de zelfredzaamheid en de bewustwording van burgers;
- het geven van aandacht op continue basis aan voorlichting in gemeenten;
- rookmelderprojecten.

De regio is niet voornemens om kazernes bij te plaatsen, maar zal de verbeteringen vooral zoeken aan de voorkant van de veiligheidsketen. Op basis van het vorenstaande accepteert de regio dat er een afwijking van de wettelijke tijdsnormen is. Op dit moment is niet bekend waar de uitwerking van de uitgangspunten toe leidt en of dit ook leidt tot een hoger dekkingspercentage.

Planning van de voorgenomen activiteiten

Het bestuur van de regio is op 12 april 2013 geïnformeerd over de te volgen stappen die gaan leiden tot een integraal brandrisicoprofiel dat in juli 2013 als aanvulling op het huidige dekkingsplan aan het bestuur ter vaststelling zal worden voorgelegd. Wanneer na de regionalisering de feitelijke opkomsttijden worden gemonitord, zullen het brandrisicoprofiel en het dekkingsplan worden samengebracht tot een integraal dekkingsplan.

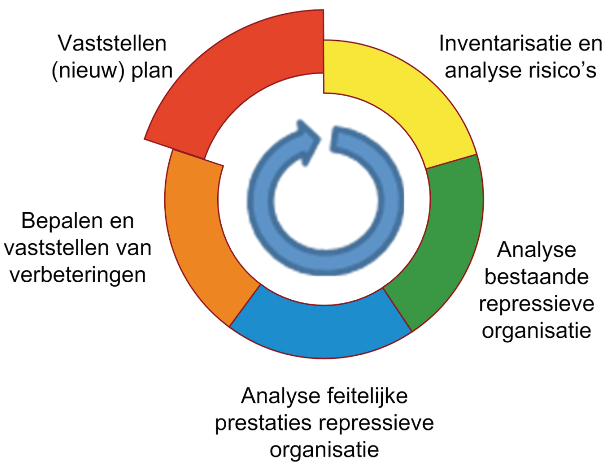
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Fryslân

Dekkingsplan veiligheidsregio Fryslân			
Vastgesteld dd.	27-03-2013	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Nee	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Ja		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het vaststellen van een (nieuw) plan bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerende dekkingsplan

De veiligheidsregio Fryslân heeft een nieuw dekkingsplan opgesteld dat op 27 maart 2013 door het bestuur is vastgesteld. Uitgangspunten voor dit dekkingsplan zijn:

- De regio geeft gevolg aan de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's.
- De scope van het dekkingsplan betreft de opkomsttijd bij brand van een basisbrandweereenheid.
- De brandweer komt zo snel als mogelijk ter plaatse. Dat betekent dat de brandweereenheid die het snelst ter plaatse kan zijn als eerste uitrukt; uitrukken volgens operationele grenzen.
- De brandweerzorg wordt geleverd vanuit de huidige kazernes in het verzorgingsgebied. Het verplaatsen van posten of herverdeling van materieel is geen onderdeel of uitkomst van dit dekkingsplan.
- Het continu op zoek zijn naar verbeteringen in de organisatie van de brandweerzorg is een onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering. Een aantal pilots en verbeteringsprojecten worden nu uitgevoerd. In dit dekkingsplan zijn resultaten hiervan nog niet meegenomen.

Het dekkingsplan is een weergave van de planmatige (theoretische) opkomsttijden en maakt inzichtelijk waar binnen de normtijden opgekomen wordt en waar de afwijkingen zijn. De regio registreert en analyseert de gerealiseerde opkomsttijden. Deze tijden vormen de basis voor het dekkingsplan.

De regio constateert in haar dekkingsplan dat de brandweer van de veiligheidsregio Fryslân bij slechts 18,2 % van de objecten binnen de normtijd aanwezig kan zijn. De reden waarom dit resultaat veel slechter is dan de gerapporteerde 58% in het rapport 'Ter Plaatse!' ligt in het feit dat voor het dekkingsplan alle objecten doorberekend zijn en in 'Ter Plaatse!' het rapport uitsluitend naar daadwerkelijke incidenten is gekeken.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
Bij het opstellen van het dekkingsplan is gebruik gemaakt van de Handreiking van de minister van VenJ. Op basis van de genoemde criteria om te bepalen welke objecten behoren tot de markante objecten is een overzicht gemaakt van al markante objecten. Vervolgens is met behulp van een softwarepakket bepaald welke opkomsttijd in de dagsituatie en in de avond-, nacht- en weekendsituatie behaald kan worden.

De regio hanteert voor de afwijkingen op de normtijden twee motiveringen, die in essentie echter geen motivering zijn. De gegeven motiveringen geven

aan dat er een nader onderzoek moet worden uitgevoerd naar de samenhang van risico beperkende maatregelen en repressieve prestatienormen. Feitelijk is er dus geen motivering voor het al of niet accepteren van afwijkingen. Slechts in een enkel geval wordt een motivering gegeven waarom een tijdnorm niet kan worden behaald. De regio geeft zelf aan dat het dekkingsplan verder doorontwikkeld moet worden.

De regio geeft aan te werken aan maatregelen om de brandveiligheid zo hoog mogelijk te krijgen voor die objecten die een opkomsttijd van 18 minuten of meer kennen.
De regio constateert dat de kwaliteit van de repressieve brandweerzorg niet veranderd is en is niet voornemens kazernes aan te passen of te verplaatsen.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
Het brandrisicoprofiel en het dekkingsplan dat op dit brandrisicoprofiel gebaseerd is, vormen input voor het nieuwe regionaal beleidsplan dat later dit jaar zal worden opgesteld.

Voorgenomen activiteiten vanaf 1 mei 2013

De regio beschouwt het recent vastgestelde dekkingsplan als het startpunt om een doorontwikkeling te maken naar een dekkingsplan 2.0.

De uitwerking van de genoemde motiveringen vindt plaats in lijn met en het tempo van het 'tweede spoor' zoals ook voorgestaan wordt door de minister van VenJ. Het maakt onderdeel uit van het beleidsplan brandweer Fryslân 2014-2018, dat de regio momenteel opstelt.

Eind 2012 is de regio gestart met het project 'actualisering kazernevolgordetabel'. Dit project is een gezamenlijk initiatief van de drie veiligheidsregio's (Groningen, Fryslân en Drenthe) die bediend worden door de meldkamer Noord Nederland. De uitkomsten van dit project zullen worden gebruikt bij het evalueren van het dekkingsplan. Op basis van deze evaluatie zal door de regio worden besloten of een actualisatie van het dekkingsplan voldoende is of dat een meer uitgebreide revisie plaats zal vinden.

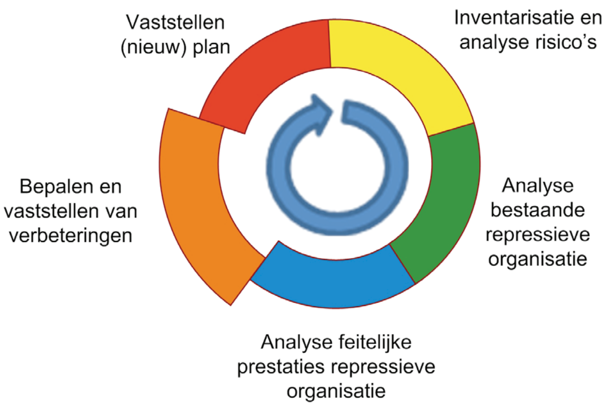
Terug naar
regiobeelden

Veiligheidsregio Drenthe

Dekkingsplan veiligheidsregio Drenthe			
Vastgesteld dd.	26-10-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Nee	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Nee	Voldoet aan wettelijke vereisten	Nee
Tijdnorm conform Bvr	Nee		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerende dekkingsplan

De uitvoeringsorganisatie van de Veiligheidsregio Drenthe, de Hulpverleningsdienst Drenthe (HVD), heeft een dekkingsplan brandweer dat door het bestuur is vastgesteld op 26 oktober 2011. De uitgangspunten van dit dekkingsplan maken onderdeel uit van het regionaal beleidsplan dat op 10 november 2011 aan de minister van VenJ is aangeboden. Er wordt in het dekkingsplan uitgegaan van een eigen norm, namelijk de opkomsttijd moet zo kort mogelijk zijn maar in ten minste 80% van de gevallen binnen 15 minuten. Het bestuur heeft deze normstelling beargumenteerd door te stellen dat meer winst op het gebied van brandveiligheid is te behalen door te investeren in preventieve maatregelen en dat op basis van een kosten-baten afweging deze opkomsttijden het hoogst haalbare zijn voor Drenthe.

Brandveilig leven
In het bestaande dekkingsplan wordt verwezen naar het project 'Brandveilig Leven' dat in de HVD gestart is. Onderdeel hiervan is een project dat bestaat uit algemene voorlichting over brandveiligheid, het plaatsen van rookmelders, het doen van een brandveiligheidscheck, het geven van voorlichting na een brand en het geven van voorlichting over brandveiligheid op basisscholen. Ook heeft de HVD een project gestart met de naam 'Brandveiligheid in de zorg'. Met dit project wil het bestuur van de HVD het veiligheidsbewustzijn bij zorginstellingen vergroten en met eventuele alternatieve brandveiligheidsvoorzieningen het veiligheidsniveau verhogen.

De resultaten van het project tot het plaatsen van rookmelders (Brandveiligheid thuis) zijn nog niet op regionaal niveau onderzocht. In de gemeente Assen heeft wel een onderzoek plaats gevonden en daar is geconstateerd dat het percentage rookmelders in woningen is gestegen van 56% tot 91%.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
De hulpverleningsdienst is, per uitrukpost, in kaart aan het brengen wat de afwijkingen ten aanzien van de opkomsttijden zijn. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de Handreiking registratie afwijkingen en motivering. De regio bevindt zich hiermee in de procesfase registreren en analyseren.

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden
De feitelijk gerealiseerde opkomsttijden worden geregistreerd en geanalyseerd. De uitkomsten zijn opgenomen in de jaarverslagen van de HVD van 2011 en 2012.
Op basis van de analyseresultaten zijn de dekkingsplannen (deels) bijgesteld. In het gebied dat grenst aan Overijssel zijn afspraken gemaakt over de alarmering van brandweerposten uit de andere regio.

Voorgenomen activiteiten vanaf 1 mei 2013

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een aanvulling op het dekkingsplan. Hiervoor dient de 'Handreiking opkomsttijden registratie van afwijkingen en motivering in dekkingsplannen' als input. Deze aanvulling wordt medio 2013 ter besluitvorming door het Dagelijks bestuur aan het Algemeen bestuur aangeboden.

De volgende zaken zijn reeds afgerond:
- berekening van de opkomsttijden van alle objecten;
- visualisatie van de opkomsttijden voor alle objecten;
- visualisatie van de opkomsttijden voor alle markante objecten;
- visualisatie van de opkomsttijden per categorie per post met daarbij de volgende differentiatie:
  - binnen de landelijke brandweerzorgnorm;
  - binnen de vastgestelde zorgnorm in Drenthe (15 minuten);
  - binnen de 18 minuten;
  - buiten de 18 minuten.

De motivering per categorie opkomsttijd is nagenoeg afgerond.

Kern van de aanvulling bestaat uit drie punten:
- Per BAG-object in Drenthe is inzichtelijk hoe lang de feitelijke opkomsttijd is. Slechts in ca. 10% van de gevallen is dat binnen de Bvr-tijdnormen.
- Men heeft de objecten ingedeeld in zes categorieën, afhankelijk van de zelfredzaamheid van de aanwezige personen, of deze personen al dan niet gewekt worden bij brand en de opkomsttijd van de brandweer. Per categorie is bepaald welke maatregelen er genomen moeten worden. Deze komen samen in de projecten 'Brandveiligheid thuis' en 'Brandveiligheid in de zorg'. Die projecten zijn weggezet in de organisatie en geborgd qua uitvoering.
- Op grond van deze motivering accepteert men in Drenthe de geconstateerde overschrijdingen van de Bvr-tijdnormen. Vooralsnog blijft men in Drenthe een opkomstnorm van 15 minuten hanteren.

In de aanvulling zal de bestaande repressieve situatie niet veranderen, maar zal duidelijker inzichtelijk worden wat de afwijkingen zijn. Maatregelen zullen vooral liggen op het gebied van proactie en preventie, in analogie met de maatregelen die in het bestaande dekkingsplan worden genoemd.

Na instemming door het bestuur wordt vervolgens de aanvulling op het dekkingsplan aan de minister van VenJ toegezonden.

Planning van de voorgenomen activiteiten

De aanvulling op het dekkingsplan wordt ter besluitvorming door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur aangeboden. De planning hieromtrent is als volgt:
- 29 mei: Dagelijks bestuur;
- 19 juni: Algemeen bestuur.

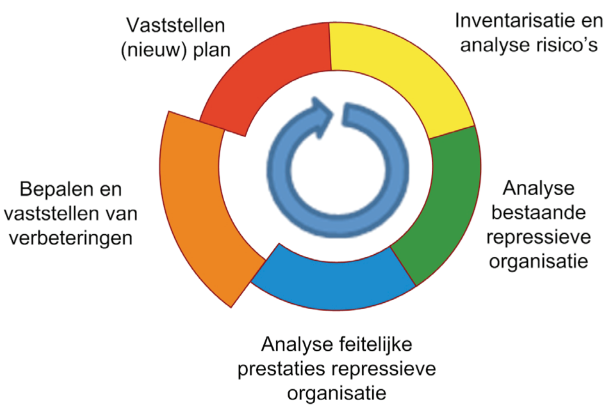
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio IJsselland

Dekkingsplan veiligheidsregio IJsselland			
Vastgesteld dd.	29-06-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen op het bestaande plan bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerende dekkingsplan

In de veiligheidsregio IJsselland hanteert men het op 29 juni 2011 vastgestelde dekkingsplan, dat onderdeel uit maakt van de Bestuursopdracht 'Beoogde Operationele Prestaties'.

In haar brief van 12 december 2012 aan de minister van VenJ geeft het bestuur van de regio aan over een actueel dekkingsplan te beschikken volgens het Besluit veiligheidsregio's. Verder geeft het bestuur aan dat de regio met de Handreiking van de minister van VenJ een verdere verfijning van het dekkingsplan zal uitvoeren. Onder andere zal een brandrisicoprofiel worden opgesteld om tot een objectgerichte benadering te komen.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
Het dekkingsplan maakt integraal deel uit van het beleidsplan van de veiligheidsregio.

Gehanteerde tijdnormen
De opkomsttijden die de regio hanteert zijn afkomstig uit het Besluit veiligheidsregio's.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
De onderlegger van dit dekkingsplan wordt gevormd door de objecten binnen de regio, gebaseerd op gemeentelijke risicoprofielen. Hiermee is een koppeling gemaakt met het risico door het dekkingsplan te berekenen op objectniveau en de overschrijdingspercentages en overschrijdingsfrequentie per object mee te nemen in de berekeningen. Op basis daarvan is onderbouwd of afwijkingen ten opzichte van de normtijden verantwoord zijn, wat vervolgens bestuurlijk is vastgesteld. Met deze werkwijze heeft de regio de systematiek van de Handreiking van de minister van VenJ toegepast in het dekkingsplan (ook al is de Handreiking verstuurd na het vaststellen van het dekkingsplan).

Brandveilig leven
Het bestuur van de regio stelt vast dat in het verzorgingsgebied (omgeving Kalenberg – Jonen, gemeente Steenwijkerland) een 50-tal objecten liggen waarbij de aard van de omgeving het onmogelijk maakt om binnen de wettelijk vastgestelde maximale opkomsttijd de objecten met een tankautospuit te bereiken. Die gebieden zijn enkel te voet of per boot bereikbaar. Naar aanleiding daarvan heeft nader onderzoek plaatsgevonden. Dit heeft ertoe geleid dat deze 50 objecten zijn opgenomen in een programma 'Brandveilig Leven Steenwijkerland'.

Er heeft actieve voorlichting plaatsgevonden voor de bewoners van alle objecten. Er zijn checklists ten behoeve van preventieve maatregelen aangeboden en de brandweer heeft alle bewoners aangeboden een preventief brandveiligheidsonderzoek uit te voeren bij de bewoners thuis. Jaarlijks wordt daarbij gemonitord of er nieuwe bewoners zijn komen wonen en dan wordt een en ander als maatwerk opgepakt.

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden
In de huidige situatie krijgt elke korps afzonderlijk via de meldkamer na elke uitruk een incidentrapport via een softwareprogramma. Tot aan het moment van formele regionalisering op 1 januari 2014 rapporteren de afzonderlijke brandweerkorpsen per gemeente aan hun eigen bestuur over de gerealiseerde opkomsttijden. Korpsen brengen telkens bij de actualisatie van het dekkingsplan input vanuit de uitrukgegevens in. Vanaf het moment van regionaliseren kan centrale regie op dit proces gevoerd worden, waarbij periodiek de beleidscyclus wordt doorlopen.

Voorgenomen activiteiten vanaf 1 mei 2013

De regio werkt aan een verfijning en actualisering van het dekkingsplan. Uitgangspunten hierbij zijn:
- De brandweer van de veiligheidsregio IJsselland voldoet aan de geldende opkomsttijden en kwaliteitseisen of wijkt daar beargumenteerd vanaf.
- Het dekkingsplan is actueel.
- De brandweer hanteert een effectbestrijding op maat, gebaseerd op risicodifferentiatie.

De regio verricht een aantal inspanningen om hieraan invulling te geven. Ten eerste heeft de regio software aangeschaft om dekkingsplannen in eigen beheer te kunnen opstellen en actualiseren. Omliggende regio's werken met dezelfde software, hetgeen de afstemming van de dekkingsplannen in de grensgebieden vergemakkelijkt.

Ten tweede wordt gewerkt aan het structureel rapporteren over de opkomstprestaties. Over de uitrukprestaties voor relevante branden van dit kalenderjaar rapporteert de regio aan haar Algemeen bestuur. Dit gebeurt op basis van programmatuur waarin de uitrukprestaties gekoppeld zijn aan objecttypes, de wettelijke tijdnorm en de tijdnorm uit het dekkingsplan. Bovenstaande werkwijze wordt op dit moment getest om de gewenste data te kunnen ontsluiten richting managementrapportages. Verwacht wordt dat binnenkort gerapporteerd kan worden over het eerste kwartaal 2013.

Brandrisicoprofiel
Ten slotte legt de regio op dit moment de laatste hand aan het opstellen van een brandrisicoprofiel. In dit brandrisicoprofiel, welke is gekoppeld aan het huidige dekkingsplan, zijn de risico-objecten, waaronder de markante objecten, specifiek in beeld gebracht. Tevens zijn richtingen aangegeven voor eventueel te nemen maatregelen. De gemaakte koppeling aan het dekkingsplan met de berekende opkomsttijden maakt het mogelijk om enerzijds inzichtelijk te maken bij welke objecten overschrijdingen zijn te verwachten en anderzijds op objectniveau (lokaal maatwerk) te motiveren waarom een afwijking op de opkomstnorm gerechtvaardigd wordt geacht. Deze koppeling krijgt verder vorm in het plan van aanpak dat volgt uit het brandrisicoprofiel.

Planning van de voorgenomen activiteiten

Het brandrisicoprofiel wordt in september 2013 ter vaststelling aangeboden aan het Algemeen bestuur en vertaald naar het Handhaving- en uitvoeringsprogramma 2014. Dit wil overigens niet zeggen dat er momenteel geen maatregelen worden getroffen maar dat momenteel sprake is van een gedifferentieerde aanpak per gemeente op basis van de lokale situatie.

Het jaar 2014 wordt benut om het huidige Beleidsplan te actualiseren en opnieuw vast te stellen, zodat het nieuwe Beleidsplan vanaf 2015 van kracht gaat.
De regio gebruikt een aantal programma's om in de preventieve brandveiligheid verbeteringen door te voeren. Deze programma's zijn:
- Programma Zelfredzaamheid en Burgerparticipatie Veiligheidsregio IJsselland 2011-2014.
- Projectbeschrijving Brandveilig Leven 31-08-2010.
- Visie risicobeheersing 2011-2015, versie 1.3 (febr. 2011).

Daarnaast worden in 2013 en 2014 een aantal stappen gezet om te komen tot een geactualiseerd dekkingsplan. Concreet ziet deze tijdlijn er als volgt uit:
a. Voorbereidingsfase (mei t/m december 2013) (inrichten softwarepakket CARE, afstemming met omliggende regio's over de te hanteren uitgangspunten in het algemeen en die voor de grensgebieden in het bijzonder, inlezen en controle van de bronbestanden, definitief bepalen en besluitvorming over uitgangspunten, aftrapsessie, verzamelen gegevens update)
b. Berekenings- en Analysefase (januari t/m juni 2014) (Herberekening dekkingsplan o.b.v. actuele gegevens, afstemming met omliggende

regio's, analyse Handreiking Gemotiveerd Afwijken, afstemming met de korpsen)

c. Besluitvormingsfase (juni t/m september 2014) (Bestuurlijke Besluitvorming)
d. Implementatiefase (september t/m december 2014) (invoering en testen in GMS)

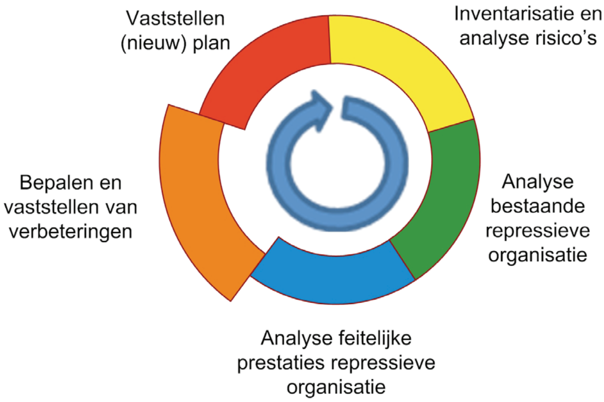
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Twente

Dekkingsplan veiligheidsregio Twente			
Vastgesteld dd.	05-11-2012	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja, met beperkte afwijking		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen op het bestaande plan bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



De totstandkoming van een nieuw en geactualiseerd dekkingsplan voor de regio Twente verloopt in twee fasen:

Fase 1 omvat het beschrijven en bestuurlijk vaststellen van de huidige kazerneconfiguratie, de repressieve uitgangspunten en -prestaties van de brandweer van de veiligheidsregio Twente. Tevens worden daarin de afwijkingen ten opzichte van de tijdnormen uit het Bvr bekend en worden deze bestuurlijk vastgesteld. Fase 1 is inmiddels afgerond met de gelijktijdige vaststelling van het Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2013-2015 en het Dekkingsplan op 5 november 2012.

Analyse van het vigerende dekkingsplan

Gebruik Handreiking minister van VenJ
Het dekkingsplan volgt de systematiek van de Handreiking, hoewel die op dat moment nog niet bekend was, op vrijwel identieke wijze:

- De brandweer van de veiligheidsregio Twente heeft een analyse gemaakt op zowel gebieds- als objectniveau.
- De overschrijdingen zijn op objectniveau grafisch inzichtelijk gemaakt.
- Het dekkingsplan is gebaseerd op een brandrisicoprofiel. Alle objecten zijn gecategoriseerd op brandrisico waarbij ook de markante en risicovolle (w.o. de gebruiksvergunningplichtige- en BRZO-) objecten inzichtelijk zijn gemaakt en grafisch zijn weergegeven. De objecten die qua opkomsttijden 'overschreden' worden zijn op adresniveau inzichtelijk gemaakt.
- Ook de minder markante objecten waarbij overschrijdingen optreden zijn inzichtelijk gemaakt.
- Bezien wordt of en waar mogelijk binnen de huidige organisatie verbeteringen (binnen afgesproken kaders) mogelijk zijn. Dit zal plaatsvinden in fase 2 (2013) van het dekkingsplan.

Brandrisicoprofiel
De regio maakt in het brandrisicoprofiel gebruik van het 'objectieve brandrisico' waarin de risico's op slachtoffers en uitbreiding beiden gewogen worden. Daarnaast maken de maatschappelijke impact en een gebiedsweging deel uit van het brandrisicoprofiel.
De objecten worden vervolgens ingedeeld in een van vier kwadranten die de prioriteitsvolgorde aangeven.

De brandweer van de veiligheidsregio Twente komt, volgens het dekkingsplan 2012, in de dagsituatie in ca. 82% van de gevallen binnen de Bvr-tijdnormen bij een incident. In de nachtsituatie betreft dit ca. 76%.

Gehanteerde tijdnormen
De regio hanteert als basis de Bvr-tijdnormen. Wel is een aanpassing gedaan voor de woningen die gebouwd zijn ná 2003 vanwege het feit dat deze

beschikken over op het lichtnet aangesloten rookmelders. Deze hebben in Twente een opkomstnorm van 12 minuten waarmee voor deze hele objectcategorie gemotiveerd wordt afgeweken van het Bvr.

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden
Sinds 2006 beschikt de regio over een speciaal ingericht managementinformatiesysteem waaruit repressieve rapportages gedestilleerd kunnen worden. Deze repressieve rapportages zijn op elk moment oproepbaar en worden maandelijks aan de leidinggevenden binnen de brandweer en aan het lokale bestuur verspreid. Dit inzicht in de feitelijke repressieve prestaties wordt tevens gebruikt om het dekkingsplan bij te sturen en te actualiseren.

Voorgenomen activiteiten per 01 mei 2013

Fase 2 bevat het opstellen van een kader voor de beoordeling van de geconstateerde afwijkingen, het optimaliseren van het dekkingsplan en verbreding in de lijn met ‘Eén brandweer Twente’.
Hierin is aandacht voor ‘slimme repressie’ (vernieuwen, herverdelen, efficiënter werken). In fase 2 is ook aandacht voor de samenhang tussen de opkomsttijden en brandpreventieve maatregelen conform de Handreiking van de minister van VenJ.

Het Algemeen Bestuur van de regio Twente heeft daartoe de volgende uitgangspunten geformuleerd:
- Brandveiligheid behoeft een totaalbenadering met een integrale afweging ‘voor’ en ‘na’ het vlammetje. Opkomsttijden maken hiervan deel uit.
- Gelet op het geactualiseerde dekkingsplan ziet het Algemeen Bestuur investeren in meer kazernes momenteel niet als een reële en zinvolle optie.
- Zelfredzaamheid, eigen verantwoordelijkheid van de burgers en het bieden van handelingsperspectief moeten onderdeel vormen van de integrale benadering van brandveiligheid.

Planning van de voorgenomen activiteiten

Momenteel wordt het Plan van Aanpak en de reikwijdte voor fase 2 opgesteld. Het is de bedoeling van de regio om fase 2 feitelijk medio 2013 op te starten.

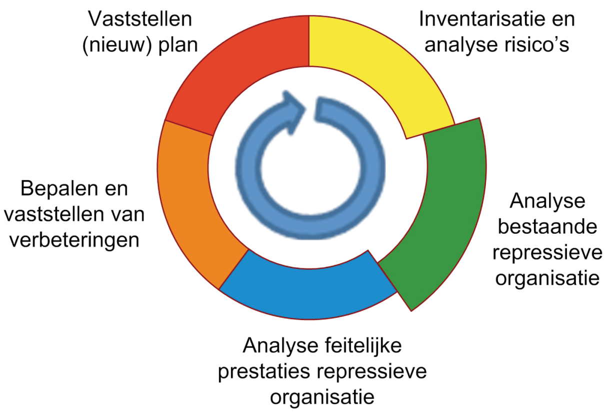
Terug naar
regiobeelden

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Dekkingsplan veiligheidsregio Noord- en Oost -Gelderland			
Vastgesteld dd.	21-12-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Ja		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het analyseren van de bestaande repressieve organisatie bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerende dekkingsplan

In de regio hanteert men het op 21 december 2011 vastgestelde dekkings-plan. Dit plan is onderdeel van het regionaal beleidsplan. De regio heeft

aangekondigd om bij het inzichtelijk maken van de afwijkingen van de tijdnormen de Handreiking van de minister van VenJ die in november 2012 aan de regio is toegezonden toe te passen.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
De regio brengt de brandweerdekking in kaart met behulp van CARE[14]. Hierbij worden de BAG-gegevens, kazernelocaties en de actuele woon- en werkadressen van de brandweervrijwilligers als input gebruikt. De hieruit volgende brandweerdekking wordt afgezet tegen de tijdnormen uit het Bvr. Daarbij wordt tevens de opkomsttijd naar de markante objecten (Brzo bedrijven en gebruiksvergunningplichtige objecten[15]), per gemeente(deel) betrokken. Hieruit moet blijken welke objecten wel en welke niet binnen de gestelde tijdnormen kunnen worden bereikt.

Naast de brandweerdekking, die wordt afgezet tegen de tijdnormen uit het Bvr geeft de regio ook uitvoering aan beleid om haar wettelijke taak op het gebied van voorkomen en beperken van brand te vervullen. De uitvoering van die betreffende 'risicobeheersingstaken' geeft naast de tijdnorm een essentiële bijdrage aan de mate van kwaliteit van geleverde brandweerzorg. Voor markante objecten geldt dat deze prioriteit krijgen bij de uitvoering van de risicobeheersingstaken.

De regio heeft haar verzorgingsgebied opgedeeld in zes clusters. Aan elk van de clusters is gevraagd om een overzicht op te stellen van de markante objecten. Ten tijde van het schrijven van dit rapport waren nog niet alle markante objecten in kaart gebracht. Een eerste analyse van de in kaart gebrachte markante objecten leert de regio dat het over grote aantallen gaat.

De regio geeft aan dat de Handreiking van de minister van VenJ in de regio toch nog leidt tot een groot aantal 'markante objecten' waarover individueel gerapporteerd moet worden.

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden
Naast het inzichtelijk maken van een berekende opkomsttijd doet de regio in de komende periode onderzoek naar de afwijkingen van de tijdnormen uit het Bvr aan de hand van daadwerkelijke uitrukken. De resultaten hiervan worden afgezet tegen de resultaten van CARE.

---

14 CARE is een software-applicatie van adviesbureau Falck AVD.

15 De VNOG hanteert hier de begripsomschrijving van objecten die vergunningplichtig zijn op basis van het gebruiksbesluit; bron "Handleiding Prevap 2009".

Het is uiteindelijk de bedoeling om periodiek te rapporteren aan bestuur en management over de opkomsttijden, mede met het oogmerk om hiermee de cirkel uit bovenstaande figuur te sluiten.

Voorgenomen activiteiten vanaf 1 mei 2013

Brandveilig leven

De regio geeft aan een programma 'Brandveilig leven' te zijn gestart met als doel het realiseren van bewustwording en gedragsverandering bij burgers, bedrijven en instellingen op het gebied van brandveiligheid. De regio richt in dit programma de eerste aandacht op de bewoners van woningen, omdat blijkt dat daar de meeste slachtoffers vallen. Na analyse van branden in woningen over de afgelopen drie en een half jaar is een top vijf van doelgroepen samengesteld. De regio gaat zich in eerste instantie richten op de eerste twee groepen uit deze top vijf; de rurale tienergezinnen en senioren die in het buitengebied wonen. Met deze groepen gaat de regio onder andere in gesprek over de vragen wat de bewoners van de brandweer verwachten en wat de bewoners zelf zouden kunnen doen. De output van deze gesprekken vormt voor de regio een belangrijke basis om verdere communicatie en activiteiten gericht vorm te kunnen geven.

Planning van de voorgenomen activiteiten

De regio werkt aan een voorstel voor het Algemeen bestuur om te bezien op welke wijze de inzet van een Snel Inzetbaar Voertuig bij kan dragen aan het verbeteren van de een efficiënte inzet van de brandweer in de regio. De start is voorzien per januari 2014. De praktijkproef zal een half jaar tot een jaar duren.

De regio geeft aan over een nieuw geactualiseerd dekkingsplan te beschikken in het derde kwartaal van 2013. Hierin worden de effecten zichtbaar van de nieuwe kazerne in Harderwijk. In 2013 worden nog enkele nieuwbouwprojecten van kazernes gerealiseerd.

De komende periode zal de regio zich eveneens concentreren op het bredere kader voor het bieden van brandweerzorg in de regio met een aanpak, waarbinnen elementen als het dekkingsplan, materieelspreiding, slagkracht, brandrisicoprofiel, opschaling en variabele voertuigbezetting belangrijke onderwerpen zijn.

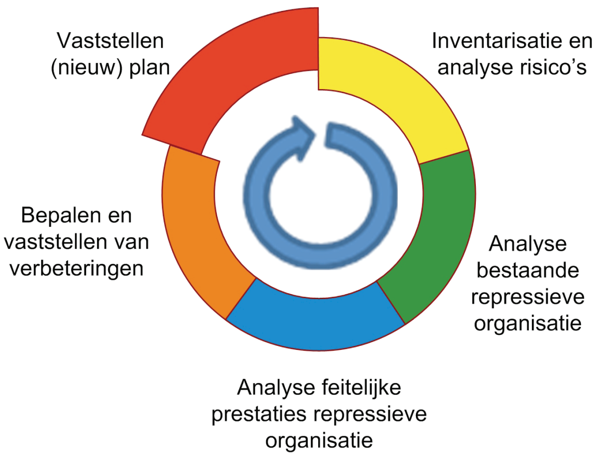
Terug naar
regiobeelden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Dekkingsplan Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden			
Vastgesteld dd.	06-07-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het vaststellen van een (nieuw) plan bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerende dekkingsplan

In de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) hanteert men het in 2011 herbevestigde dekkingsplan van 2006. Op 20

maart 2013 is door het Algemeen bestuur besloten het bestaande dekkingsplan aan te vullen zodat het voldoet aan de wet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de Handreiking van de minister van VenJ die in november 2012 aan de regio is gezonden.

Voorgenomen activiteiten per 1 mei 2013

Gebruik Handreiking minister van VenJ
De VGGM gaat het bestaande dekkingsplan aanvullen met overzichten van de opkomsttijd naar alle objecten per gemeente(deel), per tijdnorm-categorie en de opkomsttijd naar de markante objecten (Brzo-bedrijven en gebruiksvergunningplichtige objecten) per gemeente(deel). Hieruit moet blijken welke objecten wel en welke niet binnen de gestelde tijdnormen kunnen worden bereikt. De planning is dat de aanvulling op het dekkingsplan in mei door de directeur brandweer wordt vastgesteld. Het Algemeen bestuur heeft de directeur brandweer hiervoor gemandateerd.

De VGGM geeft aan dat op grond van bedrijfseconomische afwegingen het niet haalbaar is om voor de buitengebieden/uitzonderingen de dekking door middel van uitbreiding van het aantal brandweerposten, of door te kiezen voor een andere organisatievorm van repressie, te vergroten.
Voor de objecten die niet binnen de tijdnormen kunnen worden bereikt heeft de regio extra maatregelen benoemd of argumenten aangedragen om af te wijken van de tijdnormen.

De regio is het project ‘Doorontwikkeling repressieve organisatie’ gestart. Doelstelling van dit project is: ‘de repressieve organisatie in de regio Gelderland-Midden door te ontwikkelen tot een veilig, efficiënt en toekomstbestendig geheel waarmee de repressieve brandweertaken worden uitgevoerd zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio’s, en de vrijwillige inzet geborgd wordt.’[16]

Dit leidt tot een beschrijving van de repressieve organisatie in Gelderland-Midden met een overzicht van de uitrukposten en het beschikbare materieel en personeel.
Op basis van het brandrisicoprofiel, de wettelijke uitgangspunten, slagkracht en de belasting voor het personeel worden verschillende scenario’s aangeboden aan het bestuur op basis waarvan keuzes gemaakt kunnen worden. Belangrijke aspecten zijn de brandweervrijwilligers en de variabele voertuigbezetting.

[16] Citaat uit memo ‘Bestuurlijk uitgangspunten projectplan doorontwikkeling repressieve organisatie’.

Bij dit project worden de volgende bestuurlijke uitgangspunten gehanteerd:

- het plan komt tot stand met draagvlak van medewerkers en vrijwilligers;
- vrijwillige inzet is geborgd;
- behoud huidige brandweerposten is het uitgangspunt;
- een goede prijs - kwaliteit verhouding.

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden

De regio registreert de opkomsttijden en rapporteert hier periodiek over. Bij het opstellen van het dekkingsplan is uitgegaan van de werkelijke uitruktijden.

Brandveilig leven

Voor instellingen in de gezondheidszorg heeft de regio de methode Geen Nood Bij Brand (GNBB) doorontwikkeld naar GNBB 2.0 met als doel dat instellingen duurzamer verantwoordelijkheid kunnen nemen voor meer (brand)veiligheid.

Voor overige objecten (niet zijnde gebruiksvergunningplichtig of BRZO) of gebieden in de regio is niet duidelijk of de regio beleid ontwikkelt of uitvoert om op andere onderdelen van de veiligheidsketen maatregelen te nemen, zoals het stimuleren van zelfredzaamheid of het vergroten van het risicobewustzijn.

Om het brandveiligheidsniveau in instellingen met niet- en/of verminderd zelfredzame personen te vergroten zet de brandweer in de VGGM in voorkomende gevallen direct extra repressieve slagkracht in. Daartoe wordt direct middelalarm gemaakt, zodat twee basisbrandweereenheden gealarmeerd worden, bij:

a. verminderde zelfredzaamheid (gezondheidszorg / wonen met zorg) als de geplande opkomsttijd twee keer of meer zo groot is als de betreffende tijdnorm[17];
b. belangrijk cultureel erfgoed in combinatie bij een opkomsttijd die ten minste twee keer zo groot is als de betreffende tijdnorm;
c. bijzondere risico's waarvoor de schuimblusaanhanger mee wordt gealarmeerd;

[17] Dit betekent dat als voor een zorgobject een norm van 6 minuten geldt, automatisch 2 tankautospuiten gealarmeerd worden als de geplande opkomsttijd 12 minuten of meer is; als het een 8-minuten object betreft worden automatisch 2 tankautospuiten gealarmeerd als de geplande opkomsttijd 16 minuten is.

d. indien tijdelijke (ernstige) gebreken in de preventieve of preparatieve voorzieningen geconstateerd zijn door de afdeling risicobeheersing die daardoor repressief maatwerk vragen (zoals een redvoertuig, een tankwagen of middelalarm).

Bij een daadwerkelijk bevestigde brandmelding vanuit alle zorgobjecten en grote ontmoetingsgebouwen dient altijd door de Meldkamer Brandweer opgeschaald te worden naar middelbrand, d.w.z. twee tankautospuiten, één redvoertuig en een Officier van Dienst.

Daarnaast zet de regio in op het bewaken van het brandveiligheidsniveau dat door vergunningverlening is behaald en indien nodig door handhaving op niveau te houden door periodiek toezicht.

Dit gebeurt op basis van een gemeentelijk handhavingsplan en een toezichtsplan, waarvoor een regionaal model beschikbaar is gesteld. In dit model wordt de wijze van controleren afgestemd op het risico dat binnen een gebouw aanwezig is. Dit wordt gedaan door een viertal controlesoorten te hanteren: QuickScan, Reguliere controle, Volledige controle en Hercontrole[18]. Afhankelijk van het risico wordt een object ingedeeld in een risicocategorie met bijhorende toezichtfrequentie van zware of minder zware controles.

Planning van de voorgenomen activiteiten

De afronding van het project 'Doorontwikkeling repressieve organisatie' staat gepland voor eind 2014.

[18] QuickScan: richt zich op een zeer beperkt aantal elementen van brandveiligheid dat eenvoudig te constateren is. Reguliere controle: is in het algemeen sprake van geplande controles, waarbij een bedrijf of activiteit, aan de hand van het totale pakket aan voorschriften van een gebruiksvergunning en algemeen geldende regels wordt bekeken. Volledige controle: naast de elementen die bij een reguliere controle worden bekeken, worden ook andere aspecten gecontroleerd die niet direct zichtbaar zijn. Hercontrole vindt plaats naar aanleiding van geconstateerde gebreken bij een voorgaande controle. Bij de controle hoeft alleen op de aspecten die niet goed waren te worden gelet.

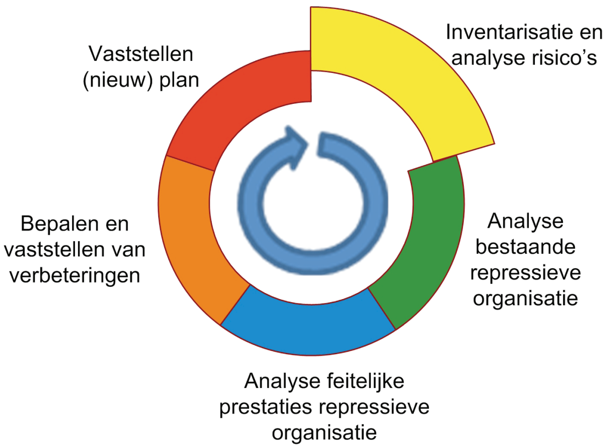
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Dekkingsplan veiligheidsregio Gelderland-Zuid			
Vastgesteld dd.	07-07-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het inventariseren en analyseren van de risico's bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Gebruik Handreiking minister van VenJ
Bij het opstellen van het dekkingsplan geeft de regio aan de vereisten uit het Bvr te zullen hanteren. Ook zal aandacht worden besteed aan variabele voertuigbezetting, gemotiveerd afwijken per gebiedsdeel of markant object en de daarbij behorende aanvullende maatregelen op het gebied van

risicobeheersing en/of incidentbestrijding. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de Handreiking van de minister van VenJ.

Voorgenomen activiteiten per 1 mei 2013

Tot de vaststelling van het nieuwe dekkingsplan blijft de regio streven naar verbetering van de brandweerdekking. Uitgangspunt hierbij zijn de huidige kazernes. De regio heeft geen plannen om kazernes te sluiten. Ze is van mening dat de brandweer een functie heeft in de gemeenschap. Bij het verbeteren van de brandweerdekking bekijkt de regio of dit kan worden bereikt door aanvullende risicobeheersingsmaatregelen, interregionale samenwerking, uitruk op maat en het aanpakken van verkeersbelemmerende situaties.

Analyse van het vigerende dekkingsplan

In de regio hanteert men als dekkingsplan het dekkingsplan uit 2008 aangevuld met de uitgevoerde maatregelen in de periode 2009 – 2012. Dit is in de regio bekend onder dekkingssituatie (de 'status quo'). Deze situatie is in juli 2011 als onderdeel van het regionaal beleidsplan vastgesteld.

Planning van de voorgenomen activiteiten

Een dekkingsplan is volgens regio een dynamisch document. Door gerealiseerde opkomsttijden bij incidenten te analyseren en te vergelijken met de berekende tijdnormen kan er een aanleiding zijn om het dekkingsplan bij te stellen. Het nieuwe dekkingsplan moet eind 2013 vastgesteld zijn.

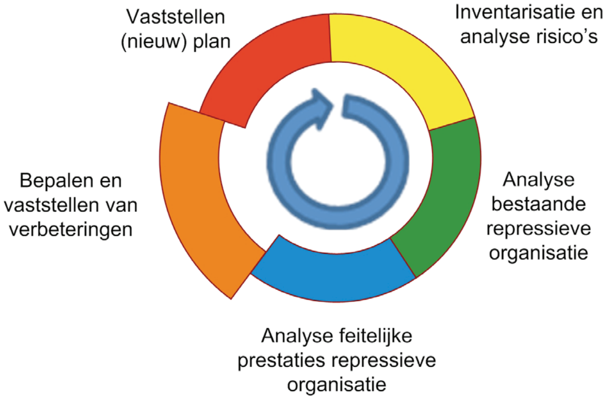
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Utrecht

Dekkingsplan veiligheidsregio Utrecht			
Vastgesteld dd.	07-11-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Nee	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Nee	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Het totale project kent verschillende bestuurlijke besluitvormingsmomenten. Om deze momenten te markeren is ervoor gekozen om binnen het project een zogenaamde ‘plateauplanning’ te hanteren. Ieder plateau wordt gezien als een klein ‘project’ met een afgerond resultaat. De plateaus worden waar mogelijk ‘dakpansgewijs’ uitgevoerd hetgeen betekent dat plateaus gedeeltelijk parallel aan elkaar uitgevoerd kunnen worden.

Het project is opgedeeld in vier plateau’s:

Plateau 1
Plateau 1 heeft als doel het bestuur inzicht te geven in de feitelijke (op basis van incidentregistraties) opkomsttijden van de brandweer (dekkingsplan 1.0) en het proces te komen tot een nieuw dekkingsplan (dekkingsplan 2.0). Het Algemeen bestuur heeft op 7 november 2011 ingestemd met het proces om te komen tot dit nieuwe dekkingsplan 2.0.

Plateau 2
Plateau 2 bestaat uit het beschrijven van het brandrisicoprofiel van de VRU, het ontwikkelen van toolboxinstrumenten voor beargumenteerd afwijken én het beschrijven en vaststellen van de bestuurlijke uitgangspunten voor de ontwikkeling van dekkingsplan 2.0.

Brandrisicoprofiel
Het Algemeen Bestuur heeft op 7 november 2011 de opdracht gegeven tot het opstellen van een brandrisicoprofiel dat inzichtelijk maakt welke brandrisico’s in de regio aanwezig zijn. Op basis hiervan kan bepaald worden welke inzet (repressief en/of preventief) noodzakelijk is.

Het eindrapport “Brandrisicoprofiel VRU: fundament voor een dynamisch brandrisicoprofiel” dateert van juli 2012.

Toolboxinstrumenten
Het document ‘Toolbox risicobeheersing’ van mei 2012 bevat een beschrijving van de verschillende toolboxmaatregelen die ingezet kunnen worden op het vlak van risicobeheersing. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen maatregelen gericht op een object/gebruiksfunctie, gericht op bepaalde doelgroepen van gebruikers of gericht op bepaalde gebieden met vergelijkbare objecten. De repressief/operationele maatregelen zijn buiten beschouwing gelaten, omdat die deel uitmaken van het deelproject operationele organisatie.
De toolbox is gericht op maatregelen die de kans op brand verkleinen, kunnen bijdragen aan het voorkomen van (uitbreiding van) brand en

kunnen bijdragen aan het verminderen van de directe gevolgen en schade van brand.

Per maatregel is op hoofdlijnen weergegeven:
- op welke dimensie(s) van de brandveiligheidsanalyse een maatregel invloed kan hebben:
  - (basis)brandweerzorg;
  - veilige ontvluchting en toetreding;
  - beheersbaarheid incident;
  - bestrijdbaarheid incident;
  - gedrag en houding;
- of de classificatie is aan te merken als licht/middel/zwaar/zeer zwaar, wat een indicatie geeft van het mogelijk te verwachten effect van een maatregel;
- of de maatregel gericht is op objecten, doelgroepen of gebieden.

Daarnaast zijn toolboxinstrumenten voor de operationele organisatie beschreven. Deze maatregelen kunnen in meer of mindere mate bijdragen aan een versnelling van de opkomsttijd van de brandweer. Door de uitvoering van deze maatregelen kan worden gezorgd dat objecten die nu niet binnen de Bvr-tijdnormen worden bereikt, na uitvoering wel binnen deze tijdnormen te bereiken zijn. Daarnaast kunnen deze maatregelen een bijdragen leveren aan een efficiënte en effectieve inrichting van de operationele organisatie.
Enkele voorbeelden van deze maatregelen zijn:
- gedifferentieerd alarmeren;
- gebruik GPS positie voertuig;
- inzet variabele voertuigbezetting;
- kazernering van personeel;
- differentiatie slagkracht.

Analyse van het vigerend dekkingsplan

Gehanteerde tijdnormen
In het dekkingsplan 1.0 gelden de Bvr tijdnormen als uitgangspunt. De objecten in de regio zijn gekoppeld aan de Bvr-tijdnormen. Grafisch wordt weergegeven in hoeverre de eerste tankautospuit kan voldoen aan de tijdnormen uit het Bvr. Deze figuren zijn gebaseerd op de daadwerkelijk gerealiseerde tijden voor de verwerkingstijd van de meldkamer en de uitruktijden van de posten. Dit niveau is 24 maanden lang gemeten. De aanrijtijd is berekend met de CARE-module.

In een grafische weergave wordt de overschrijding van de (Bvr) norm gedifferentieerd weergegeven. Weergegeven wordt de opkomst met een overschrijding van maximaal twee minuten van de Bvr-tijdnorm en de overschrijding die meer dan twee minuten bedraagt.

Relatie tussen het dekkingsplan en het beleidsplan
Het dekkingsplan 1.0 maakt geen integraal onderdeel uit van het beleidsplan, maar wordt daarin wel genoemd: ‘Het regionaal dekkingsplan dateert uit 2005 en wordt nu geactualiseerd op basis van de nieuwe wettelijke eisen. Het dekkingsplan zal dit najaar separaat aan het bestuur worden voorgelegd.’

In de vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 november 2011 zijn de hoofdlijnen van het document “Feitelijke opkomsttijden, weergave van het huidige prestatieniveau – Dekkingsplan 1.0 gepresenteerd en is het proces om te komen tot een nieuw dekkingsplan vastgesteld. Dit dekkingsplan is gericht op het realistisch weergeven van het niveau van de repressieve brandweerzorg (status-quo) in de regio conform de geldende normen in het Bvr.

Bestuurlijke uitgangspunten
Het Algemeen bestuur heeft op 14 januari 2013 de volgende bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld voor de ontwikkeling van het dekkingsplan 2.0:
- Het bestuur hanteert het huidige veiligheidsniveau als uitgangspunt.
- Het bestuur kiest er in beginsel voor om de financiële effecten van de invulling van veiligheidszorg gezamenlijk te dragen en te delen.
- Het bestuur erkent dat de waarde van een brandweerpost meer kan zijn dan alleen incidentbestrijding. Veiligheidszorg gerelateerd maatschappelijk belang, waaronder (brand)veilig leven, wordt meegewogen.
- Het bestuur benadrukt dat veiligheidszorg niet alleen een weergave is van opkomsttijden (dekking) van brandweereenheden, maar een samenstel is van veiligheidsbewustzijn én verantwoordelijkheidsverdeling (van de burger, bedrijven en instellingen), risicobeheersing maatregelen en opkomsttijden.
- Het bestuur maakt het mogelijk om te werken met een andere voertuigbezetting dan de samenstelling van de basisbrandweereenheid, als dit de paraatheid van posten en/of de dekking van risico- en kwetsbare objecten verbetert.

Registratie van opkomsttijden
De registratie van opkomsttijden gebeurt via het Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem (GMS). De GMS-gegevens worden via de managementtool Cognos verwerkt tot regionale managementrapportages. Er wordt gerapporteerd op basis van de opkomsttijden uit het Bvr. Naast deze rapportages wil de regio deze gegevens in de toekomst ook gaan gebruiken voor nader onderzoek en analyse als input voor de verdere ontwikkeling van de brandweer (en dus ook het dekkingsplan).

Voorgenomen activiteiten

Plateau 3
In plateau 3 zullen de vastgestelde bestuurlijke uitgangspunten, het brandrisicoprofiel en de toolboxinstrumenten als basis dienen voor het nieuwe dekkingsplan (dekkingsplan 2.0).

Gebruik Handreiking minister van VenJ
In het dekkingsplan 2.0 zal de Handreiking registratie afwijkingen opkomsttijden en motivering worden meegenomen.

Plateau 4
In plateau 4 zal het dekkingsplan 2.0 worden geïmplementeerd.

Planning van de voorgenomen activiteiten

De planning is dat er in november 2013 een voorgenomen besluit wordt genomen over het dekkingsplan 2.0. Naar verwachting kan het bestuurlijk besluitvormingsproces in maart 2014 worden afgerond.

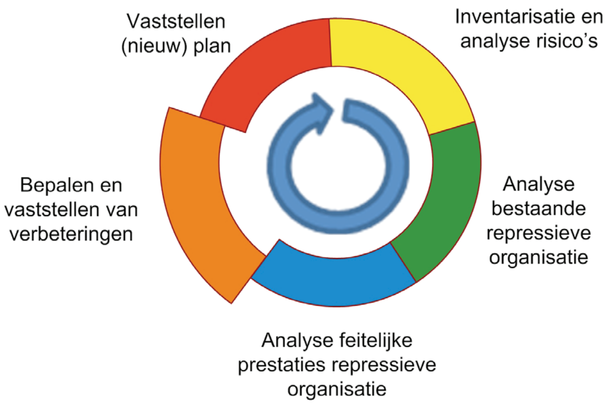
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Dekkingsplan veiligheidsregio Noord-Holland Noord			
Vastgesteld dd.	14-10-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja[19]	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Ja		

Huidige situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



19 Het dekkingsplan maakt deel uit van het regionaal beleidsplan, maar beide plannen kennen wel afzonderlijke besluitvormingstrajecten.

Analyse van het vigerend dekkingsplan

De regio beschikt over een dekkingsplan dat op 14-10-2011 bestuurlijk is vastgesteld.

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden
De regio beschikt over een in eigen beheer ontwikkeld systeem (Plato) om de daadwerkelijke uitrukken te registreren en te koppelen aan de Bvr-tijdnormen die behoren bij de betreffende objecten. Verificatie daarvan vindt plaats door de bevelvoerder van de eenheid die de uitruk heeft verzorgd. Daarmee verkrijgen de gemeenten en de regio inzicht in de daadwerkelijke prestaties en de vergelijking daarvan met het dekkingsplan. Dit heeft volgens de regio al geleid tot vele verbeteringen op lokaal en regionaal niveau waardoor het dekkingspercentage over de periode januari 2012 tot november 2012 is gestegen tot 66,9%.

Voorgenomen activiteiten

Momenteel onderneemt de regio een aantal activiteiten om het dekkingsplan verder te verbeteren. Dit zijn:

1. Het omzetten van het dekkingsplan in een 'Operationeel organisatieplan'. Dit bevat niet alleen een overzicht van de huidige organisatie en prestaties van de basisbrandweerzorg, maar ook een plan voor de invulling van het grootschalig en specialistisch brandweeroptreden binnen de kaders van de Wvr en Bvr.
2. Het bepalen van concrete oplossingsrichtingen voor die gebieden/gemeenten waar nog verbeteringen mogelijk zijn.
3. Het uitbreiden van het dekkingsplan met een analyse van de markante objecten waar de brandweer van de veiligheidsregio Noord-Holland Noord niet binnen de Bvr-tijdnormen aanwezig kan zijn. Hiervoor hanteert de regio de systematiek uit de Handreiking.

Deze activiteiten maken deel uit van het plan 'Oranje 2013' dat de regio gefaseerd uitvoert.

Fase 1
In fase 1, die momenteel uitgevoerd wordt, zijn inbegrepen de beschrijving van het dekkingsplan (situatie 2013), de inventarisatie en analyse van de overschrijdingen bij markante objecten en op wijkniveau, drie regionale maatregelen om de brandweerdekking te verbeteren (loslaten van beperkingen in operationele grenzen, het ook over de gemeentegrens inzetten van de gekazerneerde TS4-Alkmaar en realiseren van een snellere meldkamerverwerkingstijd), het spreidingsplan van regionale specialismen en de inrichting van het grootschalig optreden. Dit is weergegeven in het

concept-Operationeel organisatieplan Noord-Holland Noord ‘Oranje 2013’ dat in maart 2013 van een eerste bestuurlijke visie is voorzien.

In het concept-Operationeel organisatieplan Noord-Holland Noord ‘Oranje 2013’ is per gemeente beschreven welke dekking behaald kan worden. Hierbij hanteert de regio de volgende uitgangspunten:
- de normen voor opkomsttijden conform Besluit Veiligheidsregio’s;
- de meldkamerverwerkingstijd wordt gebaseerd op praktijkcijfers over de periode van het 2e kwartaal 2011 tot en met het 1e kwartaal 2012;
- de uitruktijden worden gebaseerd op daadwerkelijk gerealiseerde uitruktijden over de periode van het 2e kwartaal 2011 tot en met het 1e kwartaal 2012;
- het gebouwenbestand afkomstig uit de BAG, peildatum januari 2012;
- het wegenbestand gebaseerd op nationaal wegenbestand;
- het hanteren van operationele grenzen tussen gemeenten indien dit de opkomst met meer dan een minuut kan versnellen;
- de toepassing van de ‘marge-minuut’ om theoretisch model aan te laten sluiten op praktijkgegevens.

De brandweerdekking is voor elke gemeente beschreven en grafisch inzichtelijk gemaakt voor twee perioden, DAG en Avond/Nacht/Weekend (ANW). Daarnaast is voor elke gemeente een overzicht opgenomen van de overschrijdingen per buurt met een uitsplitsing per object-/gebruiksfunctie.

De eventueel te nemen maatregelen bij de objecten waarbij overschrijdingen plaatsvinden zijn nog niet bepaald. Ook heeft het bestuur zich nog niet uitgesproken of zij deze overschrijdingen, eventueel in combinatie met te nemen maatregelen, wil accepteren.

Fase 2

In fase 2 (2013 tot 2015) vindt bestuurlijke besluitvorming plaats over een norm voor het dekkingspercentage in Noord-Holland Noord en wordt de brandweerdekking verbeterd door aanpassingen in de infrastructuur, het toepassen van lokale verbetermaatregelen uit een zogenaamde ‘toolbox’ en/of organisatorische aanpassingen.

De genoemde ‘toolbox’ met lokale verbetermaatregelen bevat (niet-limitatief) de volgende onderdelen:
1. De uitruktijd van een beroepsbezetting terugbrengen tot maximaal 1 minuut.
2. Het toepassen van ‘daguitruk’ door in of nabij de uitrukpost aanwezige brandweermensen.

3. Two-way-paging waarbij de beschikbaarheid van de gealarmeerde persoon door de pager teruggezonden wordt en inzicht biedt in de beschikbaarheid van de gealarmeerde bezetting, zodat – indien nodig – snel extra capaciteit kan worden gealarmeerd.
4. Het toepassen van een 'variabele voertuigstalling' waarbij het voertuig gestald wordt daar waar het personeel in meerderheid aanwezig is.
5. De rijtijd van vrijwilligers naar de kazerne verkorten door gerichte werving of alternatieve middel om snel op de uitrukpost te kunnen komen.
6. Het aanpassen van de infrastructuur voor uitrukkende voertuigen of voor naar de kazerne opkomende vrijwilligers.
7. Het stellen van een maximum aan de uitruktijd en bij overschrijden daarvan een vervangende eenheid alarmeren.
8. Interregionale samenwerking in operationele grenzen.
9. Aandacht in de ruimtelijke ordening voor de opkomsttijden van de brandweer.
10. Maatregelen in het kader van risicobeheersing zoals het geven van voorlichting, het plaatsen van rookmelders of het ophogen van de kwaliteit van een BHV-organisatie.

In deze fase wordt het bestuur ook gevraagd te besluiten dat variabele voertuigbezetting in Noord-Holland op uniforme wijze geïmplementeerd gaat worden. Variabele voertuigbezetting zal dan worden toegepast als maatregel om brandweerdekking te verbeteren of om problemen in de personele bezetting op te lossen.

Planning van de voorgenomen activiteiten

Uitgaande van het concept-Operationeel organisatieplan Noord-Holland Noord 'Oranje 2013' uit fase 1 zal het aangepaste dekkingsplan met voorstellen tot aanpassingen op basis van kosten-baten afwegingen besproken worden in het bestuur op 5 juli 2013. Daarna kunnen de aanpassingen in de periode 2013-2015 geïmplementeerd worden.

Fase 3 gaat in 2015 van start. Indien besloten wordt de brandweerdekking te verbeteren komen dan alternatieven aan bod die wijzigingen in de bestaande repressieve infrastructuur met zich meebrengen. Hierbij denkt de regio onder andere aan het optimaliseren van kazernelocaties. Tot dan blijft de repressieve infrastructuur ongewijzigd.

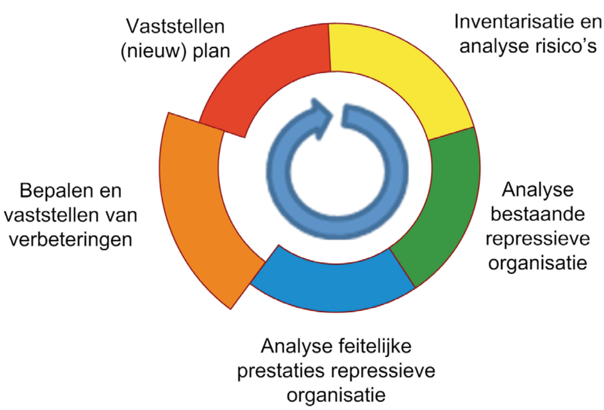
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Dekkingsplan veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland			
Vastgesteld dd.	08-07-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Op 8 juli 2011 is door het Algemeen Bestuur van regio Zaanstreek-Waterland een 'status quo' van de regionale dekking vastgesteld op basis van een regionaal dekkingsonderzoek, met daaraan verbonden vier opdrachten aan de directeur van de regio, namelijk om:

1. in samenwerking met de gemeenten de geconstateerde overschrijdingen te laten analyseren op basis van het landelijke NVBR model, zodra dit beschikbaar is;
2. in samenwerking met de gemeenten het verbeterpotentieel van de opkomsttijden (het toepassen van operationele grenzen) door de inzet van een post uit een buurgemeente te laten onderzoeken, de consequenties te beschrijven en aanbevelingen te rapporteren aan het veiligheidsbestuur;
3. in samenwerking met de gemeenten een voorstel op te stellen voor regionale registratie en analyse van meldingen door de meldkamer brandweer;
4. in samenwerking met de gemeenten een regionaal brandrisicoprofiel op te stellen.

Brandrisicoprofiel
Het genoemde regionaal brandrisicoprofiel vormt de basis voor het nieuwe dekkingsplan dat de regio momenteel maakt. Voor de regio Zaanstreek-Waterland is dit brandrisicoprofiel opgesteld door adviesbureau SAVE en dateert van 7 januari 2013. Dit brandrisicoprofiel legt de koppeling tussen de objectgegevens (op basis van WOZ-gegevens uit het dekkingsonderzoek 2011, geactualiseerd en aangevuld met gegevens uit de BAG) en de benoemde gebruiksfuncties (grotendeels overeenstemmend met de door de Inspectie VenJ gehanteerde gebruiksfuncties) met hun bijbehorende tijdnormen. Vervolgens maakt het brandrisicoprofiel een doorkijk naar de opkomsttijden van de brandweer van de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland waarmee inzichtelijk wordt waar overschrijdingen plaatsvinden.

Uit de inventarisatie in het brandrisicoprofiel trekt de regio de volgende conclusies:
1. Het brandrisicoprofiel van de eerste basisbrandweereenheid (1e tankautospuit) wijst uit dat de gebruiksfuncties ‘wonen’, ‘kinderdagopvang’, ‘gezondheidszorg’ en ‘celfunctie’ het meest risicovol zijn.
2. Deze functies zijn met name aanwezig in de centrumgemeenten Zaanstad en Purmerend.
3. Uit het brandrisicoprofiel van de tweede basisbrandweereenheid (2e tankautospuit) is af te leiden dat de gebiedstypen ‘binnenstedelijk gebied’ en ‘bijzondere industrie’ de grootste risico’s opleveren.

4. In gemeenten met binnenstedelijk gebied (Edam-Volendam, Purmerend, Waterland en Zaanstad) is een snelle inzet van een tweede tankautospuit vereist. In gemeenten met bijzondere industrie is dit wenselijk, maar niet per se noodzakelijk. Nader onderzoek moet duidelijk maken of een andere gemeente een extra voertuig zou kunnen leveren.
5. Het regionale brandrisicoprofiel vormt de basis voor de actualisatie van het huidige dekkingsplan. Uit dit profiel en het bijbehorende objectenbestand valt namelijk af te leiden waar de prioriteiten horen te liggen bij de brandbestrijding en op welke locaties de wettelijke opkomsttijden niet worden gehaald. In het nieuwe dekkingsplan zal regio de opkomsttijden per gebruiksfunctie vastleggen, alsmede de argumenten om hiervan af te wijken.
6. Belangrijke instrumenten bij het gemotiveerd afwijken zijn een kosten-baten-analyse en de ‘toolbox’ met preventieve maatregelen (zoals het plaatsen van rookmelders).

Voorgenomen activiteiten

Op basis van de inventarisatie van overschrijdingen stelt de regio in de volgende fase (de regio pakt e.e.a. gefaseerd aan) een nieuw regionaal dekkingsplan op. In het brandrisicoprofiel staan elementen benoemd die daarin meegenomen kunnen worden. Dit betreft:
- Het in beeld brengen van het verschil in uitruktijden en daarmee in opkomsttijden en overschrijdingslocaties tussen de situatie buiten werktijd (avond, nacht en weekend) en de situatie in werktijd (dagsituatie op werkdagen). Hiervoor is een goede registratie van de tijden nodig en is het noodzakelijk om voor een valide beeld de analyse te baseren op voldoende gegevens voor het verkrijgen van representatieve tijden.
- Een regionale lijn over hoe om te gaan met de voertuigbezetting in de eerste uitruk (TS6, TS4, 2 keer TS4 of nog anders). De in de uitwerking gepresenteerde doorkijk naar de gevolgen voor de te realiseren opkomsttijden kan daarbij als basis dienen. Tevens noemt de regio het landelijke onderzoek door het WODC naar variabele voertuigbezettingen als mogelijke input voor de te maken keuzes.
- Een regionale lijn over hoe om te gaan met operationele grenzen (inzet over de gemeentegrens heen). Dit is mede afhankelijk van de afspraken over de voertuigbezetting van de verschillende kazernes. De in de uitwerking gepresenteerde doorkijk naar de gevolgen voor de te realiseren opkomsttijden kan daarbij als basis dienen.

- Beargumenteerd afwijken van de Bvr-tijdnormen. Het in beeld brengen van de locaties waar deze tijdnormen worden overschreden en daarbij de motivering waarom deze overschrijdingen wel of niet worden geaccepteerd, eventueel aangevuld met te nemen maatregelen. Dit wordt inzichtelijk gemaakt en uitgewerkt voor de gebieden/wijken en daarnaast voor de 'markante objecten' (BRZO-bedrijven en gebruiksvergunningplichtige objecten). De Handreiking van de minister van VenJ vormt hierbij een hulpmiddel.
- De definitieve spreiding van tweede basisbrandweereenheden, rekening houdend met de plaatsing van voertuigen in het kader van specialismen, grootschalig optreden, herbezetting, opleiden/oefenen en reservematerieel.

Planning van de voorgenomen activiteiten

In de planning van de regio Zaanstreek-Waterland wordt aangestuurd op het presenteren van het dekkingsplan en een toekomstperspectief voor de repressieve organisatie aan het Algemeen Bestuur vóór de zomer van 2013. Het besluitvormingstraject start direct na de zomerperiode. De te nemen generieke maatregelen worden hierin meegenomen. De specifieke objectgerichte maatregelen volgen later.

In het nieuwe dekkingsplan neemt de regio ook het hanteren van (zowel intergemeentelijke als interregionale) operationele grenzen direct mee. Informeel werd daarvan (deels) al wel gebruik gemaakt, maar in het dekkingsplan uit 2011 was dit nog niet opgenomen.

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden
Tevens start de regio vóór de zomer 2013 met het registreren van de daadwerkelijk plaatsgevonden uitrukken. Inmiddels zijn hierover de nodige procesafspraken gemaakt.

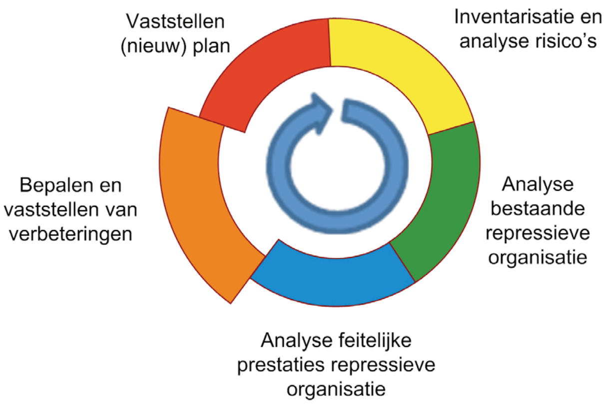
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Kennemerland

Dekkingsplan veiligheidsregio Kennemerland			
Vastgesteld dd.	31-05-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het opstellen van de mogelijke verbeteringen organisatie bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Sinds de uitkomst van het rapport 'Ter Plaatse!' zijn er geen bijzondere veranderingen doorgevoerd in de regio, waardoor de feitelijke dekking en veiligheid nagenoeg gelijk zijn gebleven. Formeel is het dekkingsplan van 31 mei 2011 nog van kracht. Momenteel is er echter een nieuw dekkingsplan in concept, wat op 8 april 2013 in de Bestuurscommissie Openbare Orde en

Veiligheid is geaccepteerd, voorgaand aan een nadere te verwachten bekrachtiging van het Regionaal bestuur.

In dit ‘Repressief dekkingsplan 2013’ is gebruik gemaakt van de tijdnormen uit het Bvr en de mogelijkheid om gemotiveerd daarvan af te wijken. Op basis hiervan komt men op een geprognosticeerd dekkingspercentage van tussen de 69% en 77%. Het bestuur wil dit dekkingsplan als het niveau van repressieve brandweerzorg in de regio accepteren. Daar waar niet wordt voldaan aan de opkomsttijd wil het bestuur, met inachtneming van verbetervoorstellen[20], de volgende kanttekeningen hanteren om die overschrijving te motiveren.

a. Het niveau van brandveiligheid is reeds jaren in grote lijnen constant en kan als voldoende worden beschouwd, gelet o.a. op de uitkomsten in ‘Ter Plaatse!’.
b. De wetgever verbindt geen extra financiële middelen aan de strengere eisen, terwijl men in de regio op dit moment met zware bezuinigingen wordt geconfronteerd.

Tevens wil het bestuur van de regio de strategie, aangegeven in ‘Brandweer Over Morgen’, onderstrepen en inzetten op maatregelen aan de voorkant van de veiligheidsketen en het vernieuwen van de repressie (zie onder vervolgstappen).

Brandrisicoprofiel
Het Regionaal Risicoprofiel Kennemerland, is van 13 juli 2012; er is geen specifiek brandrisicoprofiel ontwikkeld. Het beleidsplan crisisbeheersing 2010-2013, versie 1.0, dateert van december 2009.

Voorgenomen activiteiten

Conform de verbetervoorstellen waarmee het regionaal bestuur de repressieve dekking als zorgniveau accepteert, dienen de mogelijke effecten te worden uitgewerkt van:

Meldkamertijd verkorten
In het dekkingsplan 2013 is de gehanteerde meldkamertijd gebaseerd op onderzoeksresultaten uit het onderzoek ‘Ter Plaatse’. De meldkamertijd van Kennemerland is in het dekkingsplan gesteld op 1:30 minuut. Dit wil men

20 Door betere samenwerking met omliggende korpsen en versnelling van het meldkamerproces is het mogelijk nog tijdswinst te boeken.

terugbrengen naar 1 minuut en eventueel naar 0:30 minuten. Daartoe is in 2013 een pilot gestart om het verbetervoorstel meer inzichtelijk te maken:

- op welke wijze een minimale meldkamertijd van 30 seconden (dan wel 1 minuut) realiseerbaar is;
- de effecten hiervan op de repressieve taakvoering (meer/eerder alarmeren en het draagvlak van het personeel hiervoor);
- de resultaten van de pilot worden naar verwacht in het najaar van 2013 aan het bestuur gepresenteerd.

Interregionale samenwerking
Het tweede bijgevoegde verbetervoorstel bij de aanbieding van het dekkingsplan 2013 betreft het afsluiten van convenanten met de omringende regio's over het eventueel (mee) uitrukken in de randgebieden van de regio. Financiële gevolgen en kansen en effecten dienen hiertoe nog uitgewerkt te worden. Overigens betreft dit geen substantiële bijdrage van verbetering van de opkomsttijd voor wat betreft de eerste tankautospuit. De meerwaarde schuilt echter in de eventuele extra beschikbare slagkracht en het maatschappelijke effect.

Voorkant veiligheidsketen
Niet als uitgewerkt verbetervoorstel meegenomen maar wel als aandachtspunt in het bestuursvoorstel vernoemd, is conform het visiedocument de 'strategische reis' van de brandweer (Brandweer Over Morgen), in te zetten op maatregelen aan de voorkant van de veiligheidsketen (voorkomen van brand en bevorderen van zelfredzaamheid) en vernieuwing van repressie.

- Zo wordt in de gemeente Haarlemmermeer sinds 2011 actief gewerkt aan het projectmatig verbeteren van brandveilig wonen en het vergroten van de zelfredzaamheid van bewoners. Hiertoe worden in delen van de gemeente, huis aan huis bezoeken afgelegd door brandweermedewerkers om mensen voorlichting te geven en woningen te voorzien van rookmelders.
- In de gemeente Heemstede wordt een TS4 pilot uitgevoerd. Doel van de pilot is om meer inzicht te verwerven in de niet-standaard mogelijkheden die er zijn om een goede dekking van de brandweerzorg te realiseren. Overigens wordt vanuit de post Spaarndam al sinds juli 2004 met een TS4 uitgerukt.
- In de regio vinden voorbereidingen plaats om ingevolge de brandweerdoctrine, nieuwe repressieve tactieken zoals het 'kwadrantenmodel' en de 'offensieve buiteninzet', in te vullen.

Inzicht in feitelijk gerealiseerde opkomsttijden
Wat betreft het registreren van werkelijke prestaties kan het gebruik van het softwarepakket Report in de meldkamer worden gezien als een opstap naar borging en verbetering. Report visualiseert de tijden en aantallen vanuit GMS. Na implementatie in 2013 kunnen de rapportages van Report ter beschikking worden gesteld aan het management om te monitoren. Resultaten daarvan kunnen weer als input dienen voor de ontwikkeling van de dekkingsplannen.

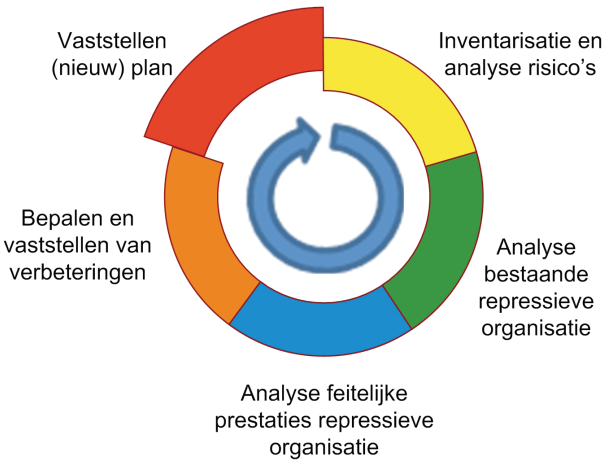
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Dekkingsplan veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland			
Vastgesteld dd.	18-03-2013	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Nee	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Ja		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het opstellen van een (nieuw) plan bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerend dekkingsplan

Het concept-dekkingsplan is op 10 december 2012 in de regionale bestuursvergadering vastgesteld. Naar aanleiding daarvan heeft nog een extra consultatieronde plaatsgevonden in een aantal gemeenten (Amstelveen, Aalsmeer en Uithoorn). Op 18 maart 2013 is het dekkingsplan definitief vastgesteld in de vergadering van het Veiligheidsbestuur.

Gehanteerde tijdnormen
In het dekkingsplan hanteert de regio de normen uit het Besluit veiligheidsregio's. Wel hanteert de regio een acceptatieminuut boven de normtijd.

Inzicht in overschrijdingen
In het dekkingsplan wordt aangegeven dat in een aantal gebieden in de regio de brandweer niet kan voldoen aan de normstelling. De regio Amsterdam Amstelland geeft aan hiervoor gebruik te hebben gemaakt van de BAG. Dit is echter niet terug te vinden in het vastgestelde dekkingsplan.

In het dekkingsplan wordt een aantal aanbevelingen gedaan:
- Zet in op beperking van risico's en bekorting van de ontdekkingstijd door acties Brandveilig leven. Medio 2013 zal de brandweer een uitgewerkt plan voor Brandveilig leven aan het bestuur voorleggen.
- Ga uit van de snelste hulp voor de burger door het hanteren van operationele grenzen.
- Onderzoek verbetering van de kazerneconfiguratie in Amsterdam-West.
- Verbeter de uitruktijd van de tankautospuit en daardoor de opkomsttijd te Uithoorn door het overdag tewerkstellen van 2 medewerkers met uitrukkwalificatie.
- Verbeter de uitruktijd door werving van vrijwilligers voor de dagsituatie.
- Verbeter de brandweerzorg op termijn door pilot / onderzoek naar de inzet van een Snel Inzetbaar Voertuig.
- Accepteer voor het overige de overschrijding van de opkomsttijd onder voorwaarde van flankerend beleid (brandveilig leven).

Brandveilig leven
In de regionale bestuursvergadering van 18 maart 2012 hebben de leden van het Veiligheidsbestuur ingestemd met de notitie 'Brandweerzorg en de beschikbaarheid van de brandweer – het dekkingsplan Amsterdam-Amstelland' en de aanbevelingen zoals hierboven beschreven. Het Veiligheidsbestuur heeft de brandweer de opdracht gegeven tot het opstellen van een plan van aanpak 'Brandveilig leven in de regio'. Het bestuur wil dit medio 2013 behandelen in de bestuursvergadering.

Inzicht in gerealiseerde opkomsttijden
De incidentgegevens en -tijden uit GMS worden verwerkt in 4-, 8- en 12-maandsrapportages en voorgelegd aan de korpsleiding. De 8-maandsrapportage wordt tevens aangeboden aan het bestuur van de regio. Verder ontwikkelt de brandweer van de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland dashboards (rapportageportals) waarin onder meer het opkomstcijfer live gemonitord wordt.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
Het beleidsplan Crisisbeheersing 2010-2013 van de regio Amsterdam-Amstelland is in februari 2010 vastgesteld. Omdat op het moment van inwerkingtreding van dit beleidsplan de Wet veiligheidsregio's nog niet van kracht was voldoet het beleidsplan 2010-2013 niet aan alle eisen zoals gesteld in de wet. Het dekkingsplan maakt geen deel uit van het beleidsplan Crisisbeheersing 2010-2013. Wel staat in het beleidsplan de ambitie om het beleidsplan 2014-2017 wel te laten voldoen aan de eisen uit de wet.

Uit het beleidsplan Crisisbeheersing: *'De grootste winst op het terrein van de veiligheid is de komende jaren te behalen aan de voorkant van de keten. Dit is een beleidsterrein waarop de brandweer, namens de veiligheidsregio, de afgelopen jaren veelal initiatief heeft genomen. In het bijzonder op het onderwerp brandveiligheid worden momenteel innovatieve stappen gezet.'*

In 2010 is de brandweer van de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland gestart met een team brandonderzoek. De inzichten uit deze onderzoeken worden onder meer gebruikt voor het project Brandveilig leven. Met deze insteek maakt de brandweer de beweging van de achterkant naar de voorkant van de veiligheidsketen. In de bestuursvergadering van 1 juli 2013 verwacht de brandweer een aanpak brandveilig leven aan het Veiligheidsbestuur aan te kunnen bieden.

Brandrisicoprofiel
Het brandrisicoprofiel maakt deel uit van het regionaal risicoprofiel. In het regionaal risicoprofiel wordt expliciet beschreven dat de regio Amsterdam-Amstelland een separaat brandrisicoprofiel opstelt, waarin de dagelijkse brandveiligheidsrisico's worden geïnventariseerd en geanalyseerd.

Het brandrisicoprofiel maakt deel uit van het regionaal dekkingsplan. In een kaart heeft men aangegeven wat het aantal branden was in de periode. Is een gebied 'rood' dan kwalificeert de brandweer het brandrisico als hoog, is een gebied 'groen' dan wordt het als een laag brandrisico gekwalificeerd.

Daarnaast wordt er, op basis van incidentgegevens van de afgelopen zeven à acht jaar, gewerkt aan het opstellen van een sociaal woning brandrisicoprofiel dat vaststelt welke doelgroepen het vaakst met brand maken hebben gehad.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
De regio heeft voor wat betreft het gemotiveerd afwijken gebruik gemaakt van de Handreiking van de minister van VenJ.

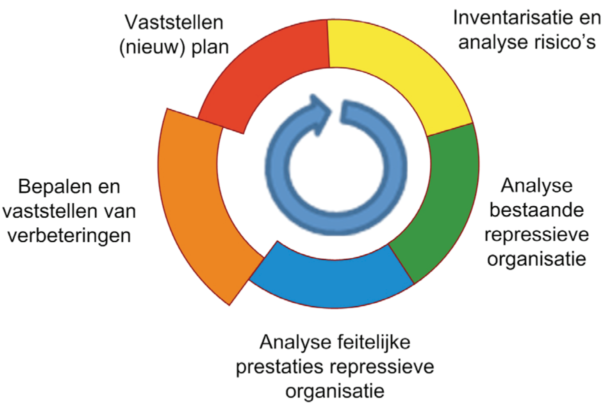
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

Dekkingsplan veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek			
Vastgesteld dd.	26-09-2012	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Nee	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Ja		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Op 27 maart 2013 is door het Algemeen Bestuur het Dekkingsplan 1.5 vastgesteld. Dit plan, Project Brandveiligheid op Maat, Repressieve dekking 1.5, ‘Uitwerking Houtkoolschets (fase 1)’ is een opmaat naar een nieuw dekkingsplan. Het dekkingsplan komt qua vorm en opbouw overeen met het op 26 september 2012 vastgestelde dekkingsplan. Het plan 1.5 is

gebaseerd op gegevens uit het brandrisicoprofiel. Tevens betreft het een instemming van het bestuur om over de gehele regio de eerstelijns basisbrandweerzorg met modulair variabele voertuigbezetting toe te passen.

In 2012 is een uitgebreide pilot uitgevoerd met een variabele voertuigbezetting TS2+TS4. Hierbij is de TS2 een snel interventievoertuig, bemand door twee manschappen. Het tweede voertuig, die in de zienswijze van dit beleid maximaal 5 minuten later mag arriveren, is een tankautospuit met vier manschappen, inclusief de bevelvoerder. Het eerst aankomende voertuig kan zowel de TS4 als de TS2 zijn, afhankelijk van de uitrukplaats en de afstand tot het incident. De twee voertuigen gezamenlijk vormen in de optiek van de regio de basiseenheid zoals verwoord in het Bvr. Het bestuur is zich er van bewust dat deze methode als een afwijking wordt gezien op het gestelde in het Bvr, zijnde een 6-koppige bemensing.

Het Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek is van 21 oktober 2010. In dit risicoprofiel wordt een overzicht gegeven van de risicovolle situaties binnen de regio die tot een ramp of crisis kunnen leiden.

Brandrisicoprofiel
Het brandrisicoprofiel gaat specifiek in op dagelijkse brandrisico's die met een basisbrandweereenheid zijn te bestrijden en waarbij de focus ligt bij alleen de objecten. Het brandrisicoprofiel van de brandweer van de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek is van 27 november 2012 en geeft een overzicht van de brandrisico's op gebruiksfunctieniveau binnen de regio, waarbij een doorvertaling wordt gemaakt naar objectniveau.

Met het vaststellen van het brandrisico zijn tevens de impactscores vastgesteld, die een indicatie geven voor de gevolgen van een brand per gebruiksfunctie. Samen met het brandrisico, vormt dit de totale risicoscore per gebruiksfunctie. In de eerste fase wordt de dekking van de eerstelijns brandweerzorg in relatie tot de tijdnormen uit het Bvr weergegeven.

Op het brandrisicoprofiel wordt inmiddels een verfijning aangebracht. De verfijning bestaat o.a. uit een nadere specificering en controle op de BAG gegevens, daar waar ongelijkheden in de praktijk en in overeenkomst met de gebruiksfuncties in de Bvr zijn geconstateerd. Naar verwachting wordt in mei 2013 de finetuning afgesloten. De gegevens worden dan in een nieuw brandrisicoprofiel verwerkt. Het aangepaste brandrisicoprofiel zal worden gebruikt voor fase 2, het dekkingsplan 2.0.
Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan

De regio kent ook een Beleidsplan, definitieve versie 1.0, vastgesteld op 8 december 2011. In het beleidsplan is geen relatie gelegd met de ontwikkelingen van een dekkingsplan. Wel is sprake van een indirecte koppeling door een verwijzing naar het risicoprofiel.

Voorgenomen activiteiten

In de tweede fase wordt het dekkingsplan gecompleteerd. Naast de aangepaste gegevens vanuit de BAG zal onder meer worden ingegaan op overige incidenttypen, rieten kappen en historische kernen. Tevens zal dan de bestuurlijke motivering voor het afwijken van de normtijden worden aangegeven. Naast de motivering bij markante objecten, zal bij de bestuurlijk/maatschappelijk geachte risicogroepen, de motivering op objectniveau worden aangegeven. Voor de overige objecten wordt de motivering op gebiedsniveau voorbereid.

Planning van de voorgenomen activiteiten

Los van de te treffen (preventieve) maatregelen voor objecten waar men niet binnen de gestelde normtijd aanwezig kan zijn, zullen vanuit het beleidsplan risicobeheersing in zijn algemeenheid ook maatregelen getroffen worden om de doelstelling - *minder branden, minder slachtoffers, minder schade* - te behalen. De planning voor goedkeuring van de tweede fase is 26 juni 2013.

Wat betreft de door deze regio gekozen variabele voertuigbezetting in de ‘TS2+TS4= TS6’ methodiek, doet de regio eigen aanvullend (wetenschappelijk) onderzoek naar de veiligheid in de eerste vijf minuten om zo te toetsen wat de (on)mogelijkheden zijn met betrekking tot de veiligheid van het brandweerpersoneel. De resultaten van het onderzoek worden medio mei 2013 verwacht en zullen naar verwachting in fase 2 worden verwerkt.

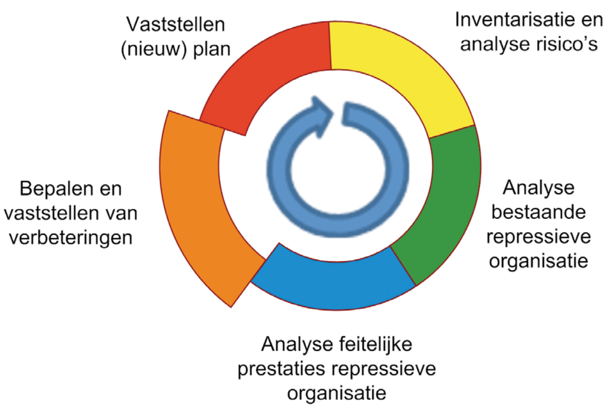
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Haaglanden

Dekkingsplan veiligheidsregio Haaglanden			
Vastgesteld dd.	09-02-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Nee	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja, met beperkt afwijking		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van vigerend dekkingsplan

De voor de brandweer geldende opkomsttijden en beschrijvingen van diverse voorzieningen in de Veiligheidsregio Haaglanden zijn te vinden in

respectievelijk het ‘Kwaliteitskader uitruk- en opkomsttijden Regionale Brandweer Haaglanden’ en het ‘Materiaal en Personeelspreidingsplan’ (MPSP) van de brandweer Haaglanden. Het bestuur van de regio heeft op 9 februari 2011 deze documenten vastgesteld.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
Beide documenten (het Kwaliteitskader uitruk- en opkomsttijden Regionale Brandweer Haaglanden en het Materiaal en Personeelspreidingsplan) maken onderdeel uit van het regionaal beleidsplan dat op 29 juni 2011 is vastgesteld.

Gehanteerde tijdnormen
De tijdsnormen die Haaglanden in beide documenten hanteert zijn gelijk aan de tijdsnormen uit het Bvr. Het enige verschil is dat Haaglanden de ‘vijf-minutennorm’, die geldt voor een bepaald type gebouwen, niet hanteert. Als reden hiervoor wordt aangevoerd, dat deze norm in de praktijk alleen kan worden behaald wanneer een brandweerkazerne direct naast zo’n type gebouw is gelegen.

In het dekkingsplan is een plot opgenomen van de opkomsttijden gebaseerd op de kazernedekking. In het dekkingsplan is niet per object/locatie opgenomen of en waar opkomsttijden worden overschreden en ook ontbreekt een argumentatie waarom een overschrijding wordt geaccepteerd. De regio stelt dat het huidige dekkingsplan volledig op orde is.

Brandrisicoprofiel
De regio heeft een risicoprofiel, maar een brandrisicoprofiel is daarin nog niet opgenomen. De regio heeft het dekkingsplan hierop niet gebaseerd.

Inzicht in feitelijk gerealiseerde opkomsttijden
De regio heeft inzicht in de feitelijk gerealiseerde opkomsttijden en gebruikt deze ter toetsing op de uitgangspunten van het dekkingsplan. De resultaten worden opgenomen in periodieke managementrapportages.

Voorgenomen activiteiten

Op basis van het rapport ‘Ter Plaatse!’ heeft de regio een actielijst opgesteld om verbeteringen te realiseren in het verbeteren van de brandveiligheid. Een aantal van deze acties loopt al en anderen moeten nog gestart worden. Enkele acties zijn gericht op het verkorten van de opkomsttijd. Dit kan worden gerealiseerd door de verwerkingstijd op de meldkamer te verkorten en maatregelen te nemen om de uitruksnelheid te verbeteren. Andere acties

zijn gericht op het verder inzichtelijk maken van de werkelijk gerealiseerde opkomsttijden. Sommige acties worden pas gestart na de samenvoeging van de meldkamers van de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden.

De regio kent ook een programma 'vernieuwde repressie'. Dit heeft tot doel te onderzoeken of een anders georganiseerde incidentbestrijding beter kan voldoen aan de wensen en eisen van de samenleving. Het programma moet leiden tot een toekomstperspectief voor de operationele organisatie vanaf 2015 en verder.

Brandveilig leven
Naast deze acties die vooral gericht zijn op de meldkamer en de repressie heeft de regio een aantal plannen en programma's gestart die gericht zijn op pro-actie en preventie.
Het project Brandveilig leven is bijvoorbeeld gestart met voorlichtingsactiviteiten op basisscholen. Daarnaast is een beleidsnotitie opgesteld '(Brand) veilig leven – VRH'. In deze beleidsnotitie is een meerjarig activiteitenplan opgenomen met als doel in 2015 te komen tot een hoger niveau van brandveiligheid voor de burger.

Planning van de voorgenomen activiteiten

Op dit moment is gepland dat in 2015 een nieuw of vernieuwd dekkingsplan wordt opgesteld. In deze herijking van het dekkingsplan in Haaglanden worden de uitkomsten van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's[21], maar ook de uitkomsten van de strategische vernieuwing van de Brandweer van de veiligheidsregio Haaglanden, meegenomen.

De regio zal een risico-inventarisatie en -analyse uitvoeren om een compleet beeld van de (brand)risico's van het verzorgingsgebied te verkrijgen.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
Het is nog niet bekend of voor het nieuwe of vernieuwde plan gebruik gemaakt gaat worden van de Handreiking van de minister van VenJ. Ondanks de pragmatisch beoogde Handreiking die de Minister van VenJ, vindt de regio dat hiermee alleen een verzwaring van de administratieve last wordt bereikt en niet een verhoging van de veiligheid.

---

21 In het bijzonder of deze evaluatie nieuwe inzichten oplevert over variabele voertuigbezetting en de rol van opkomsttijden in relatie tot andere mogelijkheden om de samenleving brandveiliger te maken.

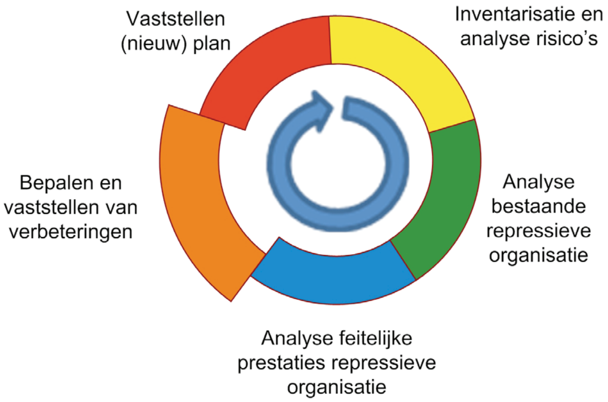
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Hollands Midden

Dekkingsplan veiligheidsregio Hollands Midden			
Vastgesteld dd.	29-03-2013	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerend dekkingsplan

In de Veiligheidsregio Hollands Midden zijn op 10 november 2011 twee belangrijke documenten door het Algemeen Bestuur vastgesteld, namelijk het rapport Operationele Prestaties 2006 t/m 2010 en het Dekkingsplan 2011-2015. Het dekkingsplan geeft inzicht in de feitelijke situatie, de status quo.

Gehanteerde tijdnormen
Het plan is gebaseerd op de tijdnormen uit het Bvr. De brandweer van de veiligheidsregio Hollands Midden kan in 32,8% van de gevallen binnen deze tijdnormen ter plaatse zijn.

In het dekkingsplan formuleert de regio een aantal conclusies en aanbevelingen om te bezien welke mogelijkheden er bestaan om de brandweerzorg te verbeteren. De belangrijkste daarvan zijn:

1. Onderzocht dient te worden bij welke objecten aanvullende maatregelen mogelijk en/of noodzakelijk zijn of dat er gemotiveerd afgeweken zal moeten worden.
2. De objecten met een opkomsttijd van langer dan 18 minuten zijn in beeld en de bewoners van deze objecten zijn hierover geïnformeerd. Het betreft objecten in de gemeenten Nieuwkoop en Zoeterwoude.
3. Het dekkingsplan wordt uitgevoerd overeenkomstig het beginsel van operationele grenzen.
4. In overweging wordt gegeven het Algemeen Bestuur te vragen of het een motie richting de minister van VenJ wenst te ondersteunen waarin het zijn zorg uitspreekt over de haalbaarheid van de nieuwe tijdnormen.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
Op basis van de Handreiking van de minister van VenJ heeft de regio besloten tot een aanvulling op het vigerende dekkingsplan.

In deze aanvulling zijn de objecten en overschrijdingen per gemeente inzichtelijk gemaakt en grafisch weergegeven. Ook zijn de markante (gebruiksvergunningplichtige of BRZO) objecten grafisch weergegeven. Per gemeente is aangegeven of de huidige situatie dringend verbetering behoeft. Die noodzaak is in geen enkele gemeente aanwezig. Per gemeente is ook aangegeven binnen welke tijd de objecten in 80% van de gevallen bereikt kunnen worden, het zogenaamde ‘dekkingspercentiel-80’.

In een beoordeling van de markante objecten per gemeente bepaalt de regio of er bij die objecten overschrijdingen plaatsvinden en of deze aanvaardbaar zijn (conform de Handreiking). Hiervoor gebruikt de regio

een zogenaamde 'BIO-methode' waarbij de risico's bij markante objecten zijn geduid op basis van Bouwkundige, Installatietechnische en Organisatorische aspecten. Indien een van deze aspecten niet voldoende in orde is, of wanneer onbekend is of het op orde is, wordt nader onderzoek gedaan en hierover gerapporteerd.

Op basis van de Handreiking en de BIO-methode heeft het Algemeen Bestuur van de regio op 29 maart 2013 besloten tot vaststelling van de aanvulling op het Dekkingsplan 2011-2015 en daarbij:

1. de genoemde overzichten per gemeente vast te stellen;
2. vast te stellen dat de tijdsoverschrijding per gemeente bij markante objecten aanvaardbaar is;
3. de regionaal commandant opdracht te geven om te komen met handelingsalternatieven voor die markante objecten waarbij niet voldaan wordt aan de opkomsttijden en niet voldaan wordt aan de BIO-criteria van risicoduiding;
4. de regionaal commandant opdracht te geven de lijst met markante objecten te bewaken en het bestuur jaarlijks op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen.

Planning van de voorgenomen activiteiten

De regio heeft het voornemen om in het najaar van 2013 een update en kwaliteitsverbetering van de gegevens voor het dekkingsplan aan te brengen. Eind 2013 zou dan een update kunnen plaatsvinden waarin de bestrijdingsmogelijkheden van de repressieve organisatie zijn meegenomen.

Vanaf 2014 gaat de regio generieke en specifieke handelingsalternatieven uitwerken om toe te passen waar niet wordt voldaan aan de opkomsttijden en aan de criteria van risicoduiding.

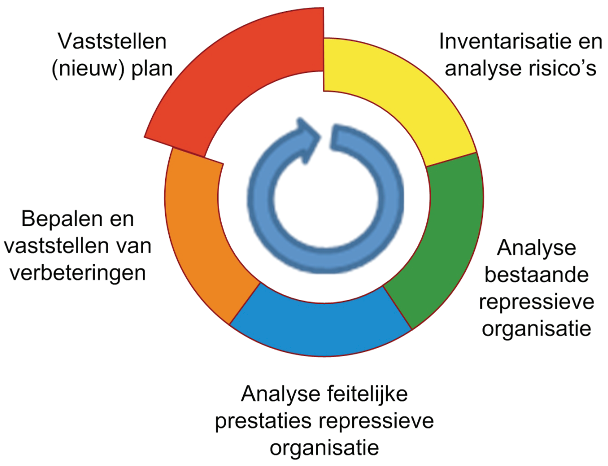
Terug naar
regiobeelden

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Dekkingsplan veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond			
Vastgesteld dd.	17-12-2012	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Nee	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja, met beperkte afwijking		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Ja		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het vaststellen van een (nieuw) plan bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse van het vigerend dekkingsplan

Het regionaal dekkingsplan 2.0 is op 17 december 2012 vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-

Rijnmond (VRR). Reden voor het opstellen van hernieuwd dekkingsplan was het sluiten en samenvoegen van een aantal kazernes en de introductie van Snelle Interventie Voertuigen (SIV) in de regio.

De in het dekkingsplan getoonde opkomstplots zijn de bereiken van de kazernes op basis van berekende tijden. Om tot die tijden te komen is er gebruik gemaakt van de realistische verwerkingstijd van de meldkamer (periode 2006-2011) en de realistische uitruktijden van de kazernes (2006-2011). Bij het berekenen van de gemiddelde tijden is een statische benadering toegepast (uitschieters naar boven en naar beneden zijn verwijderd uit de gegevenspopulatie).

In het dekkingsplan 2.0 zijn illustraties opgenomen van de dekking in de gehele regio bij respectievelijk de 6-, 8- en 10-minuten objecten voor zowel de eerste tankautospuit als de SIV.

Gehanteerde tijdsnormen
In de 'zorgnorm Rotterdam-Rijnmond' heeft de VRR bestuurlijk vastgelegd welke normen voor opkomsttijden worden gehanteerd voor de voertuigen die de basisbrandweerzorg verzorgen. De zorgnorm wijkt beperkt af van de normen voor opkomsttijden in het Bvr.

In onderstaande tabel zijn de normen voor opkomsttijden bij gebouwbranden weergegeven die de regio hanteert.

Objecttypes	TS	SIV
Portiekwoningen waarbij slechts een vluchtweg beschikbaar is	6 (10)	6
Gebouwen met een winkelfunctie met een gesloten constructie, Woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie, celfunctie, Woonfunctie voor verminderd zelfredzamen, overige woonfunctie, Winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie	8 (12)	8
Gebouwen met een kantoorfunctie, industriefunctie, sportfunctie, Bijeenkomstfunctie of een overige gebruiksfunctie	10 (14)	10
Maximale opkomsttijd	18	18

In de gebieden waar een SIV uitrukt zijn de normen voor opkomsttijden voor tankautospuiten met vier minuten verruimd. De SIV is bemenst met twee brandweermensen en kan zelfstandig kleine incidenten afhandelen, bijvoorbeeld containerbranden, buitenbranden, automatische brandmeldingen etc. Naar grotere incidenten, zoals gebouwbranden, rijdt de SIV voor de tankautospuit uit. De SIV kan reddend of stabiliserend

optreden of indien de slagkracht van de SIV daartoe niet toereikend is de inzet van de tankautospuit voorbereiden.
Het bestuur heeft met het besluit tot invoering van de SIV op 13 februari 2012 bepaald dat door het ter plaatse komen van de SIV de tankautospuit later ter plaatse mag komen.

Daarnaast geldt voor de wijk Rotterdam-Nesselande voor alle soorten objecten een opkomsttijd van 10 minuten. Reeds in 2000 zijn hierover bestuurlijke afspraken gemaakt. Dit in verband met de in de woningen aangebrachte brandveiligheidsvoorzieningen.

Als verdere motivering voor de beperkte afwijkingen op de Bvr-tijdnormen hanteert de VRR onderstaande argumenten:

- Door 20 jaar evolutie in woningbestand, bouwmaterialen, inboedel van huizen (compartimentering en vluchtwegen) is de huidige situatie niet meer te vergelijken met 20 jaar geleden.
- Woningen die na 1992 gebouwd zijn, voldoen aan het vigerend bouwbesluit (compartimentering en vluchtwegen).
- Het uitgangspunt van de Handleiding brandweerzorg is de standaard-brandkromme. De kijk op de standaard-brandkromme is echter in de loop van de tijd veranderd.
- In het rapport 'Reactie Besluit veiligheidsregio's' geeft SAVE aan dat de acceptatie van de normen op het spel staat, wanneer een woning boven een winkel met een jong bouwjaar met alle huidige preventieve eisen op dezelfde wijze wordt behandeld als een vooroorlogse woning met een directe niet-brandwerende opgang van winkel naar woning,
- Binnen het beleid van Veiligheid Voorop ziet de regio – evenals het veiligheidsberaad – repressie en risicobeheersing als communicerende vaten; de ontdekkingstijd van een brand wordt korter door bijvoorbeeld rookmelders te plaatsen en de zelfredzaamheid van burger is verbeterd.

Inzicht in feitelijk gerealiseerde opkomsttijden
De brandweer in de VRR blijkt in 58% van de 6-minuten objecten niet 'op tijd' te kunnen zijn. Dit zijn in de VRR voornamelijk portiekwoningen. Als verzachtende omstandigheid merkt de regio op dat binnen het volgende tijdvak (8 minuten over het algemeen en 12 minuten in SIV-gebieden) 95% van de 6-minutenobjecten kan worden bereikt.

Brandveilig Leven
De regio ziet brandweerzorg als een breed concept. In de afgelopen jaren heeft de regio het project Brandveilig Leven opgezet, als onderdeel van het programma Veiligheid Voorop (www.veiligheid-voorop.nl). Vanuit Brandveilig Leven vinden onder meer woningchecks,

voorlichtingsbijeenkomsten en lessen op school plaats. Men doet dit op hot spots (plekken waar vanwege de bebouwing en doelgroepen de risico's op woningbrand het grootst zijn), maar ook in de gebieden waar een mindere dekking door tankautospuiten bekend is.

Er is in de toekomst een aantal mogelijkheden om de brandweerzorgdekking door tankautospuiten te verbeteren. De opties zullen worden onderzocht op rendement, effect en haalbaarheid.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
In het beleidsplan wordt wel enkele keren de verwijzing naar het dekkingsplan gemaakt (verwezen wordt naar het dekkingsplan 1.0), maar het dekkingsplan maakt geen deel uit van het beleidsplan.

Brandrisicoprofiel
Het risicoprofiel basisbrandweerzorg maakt deel uit van het dekkingsplan 2.0. Het risicoprofiel brand is een overzicht van de objecten binnen de regio. Conform de Zorgnorm zijn de 6-, 8-, en 10-minutenobjecten in de regio geïdentificeerd. Voor het verkrijgen van objectgegevens is gebruik gemaakt van het BAG-bestand dd. 1 januari 2012.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
De Handreiking is niet gebruikt bij het opstellen van het dekkingsplan of het motiveren van afwijkingen.

Voorgenomen activiteiten

De regio is gestart met een traject voor het opstellen van het Plan Brandweerzorg 2017-2020. Men staat nog in het begin van het traject en er wordt gewerkt aan de visie op brandweerzorg en het risicoprofiel basisbrandweerzorg. Bij het maken hiervan wordt niet alleen gekeken naar de gebruiksfunctie van objecten, maar ook naar zaken als incidentfrequentie, bouwdichtheid, socio-economische factoren, waterwinningsvoorzieningen, infrastructuur en de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. De planning is dat het Plan Brandweerzorg in juni 2016 door het Algemeen bestuur van de regio wordt vastgesteld, als onderdeel van het beleidsplan 2017-2020.

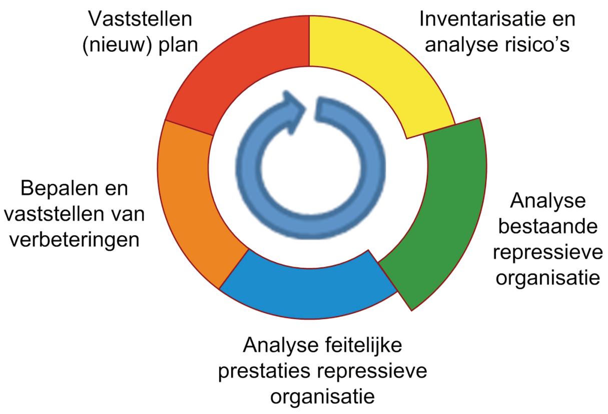
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Dekkingsplan veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid			
Vastgesteld dd.	27-06-2012	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Nee
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Ja		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het analyseren van de bestaande repressieve organisatie. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse vigerend dekkingsplan

Gehanteerde tijdnormen

De regio heeft drie verschillende tijdnormen opgenomen in haar dekkingsplan:

1. de wettelijke normering;
2. de normering conform het PvB2000 waarin in het jaar 2000 de normen zijn vastgelegd die de brandweer destijds hanteerde in de regio;
3. de referentietijd die in het huidige dekkingsplan de opkomsttijd aangeeft op basis van de huidige inzichten en die, als hij niet gehaald wordt, reden is voor het inzetten van een of meer in het dekkingsplan genoemde compenserende maatregelen.

Cat.	Gebruiksfunctie	Opkomsttijd PVB2000	Tijdnorm Bvr	Referentietijd Zuid-Holland Zuid
A	Winkelfunctie met gesloten constructie	8	5	8
	Woonfunctie boven Winkelfunctie	8	5	8
	Celfunctie	8	5	8
B	Portiekwoning	8	6	8
	Portiekflat	8	6	8
	Woonfunctie voor verminderd Zelfredzamen	8	6	8
C	Woonfunctie voor 2003 (verouderd bouwbesluit)	8	8	10
	Woonfunctie na 2003 (hernieuwd bouwbesluit)	8	8	12
	Winkelfunctie	8	8	10
	Gezondheidszorgfunctie	8	8	10
	Onderwijsfunctie	8	8	10
	Logiesfunctie	8	8	10
D	Kantoorfunctie	10	10	10
	Industriefunctie	10	10	10
	Sportfunctie	10	10	10
	Bijeenkomstfunctie	10	10	10
	Overige gebruiksfunctie	10	10	10

Voor de brandweer in de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid gelden, per cluster, de volgende uitgangspunten:

- In 80% van de gevallen worden de objecten bereikt binnen de ZHZ referentietijd.
- Waar niet aan het uitgangspunt van 80% voldaan kan worden, wordt ten minste 95% van de gevallen het object maximaal twee minuten later bereikt.
- In de resterende 5% van de gevallen wordt de maximale opkomsttijd van 18 minuten niet overschreden. Een specifiek aantal objecten dat niet binnen de 18-minuten bereikt kan worden is daarin niet meegerekend.

Inzicht in feitelijk gerealiseerde opkomsttijden

In het dekkingsplan is inzichtelijk gemaakt welke objecten niet binnen 18 minuten bereikt kunnen worden. Binnen de regio Zuid-Holland Zuid ligt een tweetal (geïsoleerde) natuurgebieden, het natuurmonument 'Eiland Tiengemeten' en het 'Nationale Park De Biesbosch'. In deze gebieden zijn echter ook woningen, boerderijen, horecagelegenheden en op Tiengemeten een zorgboerderij aanwezig. De tijdnormen voor objecten in deze gebieden worden door de geïsoleerde ligging aanzienlijk overschreden.

De Tiengemeten bedraagt de opkomsttijd van de brandweer ongeveer 25 minuten na melding, afhankelijk van de locatie op het eiland. Voor de Biesbosch geldt dat de meeste objecten binnen 13 tot 16 minuten worden bereikt. Een beperkt aantal objecten (woningen) is daarnaast slechts per boot bereikbaar omdat zij op een eilandje liggen, waardoor de opkomsttijden verder oplopen.

Gelet op de opkomsttijden levert de brandweer voor deze gebieden zeker het eerste halve uur geen wezenlijke bijdrage aan de repressieve brandveiligheid. Het redden van personen is in deze periode is niet mogelijk en daarom is zelfredzaamheid van de bewoners en (indien van toepassing) de aanwezigheid van een goed georganiseerde BHV-organisatie van wezenlijk belang. Het uitgangspunt van de brandweer is daarom een snelle detectie van een brand gevolgd door een snelle (georganiseerde) ontruiming. Het behoud van het gebouw is de tweede prioriteit.

In de notitie 'Uitwerking bestuurlijk gemotiveerd afwijken' (vastgesteld op 25 november 2011) zijn de specifieke maatregelen die voor deze objecten van toepassing zijn nader uitgewerkt.

Toolboxinstrumenten
In de notitie '<ontwerp> kwaliteitsniveau brandweerdekking', zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 21 januari 2011 zijn verschillende maatregelen beschreven die een bijdrage kunnen leveren aan het bereiken van een geaccepteerd kwaliteitsniveau brandweerdekking. Het gaat hierbij om maatregelen die per gemeente ingezet kunnen. In het evaluatiejaar zal met (een aantal van) deze maatregelen ervaring opgebouwd worden. Op dit moment is de inzet van deze maatregelen nog niet geëvalueerd.
Met ingang van 1 januari 2013 is de brandweer van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid volledig geregionaliseerd. Op dit moment is er nog onvoldoende zicht op de uitwerking van de maatregelen op regionaal niveau. De effecten worden vaak pas na een aantal jaren zicht- en meetbaar. Voorheen waren de individuele gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van (een deel) van de maatregelen.

De verschillende maatregelen zijn verdeeld in drie categorieën:
1. repressieve bedrijfsvoering maatregelen (niet uitputtend);
2. gebied gebonden maatregelen (niet uitputtend);
3. object gebonden maatregelen (niet uitputtend).

Elk van deze maatregelen is vervolgens op basis van het risicogetal (basisrisicofactor maal overschrijdingstijd) ingedeeld in de categorie licht, middel of zwaar.

De landelijke werkgroep Implementatie Begeleiding Dekkingsplannen Brandweer heeft een eerste aanzet gegeven in de opstelling en waardering van 'toolboxinstrumenten'. De brandweer in de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid heeft deze vervolgens verder geconcretiseerd. Dit heeft geleid tot een 'shoppinglist' met toe te passen toolboxinstrumenten.

Brandrisicoprofiel
Het brandrisicoprofiel maakt deel uit van het dekkingsplan en is verdeeld in vier kwadranten. Elk kwadrant correspondeert met een basisrisicofactor.

- **Risicofactor 1:** lage impact en lage brandfrequentie. Deze bevat de functies kantoor, winkel met gesloten constructie, industrie licht, bijeenkomstgebouw, onderwijsgebouw, woonfunctie laagbouw voor en na 2003, woonfunctie hoogbouw na 2003 en de woonfunctie boerderij.
- **Risicofactor 2:** lage impact en hoge brandfrequentie. Deze bevat de functies hotel/logies en woonfunctie boven winkel.
- **Risicofactor 3:** hoge impact en lage brandfrequentie. Deze bevat de functies cellencomplex, woonfunctie hoogbouw voor 2003, woonfunctie verminderd zelfredzamen en de portiekwoning.

- **Risicofactor 4:** hoge impact en hoge brandfrequentie. Deze bevat de functies ziekenhuis en zware industrie.

In het Programma Versterking en Regionalisering Brandweer (PVRB) is een zogenoemd brandrisicoprofiel uitgewerkt als onderdeel van het bestuurlijk vastgestelde en daarmee in het beleidsplan opgenomen dekkingsplan.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
Het dekkingsplan is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 26 september 2012 pro forma toegevoegd aan het beleidsplan 2012-2015.

Voorgenomen activiteiten

Het Regionaal Dekkingsplan Brandweer Zuid-Holland Zuid is momenteel gebaseerd op de WOZ-bestanden. De regio is voornemens om het Dekkingsplan in de loop van 2013 te herzien, waarbij de BAG gebruikt zal worden en het brandrisicoprofiel zal worden geactualiseerd.

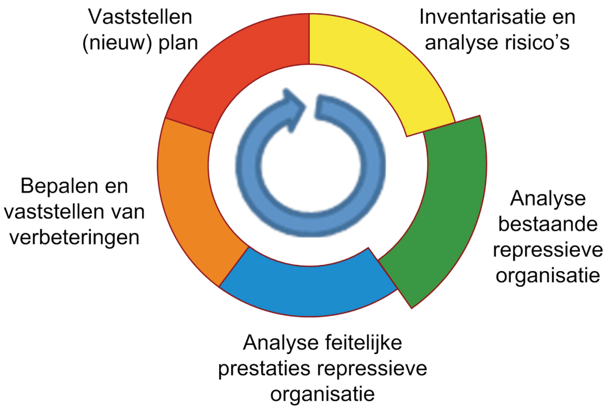
Terug naar
regiobeelden

Veiligheidsregio Zeeland

Dekkingsplan veiligheidsregio Zeeland			
Vastgesteld dd.	2012	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Nee	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Nee	Voldoet aan wettelijke vereisten	Nee
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich (overwegend) in de fase van het analyseren van de bestaande repressieve organisatie bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse vigerend dekkingsplan

Het regionale dekkingsplan is in 2012 geactualiseerd op basis van het huidig beschikbaar potentieel (mensen en middelen). Het dekkingsplan vormt is hiermee de basis en vertrekpunt om te komen tot maatwerk in Zeeland. Het veiligheidsbestuur accepteert een afwijking van de wettelijke tijdnormen vanuit de overtuiging dat het bijplaatsen van kazernes nauwelijks tot een verbetering van de opkomsttijden zal leiden, terwijl dat wel een onevenredige investering vraagt.

Om de repressie zoveel mogelijk te optimaliseren zijn repressieve varianten als TS4 en 'bluskern' (uitruk overdag is niet mogelijk door te weinig personeel) geïntroduceerd.

Brandrisicoprofiel
Het regionale risicoprofiel is op 30 maart 2011 vastgesteld. In het laatste kwartaal van 2012 is de regio gestart met het opstellen van een specifiek brandrisicoprofiel. Dit bevat naast de theoretische benadering, een brede benadering op basis van de praktische risicobenadering naar objecten, preventie, proactie en incidentinformatie uit het verleden. Hierbij worden BAG gegevens geanalyseerd om de afwijkingen van de normtijden te kunnen berekenen.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
Bij het opstellen van het brandrisicoprofiel zal de regio Zeeland gebruik maken van de Handreiking van de minister van VenJ.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
Is het Beleidsplan 2012-2015 staan de volgende aandachtspunten opgenomen met betrekking tot de brandweerzorg:
- **Zelfredzaamheid:** een belangrijke ontwikkeling is de verschuiving van de focus naar de voorkant van de veiligheidsketen: pro-actie en preventie.
- **Slagvaardiger optreden:** er wordt gekeken of het operationele optreden slagvaardiger georganiseerd kan worden door bijvoorbeeld het aantal personen op een tankautospuit te verminderen.
- **Uitruktijden:** de Wvr biedt de mogelijkheden om de opkomsttijden te verruimen, maximaal 18 minuten. Daar waar in Zeeland de normtijden niet gehaald kunnen worden zal gemotiveerd kunnen worden afgeweken. De verwachting is dat dit in het bijzonder voor het buitengebied zal gelden. Een en ander dient nog bestuurlijk te worden vastgelegd.

Registratie van gerealiseerde opkomsttijden
In het beleidsplan 2012-2015 staat hierover het volgende: "Periodiek wordt gerapporteerd over uitruktijden. De komende periode wordt de rapportage verbeterd door differentiatie aan te brengen in de analyse."

Voorgenomen activiteiten

Om te komen tot een dekkingsplan dat voldoet aan de eisen uit de Wvr heeft de regio het project 'Maatwerk in Brandweerzorg, door-ontwikkeling operationele bedrijfsvoering' gestart.

Dit project bestaat uit zes fasen:
Fase 0 basis
Fase 1 basis +
Fase 2 uitwerking 1
Fase 3 toetsing
Fase 4 uitwerken 2
Fase 5 besluiten
Fase 6 implementeren

Fase 0 Basis
In deze fase is de bestaande situatie als uitgangspunt genomen en is bezien wat er al gereed is en welke factoren of ontwikkelingen reeds in gang gezet zijn. Het huidige dekkingsplan wordt vastgesteld als de 'IST-situatie'.
Met de vaststelling van het (geactualiseerde)dekkingsplan in 2012 is deze fase afgerond.

Fase 1 Basis+
In deze fase worden de landelijke ontwikkelingen in beeld gebracht en wordt bezien of en in welke mate die wellicht invloed hebben op de besluitvorming in Zeeland. Op basis van de ontwikkelingen, inzichten en wensen wordt een gewenste ontwikkelrichting bepaald: Waar wil de brandweer van de veiligheidsregio Zeeland in 2020 staan?
De notitie waarmee fase 1 wordt afgerond is op dit moment nog niet gereed.

Fase 2 Uitwerking 1
Hierin worden de in fase 1 verzamelde alternatieven uitwerkt en iets gedetailleerder doorgerekend. De resultaten van deze doorrekeningen worden verder uitgewerkt in kaarten. Het gaat hierbij om alternatieven zoals bijvoorbeeld de inzet van Snelle Interventie Voertuigen. In totaal zullen van alle mogelijke alternatieven uiteindelijk de vijf meest realistische integrale alternatieven worden vastgesteld.

Tevens wordt in deze fase het verband gelegd tussen de voorkant van de veiligheidsketen en de afdekking van de (rest)risico's met behulp van incidentbestrijding. Hierbij wordt gebruik gemaakt van instrumenten uit de preventieve toolbox. De resultaten van het regionale risicoprofiel en het brandrisicoprofiel worden hierin meegenomen.

Fase 3 Toetsen
De vijf in fase 2 bepaalde alternatieven worden ter toetsing voorgelegd aan zowel het Dagelijks- als het Algemeen Bestuur.

Fase 4 Uitwerking 2
In deze fase worden de vijf alternatieven zeer gedetailleerd doorgerekend. De gevolgen voor risicobeheersing, incidentbestrijding, risicoprofiel en wettelijke kaders worden inzichtelijk gemaakt. Dit geeft inzicht in de gevolgen voor de dekking (in opkomst en in risicodekking), de posten, het materieel, het personeel en voor de financiën. Er wordt een nota opgesteld die wordt voorgelegd aan het Algemeen bestuur. Vervolgens zal een eerste implementatieplan worden opgesteld.

Fase 5 Besluiten
In deze fase zal bestuurlijke vaststelling plaatsvinden. Dit is gepland voor het laatste kwartaal van 2013.

Fase 6 Implementeren
Het in fase 4 opgestelde grove implementatieplan wordt verder uitgewerkt tot een gedetailleerd implementatieplan.

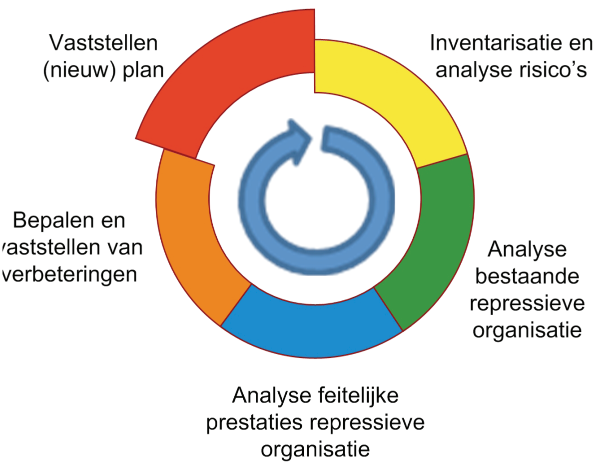
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Dekkingsplan veiligheidsregio Midden- en West-Brabant			
Vastgesteld dd.	07-07-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Onbekend		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het vaststellen van een (nieuw) plan bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse vigerend dekkingsplan

De regio hanteert een dekkingsplan dat op 7 juli 2011 is vastgesteld en onderdeel uit maakt van het regionaal beleidsplan. Voordat aan het dekkingsplan is begonnen, is er een brandrisicoprofiel opgesteld. Daarnaast is het dekkingsplan gebaseerd op de eisen basisbrandweerzorg zoals deze vermeld zijn in het Bvr.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
De regio heeft het dekkingsplan vastgesteld voordat de brief van de minister met de Handreiking is verstuurd. Daarbij is de regio van mening dat zij de afwijkingen van de opkomsttijden voldoende heeft beargumenteerd en heeft daarom geen voornemen om het dekkingsplan daarop te wijzigen. De regio heeft haar dekkingsplan een looptijd gegeven van 2011- 2013 en heeft in het dekkingsplan opgenomen dat in 2013 een nieuwe versie moet worden opgesteld. Gezien de landelijke ontwikkelingen op het gebied van de opkomsttijden heeft het bestuur van de regio besloten om het dekkingsplan op dit moment niet structureel aan te passen.

In het dekkingsplan constateert de regio dat zonder onevenredige kosten en inspanningen niet in de gehele regio aan de Bvr-tijdnormen kan worden voldaan. De regio vindt wel dat vanuit een oogpunt van risicobenadering in sommige gevallen een hogere opkomsttijd verantwoord is. Dit leidt tot de volgende afwijkende normtijden.

Acht minuten	Twaalf minuten
woonfunctie vóór 2003	woonfunctie na 2003
celfunctie	kantoorfunctie
gezondheidszorgfunctie	winkelfunctie
logiesfunctie	onderwijsfunctie overige
onderwijsfunctie basisonderwijs tot 12 jaar	industriefunctie
bijeenkomstfunctie waarin kinderdagopvang	sportfunctie
	bijeenkomstfunctie overige
	overige gebruiksfunctie

Project 'Toolbox'
Het komt volgens de regio voor dat ook de maximaal afwijkende opkomsttijd (in de praktijk) niet kan worden gehaald. Er dient dan een gelijkwaardig niveau van veiligheid te worden gerealiseerd, zodat een langere opkomsttijd verantwoord is. Er worden daarvoor in het project 'Toolbox' vanaf najaar 2012 tot medio 2013 in samenwerking met gemeenten aanvullende maatregelen geadviseerd en voorgesteld aan de gemeenten en binnen de brandweer van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Hiermee wordt het extra risico van een langere opkomsttijd beperkt. Hiertoe kunnen voorzieningen in het kader van zowel risicobeheersing als incidentbestrijding worden toegepast. Een overzicht van mogelijke voorzieningen was reeds in het dekkingsplan 2011 opgenomen en is binnen het project Toolbox uitgewerkt in een uitgebreidere maatregelenmatrix. In deze matrix zijn maatregelen geclusterd naar 'Doelgroepgericht', 'Objectgericht', Gebiedsgericht' en 'Brandweerzorggericht'. Enkele voorbeelden zijn:

1. Repressieve bedrijfsvoering maatregelen (niet uitputtend):
   - bezetting tankautospuit door vrije instroom of consignatie/ kazernering van sleutelfuncties (bevelvoerder en chauffeur);
   - uitrukken met tankautospuit 4 personen of Snel Inzetbaar Voertuig (SIV)/ Fast Suppression Unit (FSU) met 2 personen voor andere dan prio-1 uitrukken of combi tankautospuit/hoogwerker;
   - werven van extra vrijwilligers;
   - locatie kazerne verbeteren of in elk geval niet laten verslechteren.

2. Gebied gebonden maatregelen (niet uitputtend):
   - community safety specifiek;
   - doelgroepenvoorlichting;
   - specifieke preventieve maatregelen;
   - rookmelders en blusdekens.

3. Object gebonden maatregelen (niet uitputtend):
   - losse rookmelder in woning;
   - specifieke maatregelen voor het terugdringen van loze meldingen;
   - samenwerking met Woningbouwvereniging;
   - bezoek aan 'huis'.

Omdat voor iedere situatie (pand, buurt, wijk, type bewoners etc.) maatwerk nodig kan zijn wordt momenteel een methode voor analyse van het objectrisico ontwikkeld op basis van bestaande methodes die ook in andere regio's gebruikt worden. Hiermee kan uiteindelijk een optimaal maatregelpakket op objectniveau en eventueel generiek voor typen objecten worden bepaald.

De argumentatie voor het afwijken van de tijdnormen is uitgewerkt in het 'Voorstel afwijkende opkomsttijden'. In dit document is per objecttype een beredenering van de opkomsttijden opgenomen. Vervolgens wordt op basis van het brandrisicoprofiel een tabel opgesteld met 'risicocompensatieminuten'. Ten slotte worden aanvullende risicobeperkende maatregelen beschouwd ter beperking van het extra brandveiligheidsrisico. Hun invloed op de opkomsttijden is daarbij over het algemeen zeer beperkt.

Met het vaststellen van het dekkingsplan heeft de regio het gekozen niveau van brandveiligheid geaccepteerd.

Voorgenomen activiteiten

Inzicht in gerealiseerde opkomsttijden
De brandweer van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant heeft het voornemen om te sturen op gerealiseerde opkomsttijden. De opkomsttijden worden geregistreerd in GMS en in een operationeel bedrijfsvoeringssyteem (Safety Portal). De betrouwbaarheid van de gegevens laat op dit moment nog te wensen over omdat de brandweer pas eind 2012 gestart is met dit systeem en ook niet beschikt over een geautomatiseerd voertuigvolgsysteem. Op dit moment vindt nog geen centrale (regionale) sturing plaats op de opkomsttijden. Dit gebeurt wel op clusterniveau door de hoofden Incidentbestrijding. Daar waar sprake is van (fikse) overschrijdingen van de opkomsttijden worden deze gerapporteerd aan de korpsleiding en worden deze inzetten ook geëvalueerd.

Met ingang van 2013 worden de opkomsttijden meegenomen in de managementrapportages en managementgesprekken. In het kader van de implementatie van het project Aristoteles is opkomsttijden één van de belangrijkste indicatoren die dit jaar geoperationaliseerd zal worden. Naast het inzichtelijk maken, is het vergroten van de betrouwbaarheid van de gegevens een belangrijke doelstelling voor 2013. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de Gemeenschappelijke Meldkamer en gebruik gemaakt van haar datasystemen.

De eerste managementrapportage van 2013 wordt eind mei opgeleverd. Het is de bedoeling dat dan de eerste – nog niet volledig betrouwbare – sturingsgegevens op centraal niveau beschikbaar zullen zijn.

Planning van de voorgenomen activiteiten

In de beleidsperiode vanaf 2015 worden de nieuwe nationale uitgangspunten voor normtijden (na de evaluatie van de Wvr en Bvr) als onderdeel van het totaal aan brandweerzorg verwerkt in het beleidsplan 2015-2019. Hierin worden onder andere de resultaten uitgewerkt van de extra voorzieningen in gebieden waar de opkomsttijden niet worden gehaald. Deze extra voorzieningen vallen onder het project.

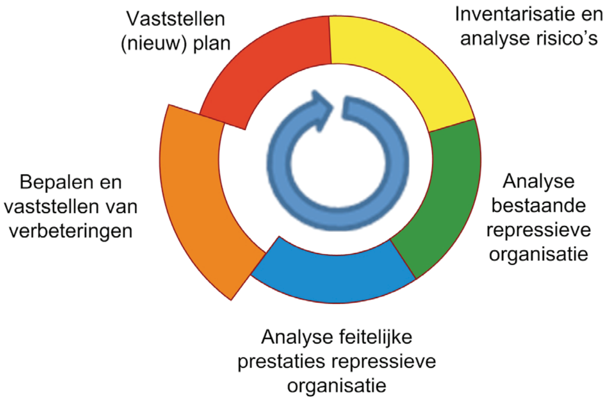
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Dekkingsplan veiligheidsregio Brabant-Noord			
Vastgesteld dd.	27-06-2012	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja[22]	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Ja		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



22 Het dekkingsplan is echter van een gedetailleerder niveau dan het risicoprofiel.

Analyse vigerend dekkingsplan

Het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord heeft op 27 juni 2012 een nieuw dekkingsplan brandweer vastgesteld. De regio geeft aan dat dit plan is opgesteld in overeenstemming met de eisen uit de Wvr en het Bvr. De regio geeft verder aan dat de uit dit plan voortvloeiende operationele prestaties de volgende zijn:

- De brandweer van de veiligheidsregio Brabant-Noord is in 31% van de gevallen binnen de tijdnormen uit het Bvr ter plaatse.
- In 100% van de gevallen is de brandweer binnen de maximale opkomsttijd van 18 minuten aanwezig.

In het dekkingsplan is per gemeente uitgebreid beschreven welke dekking behaald kan worden. Voor twee gemeenten is de dekking voor twee tijdsperioden beschreven, DAG en Avond/Nacht. Grafisch is inzichtelijk gemaakt waar overschrijdingen van de Bvr-tijdnormen in de gemeente plaatsvinden en hoe groot deze zijn. Per gemeente zijn de lokale risico-objecten in beeld gebracht. Veelal zijn dit kleine woonkernen in het buitengebied waar de brandweer niet op tijd aanwezig kan zijn. De regio stelt voor deze overschrijdingen te accepteren omdat de opkomsttijden altijd al zo zijn geweest, de bevolking in de buitengebieden van oudsher al zelfredzaam is en het aantal branden in deze kernen buitengewoon laag is. De zelfredzaamheid van de burgerij kan daar nog wel verhoogd worden door het geven van gemeentelijke voorlichting.
Tevens zijn overschrijdingen bij zorginstellingen, campings en industriegebieden nader beschouwd en eventueel van voorstellen voor te nemen maatregelen voorzien.

Het bestuursbesluit van juni 2012 tot vaststelling van het dekkingsplan bevat onder andere:

1. Vaststelling van het rapport Dekkingsplan 2012. Dit houdt in dat het Algemeen Bestuur het huidige brandweerzorgniveau in de veiligheidsregio inclusief de afwijkingen accepteert.
2. Een opdracht aan de regionaal commandant onderzoek te doen naar de aard en ernst van de overschrijdingen van de tijdnormen en aan het bestuur aan te geven bij welke objecten aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om risico's met een grote impact te voorkomen c.q. te beheersen.

Opvallend hierbij is dat het bestuur bij het vaststellen van het dekkingsplan alle overschrijdingen accepteert, terwijl het dekkingsplan maar beperkt zicht biedt op de aard en ernst daarvan.

Brandrisicoprofiel
De regio geeft aan dat het dekkingsplan volgens de Wvr gebaseerd moet zijn op het regionaal risicoprofiel, maar dat dit een te hoog abstractieniveau heeft (gericht op scenario's zoals luchtvaartongevallen en overstroming) waardoor het niet aansluit bij het gedetailleerde niveau van het dekkingsplan (gericht op objecten).

Voorgenomen activiteiten

De regio geeft in de komende maanden verder vorm aan de 'overschrijdingsaanpak' waarin nader wordt ingezoomd op de objecten waarbij sprake is van overschrijding van de opkomsttijd en de inspanningen die nodig zijn om de risico's te beperken. Dit onderzoek, waartoe opdracht is gegeven aan de regionaal commandant, moet leiden tot een rapportage 'Lokale risico's in beeld'. Deze beschrijft de markante objecten per gemeente (zoals bedoeld in de Handreiking van de minister VenJ) en voorstellen voor de te nemen maatregelen. In totaal zullen hierin circa 2500 objecten in de regio beschouwd worden. Daarna zal het bestuur een keuze maken over de uitvoering van de voorgestelde maatregelen. Het bestuur besluit hierover in juni 2013.

Terug naar
regiobeelden

De regio hanteert in de systematiek 12 verschillende maatregelenpakketten:

Nr.	Inhoud	Doel	Regie
1	Verhogen zelfredzaamheid	Zelfredzaamheid verhogen	Gemeente
2	Risicobewustwording bedrijf/instelling	Verwachtingen managen	Gemeente
3	Ontruimingsoefeningen eigen BHV-organisatie	Bekwamen BHV-organisatie	Gemeente
4	Toezicht & Controle BHV-organisatie	Borging vakbekwaamheid BHV-organisatie	Gemeente
5	Afstemming BHV-organisatie en Brandweer	Afstemmen Brandweer met BHV-organisatie	Brandweer
6	Gezamenlijke oefening met BHV-organisatie	Effectiever samenwerken/ optreden	Brandweer
7	Toezicht & Controle	Borging van minimale veiligheidseisen	Gemeente
8	Onderzoek aanvullende preparatieve maatregelen	Effectieve voorbereiding op incidentbestrijding	Brandweer
9	Structureel oefenen met BHV+-organisatie	Effectieve incidentbestrijding	Brandweer
10	Structureel oefenen met Bedrijfsbrandweer	Voorbereiding op specifieke risico's bij object	Brandweer
11	Risicocommunicatie door BRZO/PBZO bedrijf	Verhogen risicobewustzijn omgeving	Gemeente
12	Algemene risicocommunicatie voor bewoners	Verhogen risicobewustzijn burgers	Gemeente en Brandweer

De genoemde maatregelen zijn vooralsnog niet concreet geoperationaliseerd. Ook de beoogde 'meetbare' effecten zijn (nog) niet beschreven. De regionale brandweer bevindt zich thans in een doorontwikkelingstraject na de eerste regionalisatie. In de nieuwe hoofdstructuur is specifiek aandacht voor 'maatschappelijke aandacht voor veiligheid'. Daarbinnen zullen ook de genoemde maatregelen tot uitvoering moeten worden gebracht. De bedoeling is dat dit wordt ingebed in bestaande organisaties om te voorkomen dat ze maar eenmalig toegepast worden. De regionale brandweer neemt de regie in het toezicht op de uitvoering van de maatregelpakketten voor de aangewezen objecten en zal het bestuur hierover bij het vaststellen van het plan laten besluiten.

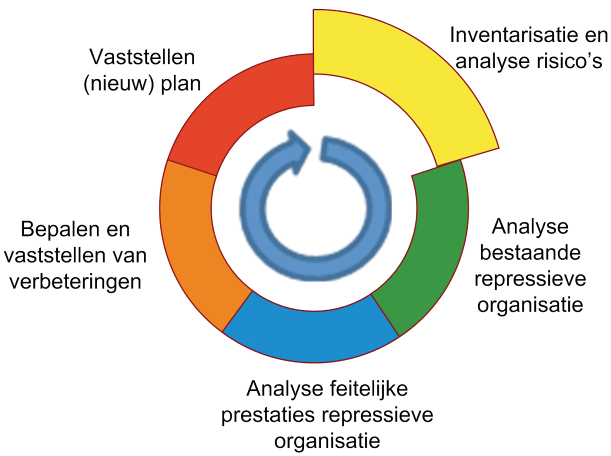
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Dekkingsplan veiligheidsregio Brabant-Zuidoost			
Vastgesteld dd.	29-03-2013	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Nee	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Nee	Voldoet aan wettelijke vereisten	Nee
Tijdnorm conform Bvr	Ja, met beperkte afwijking		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het inventariseren en analyseren van de risico's bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport



Analyse vigerend dekkingsplan

Het Dagelijks bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft op 29 maart 2013 met terugwerkende kracht het dekkingsplan 'Nulmeting brandweerdekking 2009'[23], vastgesteld. Parallel hieraan heeft het bestuur opdracht gegeven tot een hernieuwd dekkingsplan 2013. Dit moet eind 2013 zijn gerealiseerd. Voor die ontwikkeling is bij de 'Projectopdracht Actualisatie Dekkingsplan VRBZO 2013' een stappenplan met (concept) planning gemaakt.

Gehanteerde tijdnormen
Voor de opkomsttijden in het dekkingsplan heeft men de gebruiksfuncties uit de WOZ-bestanden gebruikt. Voor de woonfunctie houdt de regio een standaard-tijdnorm van 10 minuten aan. In het (met terugwerkende kracht vastgestelde) dekkingsplan is de regio uitgegaan van de tijdnormen uit de Leidraad Repressieve Basisbrandweerzorg. Voor de woningen gebouwd na 2003 gaat de regio uit van een tijdnorm van 10 minuten. De regio wijkt daardoor beperkt af van de tijdnormen uit het Bvr.

In de actualisering van het dekkingsplan is – tenzij wijzigingen in de basisgegevens daartoe aanleiding geven – alleen vaststelling van operationele grenzen en/of aanpassing van de kazerne volgordetabel aan de orde. Vanaf 1 juni 2013 zal een nieuwe versie van GMS worden geïnstalleerd waarin (wijzigingen uit) het geactualiseerde dekkingsplan zullen worden ingevoerd.

De regio beschouwt de vaststelling van het plan uit 2009 en de aanname van de Projectopdracht Actualisering Dekkingsplan VRBZO 2013 als een bestuurlijke bevestiging van te realiseren opkomsttijden.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
In het Beleidsplan Crisisbeheersing en Rampenbestrijding Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2011-2014 van 16 mei 2011, is geen relatie gelegd met het dekkingsplan brandweer. Bij het actualiseren van het Beleidsplan (in de 2e helft van 2013) zal dit wel worden meegenomen.

[23] Dit betreft een berekende brandweerdekking.

Voorgenomen acties

Dekkingsplan 2013
Het concretiseren van het dekkingsplan 2013 waardoor een berekende weergave van de te verwachten opkomsttijden binnen de regio met het huidig aanwezig potentieel en vanuit de huidige kazernes kan worden gegeven. Op die manier ontstaat ook inzicht in de mogelijke overschrijdingen van de Bvr-tijdnormen, zowel op gebieds- als objectniveau.

Brandrisicoprofiel
Naast het dekkingsplan zal een brandrisicoprofiel worden opgesteld. Hiertoe is een projectgroep ingesteld, in samenwerking met het adviesbureau SAVE, die gaat onderzoeken hoe het profiel kan worden vervaardigd. De verwachting is dat in september 2013 een definitief concept gereed is.
Ook zal de projectgroep werken aan het feitelijk opstellen van het risicoprofiel. Het risicoprofiel zal in eerste instantie gebaseerd zijn op 'resultaten uit het verleden'. Vanuit verschillende databestanden wordt informatie over branden in gebouwen benut. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van objectgegevens/gebruiksfuncties. Aanwezige objectgegevens in de BAG en het regionaal dekkingsplan worden aangevuld met gegevens vanuit het preventie activiteitenplan (PREVAP) en gegevens uit het register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS).

Brandveilig leven
Daarnaast zullen incidentgegevens aan de hand van de spreiding en frequentie van daadwerkelijke branden in de regio worden vertaald . Afhankelijk van de uitkomsten uit het brandrisicoprofiel zal dan meer worden gefocust op de risicogebieden of -objecten met als doel dit risico verder te verlagen. Hiervoor zijn er voldoende richtingen aanwezig binnen het programma Brandveilig Leven. Volgens de planning sluit dit aan bij het vaststellen van het dekkingsplan eind 2013.

Het programma Brandveilig leven is nog volop in ontwikkeling en kent nog geen uitgebreide planmatige aanpak. Het is een beleidslijn die is uitgezet en die de komende jaren concreter zal worden uitgewerkt. Projecten die onder de aandacht van het 'Brandveilig Leven' vallen zijn onder andere:

- Rookmelderactie met huisbezoek vanuit de brandweer. Er wordt een bezoek gebracht in een woonwijk/straat met algemene brandveiligheidsadviezen en het plaatsen van een rookmelder.
- Schoollespakket 'Braaand' wat speciaal door de regio hiervoor is ontwikkeld en is bekroond met de 'Van der Heijdenprijs'.

- Toolkit voorlichting na brand. Om bij een brand in een leefomgeving de bewoners te adviseren over de eigen inbreng bij brandveiligheid.
- Geen Nood bij Brand. Dit is een plan om bij zorgcentra een scan te maken van de brandveiligheid. Dit programma is in samenwerking met de zorgcentra ontwikkeld.

Inzicht in gerealiseerde opkomsttijden
Om een goede indicatie te krijgen worden de incidentgegevens gekoppeld aan de objectgegevens waarmee de opkomsttijden aan zorgnormen en het dekkingsplan worden getoetst. Hiermee wordt de mate bepaald waarin de gerealiseerde opkomsttijden overeenkomen met de 'verwachte' tijden uit het dekkingsplan en ook in welke mate de normtijden worden gehaald. Dan pas is iets te zeggen over het verschil tussen het geplande dekkingsplan en de daadwerkelijk gerealiseerde opkomsttijden. Dit wordt nu in een project opgepakt en zal medio 2014 worden afgerond. Het ligt in de lijn der verwachting dat dit een belangrijk onderdeel wordt van de verantwoording aan het bestuur van de veiligheidsregio.

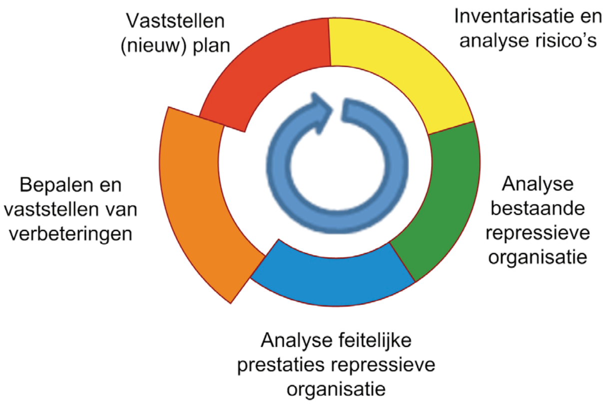
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Dekkingsplan veiligheidsregio Limburg Noord			
Vastgesteld dd.	30-09-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerela-teerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze



Analyse vigerend dekkingsplan

De regio beschikt over een dekkingsplan dat, als onderdeel van het regionaal beleidsplan, op 30 september 2011 is vastgesteld. Op 21 december 2012 heeft het Algemeen Bestuur van de regio besloten om een nieuw dekkingsplan op te stellen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de

Handreiking van de minister van VenJ die in december 2012 aan de regio is toegezonden. Een eerste concept van het dekkingsplan is op 22 maart 2013 aan het Algemeen Bestuur gepresenteerd.

Het nieuwe dekkingsplan komt tot stand door het doorlopen van vier fasen. Fase 1 is het vaststellen van de uitgangspunten door het MT van de veiligheidsregio, gevolgd door het in kaart brengen van de huidige situatie (fase 2). Deze fasen zijn afgerond.
De regio is nu bezig met de analyse van de gepresenteerde beelden, het duiden van afwijkingen en het formuleren van verbetermaatregelen. Eind april 2013 volgt een ambtelijk eindadvies over het dekkingsplan.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
Voor de inhoudelijke uitwerking van het nieuwe dekkingsplan heeft de regio een aantal uitgangspunten benoemd. Deze zijn met het Algemeen bestuur van de regio gedeeld. Een van de uitgangspunten is het toepassen van de Handreiking van de minister van VenJ. Ook gebruikt de regio de daadwerkelijk gerealiseerde uitruktijden over een periode van vijf jaar.

Brandrisicoprofiel
De regio heeft het brandrisico bepaald aan de hand van daadwerkelijke branden en de mate van overschrijding van de normen voor de opkomsttijden. De regio continueert deze werkwijze in toekomst. Wanneer uit deze gegevens blijkt dat opkomsttijden overschreden worden zal een nadere analyse volgen om de oorzaak te achterhalen.

Voor het opstellen van het brandrisicoprofiel zijn gegevens van de daadwerkelijke, relevante inzetten van de afgelopen 10 jaar (medio 2003 - eind 2012) geanalyseerd.

Aan de hand van de inzetgegevens is de historische inzetfrequentie berekend. Aan deze inzetfrequentie is een waarde van 1 tot 4 toegekend:
1 een relatief lage inzetfrequentie in het betreffende postcodegebied;
2 een gemiddelde inzetfrequentie in het betreffende postcodegebied;
3 een hoge inzetfrequentie in het betreffende postcodegebied;
4 een zeer hoge inzetfrequentie in het betreffende postcodegebied.

De historische inzetfrequentie in een postcodegebied geeft de kans op brand weer.

Het element effect is gebaseerd op de overschrijdingstijd. Hoe groter de overschrijding, hoe groter het effect. Ook hier is een verdeling van 1 tot 4 toegekend:

1 een overschrijding van maximaal 25% van de wettelijke normtijd;
2 een overschrijding van maximaal 50% van de wettelijke normtijd;
3 een overschrijding van maximaal 75% van de wettelijke normtijd;
4 een overschrijding van meer dan 75% van de wettelijke normtijd.
Deze waarde wordt bepaald voor ieder object met een overschrijding op de wettelijke tijdnorm.

Door de "kans"-waarde te vermenigvuldigen met de "effect"-waarde ontstaat een getal dat het relatieve brandrisico per object weergeeft. Dit relatieve brandrisico is berekend voor alle objecten waarvoor in het Bvr een tijdnorm voor de opkomsttijd is vastgesteld. Het relatieve brandrisico is onderverdeeld in de risicoklassen laag, matig en hoog.

Extra maatregelen
Een van de maatregelen om de opkomsttijden te verbeteren is om voor incidenten met een classificatie 'zeer klein' gebruik te gaan maken van een Snel Interventie Voertuig (SIV). Daarnaast gaat het SIV ingezet worden om tezamen met een tankautospuit met een bezetting van 4 personen (TS4) ter plekke een eenheid te vormen van 6 personen. De eerste SIV's zullen in april 2014 operationeel zijn.

In het dekkingsplan is per gemeente een analyse gemaakt van het dekkingsoverzicht. Uitkomst van de analyse is een advies van de brandweer om maatregelen te treffen die de overschrijdingen verkleinen en/of in te zetten op preventie of preparatie. De analyse is uitgevoerd aan de hand van drie stappen:

- **Stap 1:** interpretatie dekkingsoverzicht. Hier worden de vragen beantwoord of er overschrijdingen zijn en of er in het gebied markante objecten zijn met overschrijdingen.
- **Stap 2:** nader onderzoek van overschrijding. Wanneer er overschrijdingen zijn geconstateerd wordt gekeken naar de mate van overschrijding. Deze wordt afgezet tegen de brandfrequentie in het betreffende gebied. De brandfrequentie is gebaseerd op daadwerkelijke branden in de afgelopen vijf jaar. Het resultaat van de mate van overschrijding afgezet tegen de brandfrequentie geeft het brandrisico in het betreffende postcodegebied.
- **Stap 3:** mogelijke maatregelen. Mogelijke maatregelen die kunnen worden voorgesteld zijn onder andere het bouwen van een extra kazerne, verbeteren van de BHV-/calamiteitenorganisatie en internationale en interregionale samenwerking. De regio zet ook in op verbetermaatregelen op het gebied van preventie om de brandfrequentie en daarmee het totale brandrisico te verlagen.

Planning van de voorgenomen activiteiten

In mei 2013 is een definitief concept van het dekkingsplan opgeleverd. Besluitvorming over het nieuwe dekkingsplan is voorzien in de vergadering van het Algemeen bestuur op 5 juli 2013.

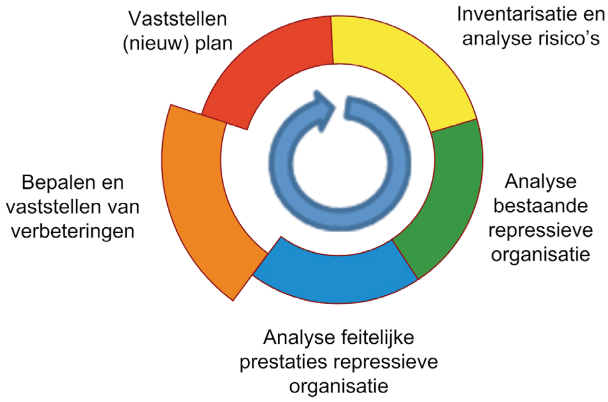
Terug naar regiobeelden

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Dekkingsplan veiligheidsregio Zuid-Limburg			
Vastgesteld dd.	13-04-2012	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Ja
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Ja	Handreiking toegepast	Ja
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Ja		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het bepalen en vaststellen van verbeteringen bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse vigerend dekkingsplan

De regio beschikt over een dekkingsplan dat, als onderdeel van het regionaal beleidsplan, op 13 april 2012 is vastgesteld. Dit plan is niet meegenomen in het onderzoek naar de opkomsttijden en dekkingsplannen dat de Inspectie in 2011 en 2012 heeft uitgevoerd en waarvan de resultaten in het rapport 'Ter Plaatse!' zijn opgenomen.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
In dit dekkingsplan 2012 is de motivering van de afwijking van de tijdnormen per markant object, zoals verwoord in de Handreiking, nog niet opgenomen. De regio is voornemens om dit alsnog te doen en neemt dit mee in het traject 'Samen op Weg'. Er komt geen geheel nieuw dekkingsplan. De motivering voor de afwijkingen van de tijdnormen voor markante objecten (BRZO-bedrijven en gebruiksvergunningplichtige objecten) worden in een apart document opgenomen.

Inzicht in gerealiseerde opkomsttijden
De regio registreert de opkomsttijden om de berekende opkomsttijden te toetsen. Hierbij maakt de regio gebruik van een applicatie om opkomsttijden te analyseren en daarover te rapporteren.

Voorgenomen activiteiten

Het traject Samen op Weg beoogt een zo effectief mogelijk inzet van mensen en middelen door gemeente en brandweer. De brandweer neemt samen met de gemeente maatregelen op basis van het brandrisicoprofiel dat is vastgesteld in april 2012. Onder effectief wordt verstaan een zo hoog mogelijke (brand)veiligheid voor de burger. De maatregelen uit het traject Samen op Weg kunnen, naast object- en repressiegericht, ook gebieds- of doelgroepgericht zijn. De regio maakt een voorbehoud bij de besluitvorming en implementatie van Samen op Weg omdat ze afhankelijk is van de gemeenten en de gebruikers van objecten.

De regio geeft aan dat het traject een concrete relatie met alle schakels van de veiligheidsketen legt. Een eerste voortgangsrapportage met de status van de afspraken per gemeente wordt in juni 2013 aan het Algemeen bestuur voorgelegd.

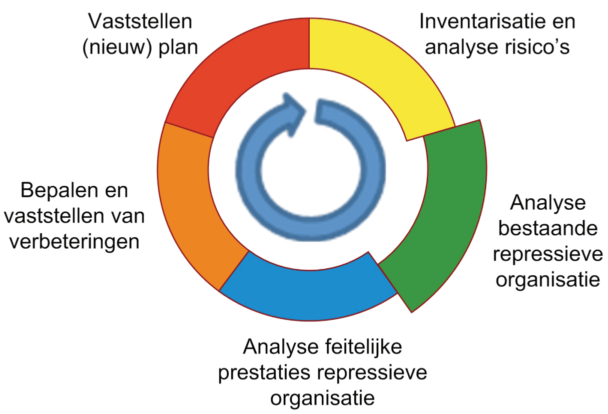
Terug naar
regiobeelden

Veiligheidsregio Flevoland

Dekkingsplan veiligheidsregio Flevoland			
Vastgesteld dd.	29-06-2011	Dekkingsplan nieuw t.o.v. vorig onderzoek	Nee
Gebaseerd op Regionaal Risicoprofiel	Nee	Handreiking toegepast	Nee
Onderdeel van Regionaal Beleidsplan	Ja	Voldoet aan wettelijke vereisten	Ja
Tijdnorm conform Bvr	Ja		
Tijdnormen gerelateerd aan BAG	Nee		

Situatie met betrekking tot het dekkingsplanproces per 30 april 2013

Op basis van de door de regio aangeleverde informatie blijkt dat de regio zich in de fase van het analyseren van de bestaande repressieve organisatie bevindt. Dit is weergegeven in onderstaand figuur. Voor een nadere uitleg over deze figuur wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het rapport.



Analyse vigerend dekkingsplan

In maart 2010 heeft de regio Flevoland aan adviesbureau AVD-ICT de opdracht verstrekt een dekkingsonderzoek te doen in de regio Flevoland. Het dekkingsonderzoek is een theoretische benadering van de opkomsttijden en overschrijdingen van de in kaart gebrachte gebouwobjecten. Het onderzoek is uitgevoerd op met de CARE-software. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van de gemeentelijke WOZ-gegevens. Voor elk object is in de CARE-software de aanbevolen opkomsttijd vastgelegd en afgezet tegen de verwachte (berekende) opkomsttijd bij een eventueel incident. Zo is voor elk object de potentiële overschrijding bepaald.

In het veiligheidsbestuur van juni 2011 is besloten om de huidige situatie als 'status quo' te accepteren. Op termijn zal de regio het dekkingsonderzoek actualiseren en werken aan een dekkingsplan met (gemotiveerde) afwijkingen. De start hiervan is gepland voor medio 2013. De prioriteit ligt bij de uitvoering van maatregelen die leiden tot een daadwerkelijke verbetering van de brandweerzorg in Flevoland in het algemeen en de opkomsttijden in het bijzonder.

Gehanteerde tijdnormen
In het dekkingsonderzoek is gebruik gemaakt van de normtijden zoals vermeld in het Bvr. Middels grafieken en kaartjes is de dekking inzichtelijk gemaakt.

Relatie tussen dekkingsplan en beleidsplan
In het beleidsplan 2011–2014 is een aparte paragraaf gewijd aan de opkomsttijden en dekking van de brandweer van de veiligheidsregio Flevoland. Hierin staan de mogelijkheden en onmogelijkheden van de brandweer genoemd die duidelijk zijn geworden na het uitgevoerde dekkingsonderzoek. Over de objecten waar men de opkomsttijden niet haalt staat in het beleidsplan:
'de komende beleidsperiode wordt benut om te zoeken naar alternatieven om de opkomsttijd te verlagen en/of om maatregelen te treffen die het risico verkleinen in de gebieden waar de opkomsttijden niet gehaald worden. De bestuurlijke keuzes die vervolgens gemaakt moeten worden en de (financiële) consequenties zijn op dit moment nog niet te overzien. Met de bestuurlijke vaststelling wordt gewacht tot er meer duidelijkheid is omtrent de landelijk set van mogelijke maatregelen om het risico terug te dringen. Daarom zullen de berekende opkomsttijden uit het dekkingsonderzoek voorlopig als status quo geaccepteerd moeten worden'.

Toolboxinstrumenten
Reeds gedaan:

- Op basis van de resultaten van het dekkingsonderzoek zijn de operationele (post)grenzen aangepast waardoor in sommige gebieden de opkomsttijden zijn verbeterd. Met die gemeenten waar de basisbrandweerzorg het snelste door een buurregio geleverd kan worden zijn convenanten afgesproken.
- Invoering voor de gemeente Almere van variabele voertuigbezetting en kazernering waarbij door tweezijdig aanrijden op brandmeldingen in gebouwen met een voertuigbezetting van minimaal 4 personen (dus minimaal 2x4) heeft geleid tot (aantoonbaar) snellere opkomsttijden. Na een pilotfase van ruim twee jaar heeft het bestuur in mei 2012 besloten tot definitieve invoering.
- Om de overschrijding van de uitruktijden als gevolg van de decentrale ligging van de kazerne in de gemeente Zeewolde terug te brengen is deze in augustus 2012 verplaatst.
- Vanaf 1 november 2012 is de meldkamerprocedure Flevoland aangepast om een snellere alarmering mogelijk te maken.

Waar nog mee bezig:

- De brandweer in Almere Haven verhuist in 2014 naar een nieuwe kazerne omdat vanuit de nieuwe locatie de opkomsttijden beter worden gehaald dan vanuit de huidige locatie.

Wat gaat men nog doen:

- Onderzoeken of variabele voertuigbezetting ook op andere locaties toe te passen is en of dit aantoonbaar een snellere brandweerzorg biedt. Het tijdspad waarop dit gaat plaatsvinden is op dat moment onduidelijk.

Inzicht in gerealiseerde opkomsttijden
Uit het in 2010 door AVD-ICT uitgevoerde dekkingsonderzoek bleken zich in de regio ongeveer 500 objecten te bevinden die niet binnen de norm van 18 minuten gehaald kunnen worden.

In het beleidsplan 2011-2014 staat hierover: *'er zijn verschillende andere oorzaken aan te wijzen voor de overschrijding van de normtijden. Zo is in sommige gemeenten de grootte van het gebied en het landelijke karakter de oorzaak (bijv. Zeewolde), terwijl in andere gemeenten de bereikbaarheid van nieuwe woonwijken en de infrastructuur te wensen overlaat.'*

Brandrisicoprofiel
In het regionaal risicoprofiel kiest de regio er voor om dagelijkse brandveiligheidsrisico's een aparte plaats te geven en niet (in de Handreiking Regionaal Risicoprofiel) uit te werken. Enerzijds is men van mening dat de bestuurlijke afweging over crisisbeheersing en rampenbestrijding van een andere aard is dan de afwegingen over brandweerzorg en brandveiligheid. Anderzijds vindt men het analyseren van Brandveiligheidsrisico's een ander vak dan risicoanalyse voor rampen en crises.

Gebruik Handreiking minister van VenJ
De regio werkt momenteel aan een nieuw dekkingsplan conform de Handreiking van de minister van VenJ. Bestuurlijke vaststelling hiervan staat gepland direct na de zomer van 2013.

Terug naar regiobeelden

Colofon

Dit rapport is een uitgave van:
Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.ivenj.nl
communicatie@inspectievenj.nl

Layout: BZK, Grafische en Multimediale Diensten
Foto omslag: nationale beeldbank

Publicatienr: J-19854